

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

صبح شد و بانگ الرحیل برخاست و "قاڤله عشق" عازم سفر تاریخ
شد. خدایا چیزگونه ممکن است که تواین باب رحمت خاص را نهاد
آنان گشود باشی و دیگران را زاین دعوت محروم خواسته باشی؟
آنان رامی گوییم که عرصه حیات‌نمایان عصری دیگر از تاریخ کره ارض است. هیهات
ماذلک الظن بن‌بک‌سما ازال رفاقت تو گمان دیگری است. پس چه جای تردید؟
راهی که آن "قاڤله عشق" پای در آن نهاده از تاریخ است و آن بانگ الرحیل هر صبح
در همه جا برمی خیزد و اگر نه، ماین راحلان "قاڤله عشق" بعد از هزار و سیصد چهل
و چند سال به کدام دعوت است که لبیک گفته‌اند؟

شروع جاذبه‌ی مغناطیس **حسینی**، در روز اربعین است.
جابرین عبدالله را از مدینه بلند می‌کند و به کربلامی کشد.
این همان مغناطیسی است که امروز هم باگذشت قرنهای
متمامی، در دل من و شماست. کسانی که معرفت به اهل بیت
دارند، عشق و شور به **کربلا** همیشه در دلشان زنده است. این از
آن روز شروع شده است...

این خون **سیدالشہد** است که خون های همه ملت های اسلامی را به جوش می آورد و این دست جات عزیز عاشوراست که مردم را به هیجان می آورد و برای اسلام و برای حفظ مقاصد اسلامی مهیا می کند. در این امر سستی نباید کرد. سیدالشہدا همه جا هست. «کل ارض کربلا» همه جامحضر **سیدالشہد** است... امام **حسین** نجات داد اسلام را ...

وَثَلَّ لِي قَدْمٌ صَلْقٌ عَنِّي كُفَّعَ
الْحَسَسِينَ وَأَطْحَابَ الْحَسَسِينَ
الَّذِينَ بَنَلُوا مَهْرَبَهُمْ دُونَ الْحَسَسِينِ عَلَيْهِ السَّلَامُ

فقیر فقیر ویژه نامه سفر پیاده روی اربعین حسینی

ستاد مردمی راهیان کربلا - استان قزوین

- تحریره: جمعی از نویسندهای چهه فرهنگ انقلاب اسلامی
- طراحی، جلد و صفحه آرایی: طراحان انقلاب اسلامی
- تیراژ: ۱۰۰۰ عدد
- آرشیو عکس: جامعه ایمانی مشعر - مجمع اردوبی رحیل - خبرگزاری فارس
- مأخذ: نشیده شبههای هیئت - اهتدای مسحور عراق - ویگاه رجیبن و همسا - روزنامه خراسان
- قیمت: ۵۰۰۰ تومان
- حق چاپ و نشر نداریم **(اما** این ویژه نامه غیر قابل فروش است.

به جای سرمهقاله

و کسی گفت چنین گفت سفر سنگین است...

نمی دانم هنگامی این سطور را می خوانی کجا هستی؟ در اتوبوس نشسته ای و در حال عزیمت به مهرانی با از مرز عبور کرده ای و نزدیک شهر امیر مؤمنانی؟ نکنند در حرم باصفای مولانا نشسته ای و چشمانت از زمزمه مناجات حضرت امیر در مسجد کوفه پراز اشک شده؟ حتی ممکن است در مسیر نجف به کربلا باشی و با پای بر هنه و تاول زده، تیرهار ایشماری و دلت پر بزند تاشماره تیرهابه عدد هزار و چهارصد و پنجاه و دو برسد و خودت را در مانده و خسته در بین الحرمین ببینی. نمی دانم...

همچنین نمی دانم اهل کجایی یا در محرم امسال چه کارهی هیئت بودی؟ مسوول هیئت و برنامه ریز کلان آن یاخادم جلوی دری که به استقبال میهمانان آقامی رفت و خاک کفش آنان را سرمه چشمانش می کرد. طراح نشریه هیات یانیرویی که پوستر های تبلیغات مراسم را پشت شیشه مغازه های شهر می چسیاند. نمی دانم...

اما فقط همین را می دانم که دست من و تو نیست. هر جا که روزی باشد، میزبان، میهمان را فرامی خواند. فرقی نمی کند از چه قوم و تباری باشی، از خطه آذربایجان یا دیار سرسبی گیلان، لر یا بلوج، ایرانی یا بنانی از نجریه امده باشی یا المان، نکنداز سوریه آمده ای. میهمانی حسین (ع)، مسجدی و غیر مسجدی نمی شناسد، سبیجی و غیر سبیجی نمی شناسد، انقلابی و غیر انقلابی نمی شناسد، خودشان دست چین می کنند. به قول شاعر اهل دلی: دست من و تو نیست اگر نوکر شدیدم / خیلی حسین ز حمت مارا کشیده است...

سفری که در پیش داری باسفرهای ماقبل تفاوت زیادی دارد. فرق نمی کند سفرهای قبلی ات زیارتی بوده یا سیاحتی. ولی اگر تابه حال به پیاده روی اربعین حسین (ع) یا مدهادی بدان خبری آمد خبری در راه است چون اصلاح حسین جنس غمش فرق می کند...

به جاده ای قدم خواهی گذاشت که راه تاریخ است و صدای هل من ناصر حسین (ع) را خواهی شنید که بعداز ۱۴ قرن هنوز طین انداز است و بغضی عجیب گلوبیت را خواهد فشرد و فضایی که سنتگین است. نه این که اغراق کنم، نه آن قدر سنتگین است که می خواهد برسیت آوار شود و در این فضای قدر سخت است که بغضت نتر کدو واشک چشمانت که در حال و هوای هیئت با یک "یا حسین" جاری می شدرا این جا خشک شود. هر کسی در تهایی خودش زمزمه ای می کند و مسیری را اطی می کند که مقدسش کربلاست و گویی باورش نمی شود در همین جاده بود؛ کود کانی پابرهنه، تاریانه های بی رحم، دختری قد خمیده، سرپریزی بالای نیزه، خواهی گریان... بیگنری...

قرار است در این سفر "قافله عشق" نیز همراه توابع دم و اقتب باشد تا مسیر را کم نکنی. از نجف تا کربلا برایت حرفا هادر و می خواهد محروم را زی باشد بای هم حرف هایی که در این مسیر روی دلت سنگینی می کند. حرفا هایی از جنس صداقت... حرفا هایی از جنس محبت... سبید مرتضی آوینی نیز در این سفر توراه مهاری می کند و می خواهد راوی روابت فتحی دیگر باشد. خوب گوش کن صدایش رانمی شنوی...:

یاران! این **قافله عشق** است و این راه که به سرزمین «طف» در کرانه «قرات» می رس، راه تاریخ است و هر یامداد این بانگ از آسمان می رسد که الرَّحِيل! الرَّحِيل! از رحمت خدا دور است هر که این باب شیدایی را بر مشتاقان لقای خویش بیندد. این دعوت آسمانی، فیضانی است که علی الدوام، زمینیان را به سوی آسمان می کشد. بدان که سینه تو نیز آسمان لا ایتناهی است، باقی می که در آن چشمته خورشیدمی جوشد و گوش کن که چه خوش تر نمی دارد: «حسین حسین حسین!».

فهرست:

۷	فصل نجف
۱۷	فصل قافله عشق
۳۷	فصل کربلا
۵۱	فصل راهیان کربلا
۵۹	پیوست

فصل نجف

عجب تمثیلی است این که علی مولود کعبه است.
یعنی باطن قبله را در امام پیدا کن ...

علمات مومن

خداؤند می فرماید: «وَمَنْ يُعْطِهِ شَعَارَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مَنْ تَقْوَى
الْقُلُوبُ» (حج ۳/۲). تمام تقوا هام ربط به قلب است و جسد به منزله خادم [آف] است و اختصاص شعائر به این است که تقوار ادرقلوب دیگران تشییت می نماید و علاماتی هستند که به واسطه آهایه ذی العالمه بی می برند. فرموده اند: «عَلَامَاتُ الْمُؤْمِنِ حَمْسٌ: ضَلَالُ الْأَحْدَى وَالْخَمْسِينَ، وَزِيَارَةُ الْأَرْبَعِينَ، وَالسَّخْتِمُ فِي الْيَتَمَيْنِ، وَتَغْيِيرُ
الْجَبَنِ وَالْجَهْرُ بِسَمِّ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ». (نهذب الاحکام شیخ طوسی، ج عرص ۵۲ مزار شیخ مقید، ص ۵۳ و سال الشیعی، ج ۱۲، ص ۲۸۷... پس هر عبادتی که سبب شود از برای دخول دیگران در یاد خدا در اطاعت خدا، مقرب است از دوجهت؛ یکی از آن جهت که خود، مأموریه است و دیگری از آن جهت که تهییج دیگران به سوی اطاعت است... طواف بیت [الله] عبادت است از دوجهت؛ زیرا خودش مأموریه است و سبب می شود برای دخول دیگران به آن و امثال آن.

آیت الله العظمی بهجت(ره)

فضیلت زیارت امیرالمؤمنین (ع)

شیخ طوسی به سند صحیح از محمد بن مسلم از حضرت صادق علیه السلام روایت کرد که فرمود: خداوند خلق نفر موده مخلوقی بیشتر از ملائکه و بدترستی که هر روزی نازل می شوند هفتاد هزار ملک و بیاند به بیت المعمور طواف می کنند به دور آن و چون از طواف آجیگار غشدن، به طواف کعبه می روندو چون از طواف کعبه فارغ شدند، بسوی قبر پیغمبر صلی الله علیه و آله می آیند و سلام می کنند بر آن حضرت. پس از آن می آیند به سوی قبر امیر المؤمنین علیه السلام و سلام می کنند بر آن حضرت. بعد از آن می آینند تدقیر حسین علیه السلام و سلام می کنند بر آن جناب. پس از آن به آسمان بالا می روندو مثل ایشان هر روز نازل می شود تاریز قیامت. پس فرمود آن حضرت که هر که زیارت کند امیر المؤمنین علیه السلام را عارف به حق آن حضرت باشد، یعنی آن جناب را مام و امام و امام و امام و خلیفه بلافضل داند و از روی تجربه تکبر به زیارت کند، حق تعالی بنویسد از برای او اجر صد هزار شهید و گاهان گذشته و آینده او را ایام زده و مبعوث گردد در روز قیامت از جمله ایمان از احوال آن روز و آسان گرداند برای حساب را واستقبال نمایند اور املا نکه و چون بر گرداد از زیارت اور امشایعت نمایند تا به خانه خود بگرد و اگر بیمار شود به عیادت او بیاند و اگر بیمار دمتابع جنازه او بکنند و از برای او طلب آمرزش نمایند تا قبرش.

نصیحت مومنانه

شخصی آمد خدمت مولای متقبان علی (ع) و گفت: یا امیر المؤمنین! مرانصیحت کن. علی نصایح زیادی کرد. دو جمله او لش را بر ایتان عرض می کنم، فرموده: لاتکن من ممن پر جوا الآخره بغير عمل و پرجي التوبه بطول الامل، يقول في الدنيا بقول الزاهدين ويعمل فيها بعمل الراغبين. همين دو جمله فعلا مارا بس. فرمود: نصیحت من به تو اینکه از آن کسان مباش که امیدیه آخرت دارد امامی خواهد بدون عمل به آخرت برسد؛ مثل همه ما، مامی گوییم حب علی بن ابیطالب کافی است. تازه حب ماحب حقیقی نیست، اگر حب حقیقی بود عمل هم پشت سرش بود. می گوییم همین واستگی ظاهری کافی است! اما خیال می کنیم یک گریه دروغین بر امام حسین کافی است. ولی امیر المؤمنین فرمود اینها دروغ است. اگر حب علی بن ابیطالب تورابه عمل کشاند، بدان که توبه حسین بن علی گریه کرده ای این گریه توراستین است. اگر نه، فریب شیطان است. جمله دوم «ویرجی التوبه بطول الامل» ای مردان! از آن کسان مباش که احساس نیاز به توبه را در وجود خود دارند امامیه شمی گویند دیر نمی شود، وقت باقی است. آزادی معنوی، شهید مطهری

اللهم اغفر لعلي بحق علي

روایت شده روزی حضرت علی علیه السلام خدمت پیامبر رسیدن و عرض کردن: یا رسول الله برای علی از خدا طلب بخشنش نما؛ پیامبر سره سجده گذاشتند و فرمودند: «اللهم اغفر لعلی بحق علی». سپس حضرت از پیامبر سؤال کردن که بخشنش مرا به خودم قسم می دهید؟ پیامبر فرمودند: علی حان! چه کسی از تونزد خدا عزیزتر است که خدارا به او قسم دهد.

ایوان نجف عجب صفائی دارد...

آستان مقدس حضرت علی (علیه السلام) در مرکز شهر قرار دارد که از یک گنبد طلا�ی عظیم و یک گنبد خانه و رواقهای متعدد و یک صحن با برخی ضمایم تشكیل شده است. نخستین ساختمان حرم مطهر در دوران هارون الرشید عباسی بنا گردید و پس از آن همواره در حال تجدید و عمران و توسعه یوده است. ساختمان امروزی از آثار صفویه است. گنبد عظیم و ایوان روحی خشن آن، به دستور نادر شاه افشار با خشتاهی طلایی تزیین شده. آینه کاری حرم به وسیله هنرمندانی از اصفهان در سالهای دهه چهل شمسی انجام گرفت.

قبر مطهر حضرت درون صندوقی از خاتم و ضریحی نقره ای قرار دارد؛ صندوق خاتم از ساخته های دوران شاه اسماعیل صفوی است و از نفایی روز گار بشمار می رود. ضریح مطهر توسط هنرمندان هندی و چینی در سال ۱۳۴۵ ه.ق. در هند به همت رهبر شیعیان اسماعیلی ساخته و تقدیم حرم مطهر گردیده است. گرداگرد مردم نور از چهار سو را و در برگرفته است که همگی به زیباترین شکل توسط هنرمندان ایران تزیین یافته است.

حرم مطهر دارای صحن بسیار بزرگ و دلگشاپی است که اطراف مردم مطهر ادر بر گرفته است. این صحن از ساخته های دوران صفوی است که نمای آن با کاشیهای خشتی زیبایی تزیین یافته و دارای دو ویژگی منحصر بفرد است:

نخست آن که: در تمام فضول سال، هنگام ظهر شرعی، سایه از سمت شرق از میان می رود.
دوم آن که: همواره نخستین اشتعه آفتاب هنگام بامداد از میان بازار بزرگ شهر گذشته و پس از عبور از دروازه صحن به ضریح مقدس می تابد. در گرداگرد صحن مطهر اتفاق هایی قرار دارد که همگی آرامگاه بزرگان است. صحن دارای چهار دروازه اصلی است که بزرگترین آنها در سمت شرق واقع شده و به «باب الذهب» شهرت دارد. دو مین دروازه در سمت شمال قرار گرفته و به «باب الطوسی» معروف است. سومین دروازه در جنوب است به نام «باب قبله» و چهارمین آن در سمت غرب واقع شده و به «باب سلطانی» مشهور است.

حرم مطهر، دارای برخی بیوتات ضمیمه است که عبارتند از:

الف- مسجد عمران بن شاهین، که در دالان منتهی به باب الطوسی قرار گرفته است. این مسجد کهن، از بنایهای عمران بن شاهین، حاکم جنوب عراق در نیمه قرن چهارم هجری است.

ب- مسجد خضراء، در زاویه شمال شرقی صحن است که دارای تاریخ کهن می باشد. این مسجد در سال ۱۳۸۵ ه. به طرز زیبایی بازسازی گردید و دهه اسال یکی از مراکز اصلی تدریس در حوزه علمیه نجف بشمار می رفت.

ج- تکیه بکتاشیها، این تکیه در دوره حاکمیت عثمانیان بر عراق ساخته شده و محل تجمع و برگزاری مراسم صوفیان بکتاشی تُرك یوده است. ساختمان این تکیه که امروزه به انبار آستانه تبدیل شده در شمال غرب صحن واقع است.

د- مسجد بالاسر، در دالان سمت غربی صحن قرار گرفته و در محراب آن قطعاتی از کاشیهای خشتی متعلق به قرن ششم هجری به چشم می خورد.

گریه نابهنگام

با پیامبر خدا(ص) در یکی از کوچه‌های مدینه قدم می‌زدیم. در طول مسیر به بستان سر سبزی برخوردیم، به آن حضرت عرض کردم: عجب باع زیبایی است؟! فرمود: آری، زیباست، ولی باع تور بهشت زیباتر خواهد بود. (از آنجا گذشتیم) به باع دیگری رسیدیم، باز گفتم: عجب باع زیبایی است؟! فرمود: بهله زیباست، اما باع تو در بهشت زیباتر است. به همین ترتیب با هفت باع مواجه شدیم و هر باع گفتگوی بالابین من و رسول خدا(ص) تکرار می‌شد، در پایان راه ناگهان رسول خدا(ص) دست در گردنم انداخت و در حالی که مرابه سینه خود می‌پیشاند گریه افتاد و فرمود: پدرم به فدای آن شهید تنها پرسیدم: ای فرستاده خدا! گریه برای چیست؟ فرمود: از حقد و کینه‌های مردم که در سینه هانهان کرده و آنها را پس از من آشکار سازند: کینه‌هایی که ریشه در بدرو احداد دارد و میراث از آن برده است آنها خونهای ریخته شده در احد را از تو طلب می‌کنند. پرسیدم: آیا در آن روز دینم سلامت خواهد بود؟ فرمود: آری. سپس فرمود: مژده بادر بر تون: گ و حیات تو بام است (یعنی در دنیا آخرت بام خواهی بود). تو برادر من و وصی و برگزیده من و نیز وزیر ووارث من خواهی بود آنکه قرضهایم ادا کنند و برو عده هایم جامه عمل پوشاند، تو هستی. علی! تو ذمه ام را بری سازی و امامتمن را رذنهای و برسنت من، باناکشین و قاسطین و مارقین بیکار نمایی. نسبت تو بام، همچون هارون باموسی است. تو مانند هارون در میان امت من هستی: قومش اوراضعیف شمردن و در اندیشه کشتنش برآمدند. بر ظلمی که از قریش بینی، شکیبا پاش و بر همدستی آنها علیه خود، صبور باش....

کشف الغمہ ۷ ج ۱، ص. صفحه ۹۶

خاک زیر پا

روزی که قلعه خیر را فتح کردم و دروازه آن را گشودم، رسول خدا(ص) به من فرمود: اگر خوف آن نبود که گروهی از امت من، مطلبی را که مسیحیان درباره حضرت مسیح گفته اند، درباره تو نیز بگویند، در حق تو سخنی می‌گفتم که از جایی عبور نمی‌کردم، مگر اینکه خاک زیر پای تو را برای تبر ک می‌گرفنم و از باقیمانده آب و ضو و طهارت استشمامی نمودند. اما برای تو همین افتخار بس، که توازنی و من از تو امام تو میراث بر من هستی و من نیزار تو، ارث می‌برم. مقام و منزلت تو نزد من همچون هارون نسبت به موسی است، جزا اینکه رشته نبوت پس از من بریده است. تو آن کسی هستی که دیون مراد اخواهی کردو برسنت و شویه من (باما تقاضان) به پیکار پردازی و در روز اپسین از همگان به من نزدیکتر خواهی بود.

بحار الانوار، ج ۳۸، ص ۲

دلم در محفل ذکر علی بود ...

شخصیت باعث مدت امیر المؤمنین علیه السلام همیشه مورد توجه محققین، مولفین و بزرگان جهان بوده است و نظرات خود را در مورد شخصیت ایشان بیان داشته‌اند که در این مطلب به برخی از آن نظرات می‌پردازیم.

- امام خمینی (ره):

مامفخریم که کتاب نهج البلاغه که بعد از قرآن، بزرگ‌ترین دستور زندگی مادی و معنوی و بالاترین کتاب رهایی بخش بشراست و دستورات معنوی و حکومتی آن بالاترین راه نجات است؛ از امام معصوم ما است.

- فرسین:

- اگر علی این گوینده باعث مدت، امروز در کوفه بر منبر قرار می‌گرفت، شما مسلمانان می‌دیدید که مسجد کوفه با همه وسعتش از اجتماع مردم مغرب زمین برای بهره‌وری از دریای خروشان علی موج می‌زد.

- جرج جرداق:

نژد حقیقت و تاریخ یکسان است اور ایشناسی بانشناسی. تاریخ و حقیقت گواهی می‌دهند که او وجودان بیدار و قهار، شهید نامی، پدر و بزرگ شهیدان، علی بن ابی طالب، صوت عدالت انسانی، شخصیت جاوید شرق است! ای جهان چه می‌شد اگر هر چه قدرت و قوه‌داری به کار می‌بردی و در هر زمان علی با آن عقلش، با آن قلبش، با آن زبانش و با آن ذوالقارش به عالم می‌بخشیدی؟!

- کارلابل:

اما علی، مارانمی‌رسد جز آن که اورادوست بداریم و به او عشق بورزیم، چه او جوانمردی سی عالیقدر و بزرگ نفس بود، از سرچشمہ وجودش خیر و نیکی می‌جوشید، از دلش شعله‌های شور و حمامه زبانه می‌زد، شجاع تراز شیر ژیان بود ولی شجاعی ممزوج بالطف و رحمت و عطا طرفیق و رافت... در کوفه غافلگیر و کشته شد، شدت عدلش موجب این جنایت گردیدا... پیش از مرگ در باره قاتل خود گفت: اگر زنده ماندم خود می‌دانم و اگر در گذشتم کار به دست شمامست، اگر در گذرید به توانزدیک تراست...

- جبران خلیل جبران:

علی بن ابی طالب از این دنیا چشم فروبست، مانند آن پیامبران که به قومی مبعوث می‌شدند و آن قوم شایستگی آن پیامبران را نداشتند، در جوامعی زندگی می‌کردند که جوامع آنان نبوده است...

- میخانیل نعیمه:

در واقع هیچ مورخ و نویسنده‌ای به هر اندازه که باهوش و با شخصیت و نکته سنج و نابغه باشد، امکان ندارد که حتی در هزار صفحه بتواند تصویر کاملی از علی نشان بدهد. آنچه که این شخصیت بزرگ، بین خود و خدای خود گفته و عمل کرده از اموری است که هر گز هیچ گوشی و هیچ چشمی مانند آن را نشینیده و ندیده است، بنابراین هر تصویری که ما از او ترسیم کنیم مسلمانًا تصویری ناقص خواهد بود، تهای چیزی که مابه آن امیدواریم، جنبش و تکانی است که به زندگی مامی دهد.

دروازه بهشت

از حرم که برگشتم، بعد صرف صحبانه آقای نوروزی توی لایی هتل اعلام کرد که گروه ۱۰ ساعت ۱۰ جمع شوند برویم "وادی السلام". خیلی استقبال کردیم چون سفر قبل که توفیق زیارت عتبات را داشتیم، مارا وادی السلام نبردند. گفتند امنیت ندارد. ماهمن حرف گوش کن بودیم و مثل بعضی‌ها نفرادی و سرخود نزرفتیم. هر چند بعدش که فیلم "صبح روز دهم" را توی جشنواره فیلم فجر دیدیم - قسمت‌هایی از فیلم توی وادی السلام فیلم برداری شده بود - حسابی خلوت و خوفناک بودن آنجاد استگیرمان شد. (فیلم عصر روز دهم چون ایام محرم توی کربلا فیلم برداری شده. دیدنش رو توصیه میکنیم، قسمت‌هاییش هم توی بین‌الحرمین)

رفتیم اتاق آماده شویم که نوای دلنشیین یک دسته عزاداری ایرانی مارا به سمت پنجه‌گره کشاند. خیلی جالب بود، دسته عزاداری داشت آموزی بود که ظاهرآمی خواستند برای وداع پرونده حرم امیر المؤمنین و بعد سمت پنجه‌گره کردند. سریند زرد داشتند و پرچم‌های سیاه "یالنارالحسین" محزن می‌خوانند. تواین لحظه بود که متوجه نکته‌ای شدیم؛ برای او لین بار بود که پشت پنجه‌اتاق رفته بودیم و بیرون رامی دیدیم. شب قبل که رسیدیم هتل، تو اون تاریکی چشم‌جایی رانمی دید. به یکباره منظره‌ای دیدیم که اولش نفهمیدیم کجاست. بیشتر که دقت کردیم فهمیدیم بله! هتل ماروبیروی وادی السلام است و پنجه‌اتاق مادقیقاً مشرف به آن.

بالآخره حول و حوش ساعت ۱۰ گروه راهی شدستم و وادی السلام، چقدر شلوغ بود. شاید به حاطر همین شلوغی است که می‌شود رفت؛ فضاسنگین بود. بسیاری از مقبره‌ها به شکل اتاق‌های زیرزمینی بودند که در آن چند قبر وجود داشت. اجساد چندین متر زیر اتاق‌کهای زیرزمینی خاک شده بودند و به یادشان تنها سنگ قبرهایی در دیواره‌این اتاق‌ها وجود داشت. پستی بلندی قبرها آدم رامی گرفت. مقبره‌ها قدیمی و کاهگلی بودند. جالبه بعضی از قبرهای باتناهایی بودند حیاطدار، مثل یک خانه درخت و پشت بام داشتند.

تمام
چیزها بیسی
که از این مکان
شنبیده بودم در ذهنم
جان می گرفت. شهر خاموشان
و صالحان. امام علی (علیه السلام)
می فرمایند: در این سرزمین ارواح مؤمنان

دسته دسته با یک دیگر صحبت می کنند و هر مؤمنی
در هر جایی از زمین بمیرد به او گفته می شود: «به وادی السلام
ملحق شو که وادی السلام جایگاهی از بهشت است».

از امام صادق علیه السلام هم نقل شده هر مؤمنی که در شرق یا غرب عالم بمیرد،
خداآندر و حش را به وادی السلام می برد. از این قبرستان خداوند هفتاد هزار ابodon حساب
وارد بهشت می کند. به یکباره یاد خبرهای حمله امریکا به عراق، تیراندازی به سمت وادی السلام و هتك
حرمتش افتادم. مسیر به سمت مرقد حضرت هود و صالح نی شلوغ بود. چون از دحام زیاد بود داخل نرفتیم و چند
دقیقه ای روپروری بقعه ایستادیم. راثین کشورهای دیگر هم آنجابودند. بعداز آجایه سمت مدفن آقای قاضی حرکت کردیم.
کنار قبر آقای قاضی یک سید جوان روحانی ایرانی نشسته بود و در بر مقام منعی ایشان صحبت می کرد، مقداری هم
موعظه نمود. آناتکی کنار قبرشان وجود داشت که در شرق قفل بود. می گفتند اینجا محل مراقبه ایشان بوده. عکس
آقای قاضی هم سر در آناتک نصب بود. به قول دوستی، چشم های آقای قاضی حتی توی عکس هم نافذ
است. انگار دارد تک تک زائریش را براندازی کند و باطن شان را می بیند. در این قبرستان علاوه
بر قبور اهالی عراق و علماء و انبیاء، قبور مردم مختلفی از ایران، هند، پاکستان، لبنان و... هم
دیده می شود. مانند رئیس علی دلواری از دلیر مردان تنگستان بوشهر که در نبرد
بالانگلیسی ها کشته شد. نزدیک ظهر بود و تلخی نرسیدن به نماز صبح
حروم در خاطرمان. سریع به هتل بر گشته بیم و آماده رفتیم به حرم
شدهم. نزدیک حرم همان شلوغی و از دحام بود به اضافه
تلى از دهپایی و کفش جلوی و رودی آقایان. یاد

آیه "فالخ نعلیک" افتادم. مثل بقیه
دمپایی ها رو یه گوشه گداشتم
واز باب الفیل وارد حرم
شدم.

خطی روشن

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

۱۶

زندگی امیرالمؤمنین سرتاپادرس است. آن چیزی که در میان رفتارهای امیرالمؤمنین - که شامل همهی خصلتهای نیک یک انسان و یک زمامدار است - انسان مشاهده می کند و برترین این خصوصیات برای امروز ماست، مسئله بصریت بخشی و بصیرت دهنده به کسانی است که نیاز به بصیرت دارند؛ یعنی روشن کردن فضای راه همهی ادوار، این شجاعت بی پایان، این فداکاری عظیم، در خدمت آگاه کردن مردم، عمق دادن به اندیشه هی مردم و ایمان مردم به کار رفته است.

در جنگ صفين وقتی طرف مقابل که احساس میکرد دارد شکست میخورد، برای ینکه جنگ را متوقف کند، قرآنها رسنیزه کرد، یک عدهای آمدنند دور امیرالمؤمنین را گرفتند و فشار آورند که باید تسلیم شوی و جنگ را تمام کنی؛ اینها قرآن را مطرح کردند. کارمزورانهای بود، کار عجیبی بود. حضرت فرمود: شما اشتباه میکنید؛ شما اینها را نیشناشید. این کسانی که امروز قرآن را به عنوان حکم مطرح میکنند، به قرآن اعتقاد ندارند. من اینها را میشناسم. «آئی عرفهم اطفالاً وَ جَالاً»؛ من دورهی کودکی اینها را دیدم، دورهی بزرگی اینها را هم دیدم. «فَكَانُوا أَشَرَّ اطْفَالَ وَ شَرِّ جَالٍ»؛ بدترین ها بودند. اینها به قرآن اعتقادی ندارند. وقتی در تنگی‌گیر میکنند، قرآن را مطرح میکنند. البته آنها گوش نکرند، اصرار ورزیدند و دنیای اسلام خسارت شر را خورد.

امیرالمؤمنین اهل بصیرت دادن است. امروز مابه این بصیرت احتیاج داریم. امروز دشمنان دنیای اسلام، دشمنان وحدت اسلام، با ابزارهای دین وارد میشوند، با ابزارهای اخلاق وارد میشوند؛ باید هشیار بود. آنجایی که میخواهند فکر کار عمومی مردم غیر مسلمان را فریب بدنهند، نام حقوق بشر را می آورند، نام دموکراسی را می آورند، نام دین را می آورند؛ آنجایی که میخواهند افکار عمومی دنیای اسلام را فریب بدنهند، نام قرآن را می آورند، نام اسلام را می آورند؛ در حالی که نه به اسلام و قرآن اعتقادی دارند، نه به حقوق بشر اعتقادی دارند. این رامت اسلامی باید بداند. ملت ایران در طول این سی سال سی و یک سال اینها را آزموده است؛ امروز هم باید بدانیم، همهی ماباید بدانیم.

امیرالمؤمنین در آن لحظه فریب و فتنه، به دوستان خود نهیب میزند: «امضا علی حق کم و صدق کم»؛ این راه حقی که در پیش گرفتند، این حرکت صادقانه ای که دارید انجام میدهید، این را دست ندهید و همانکنید؛ با حرفا های فتنه گران و فتنه انگیزان، در دل شما تزلزل به وجود نماید؛ «امضا علی حق کم و صدق کم»؛ راهتان را درستی است. خاصیت دوران فتنه - همان طور که بارها عرض کردند - غیرآلودگی است، مه آلودگی است. نخبگان گاهی دچار خطأ و اشتباه میشوند. اینجا شاخص لازم است. شاخص همان حق و صدق و بیتهای است که در اختیار مردم قرار دارد. امیرالمؤمنین مردم را به آن ارجاع میدارد. امروز ما هم محتاج همان هستیم.

اسلام به مامیگوید باید جامعه ای اسلامی با دستور اسلام اداره و هدایت شود و زندگی کند. اسلام میگوید با دشمنان متعرض بایستی باقدرت برخورد کردد؛ باید مرز بندی روشن و شفاف با آنها و وجود آورد. اسلام میگوید فریب دشمنها را باید خورد. این، خط روشن امیرالمؤمنین است؛ امروز هم ما همین خط روشن را احتیاج داریم.

ولی امر مسلمین

فصل قافله عشق

قافله عشق در سفر تاریخ است و این تفسیری است بر آنچه فرموده‌اند: کل یوم عاشورا و کل ارض کربلا... این سخنی است که پشت شیطان را می‌لرزاند و بیان حق رابه‌فیضان دائم رحمت او امیدوار می‌سازد.

روضه

راوی گوید: چون زنان و اهل بیت و عیال امام حسین علیه السلام از شام محتن فر جام آهنگ سرزمین خود نمودند و به عراق رسیدند، به راهنمای کاروان که ملازم رکاب بود، فرمودند: ما از راه کربلا ببر. پس چون به جایگاه شهداد دیار غریبان و قتلگاه شهیدان رسیدند، جابر بن عبد الله انصاری و جماعتی از بنی هاشم را دیدند که با جمعی از آل رسول صلی الله علیه و آله و سلم به زیارت قبر امام حسین علیه السلام آمدند و در یک زمان آن بی کسان، با جابر و خویشان، در آن رشك جنان، ملاقات نمودند و به اتفاق هم به گریه وزاری و ناله و سوگواری پرداختند، چنانکه زخم دلها را تازه نمودند و آتش دلهای کباب، رابه اشک دیده های بی خواب، سیراب کردند و سینه های تنگ را به ناخن و چنگ خراشیدند. در این هنگام زنان اهل آن وادی بر گردایشان فراهم آمدند و چند روزی را در ماتم خانه، عزاداری نمودند.

لهوف - سید بن طاووس

حکمت پیاده روی اربعین

سؤال می کنند: آقا! این همه وسایل نقلیه هست، چه فایده دارد شما پیاده راه می افتدید می روید؟ این چه کاری است؟ چه حمایتی به خودتان می دهد؟

جوابش این است که این یک نوع ابرار عظمت امام حسین(ع) است. عیناً در روايات داریم ائمه پیاده از مدینه می رفتند مکه، امام سجاد(ع) بیست و پنج سفر شاید با ای پیاده رفت. گاهی مرکب هم همراه خودشان می بر دند. به دو فایده، یک فایده اگر و سطراه نچار شوند سوار بشوند، دیگر اینکه بگویند از بی مرکبی نیست که ما پیاده می رویم، مرکب هم داریم و پیاده می رویم، این به احترام امام حسین(ع) است.

این یک نوع اظهار عظمت و تجلیل از مقام شامخ ابا عبدالله(ع) است. این پیاده رفتن، این دلیل بر این است. ولذا این پیاده روی اربعین خیلی در دنیا صدامی کند؛ و تبلیغ خوبی برای عالم تشیع و عالم اسلام است. یکی از مبلغ های سیار خوب است.

می دانید که در ایام اربعین، اجتماع در کربلا، عاشورا بیشتر است، انبوه جمعیت خیلی بیشتر است. آن وقت عده زیادی پیاده، زن، بچه، با اینکه خطراتی هم احتمال می دهند تهدیدشان بکند، باز هم عازم این سفرمی شوند. این دلیل بر این است که اوقاع اعاشق این مکتب هستند. تنها عشق است که آنها را به این سمیت و سوءی برداشتند. بنابراین این ایراد یک ایراد

بی دلیل و بیهوده ای هست و آثار و برکات رامی بینند و در عین حال باز ایراد می کنند. خیلی دلیل بر بی اطلاعی است.

واما یک خاطره نیز از این سفر برایتان عرض کنم چرا که تاکنون، دوبار توفیق پیاده روی از نجف تا کربلا را مسیر شط (رودخانه) که حدود ۲۰ کیلومتر طولانی تراز مسیر کنونی نجف کربلاست و حدود ۳ روز به طول می آنجامید، داشته ایم:

در راه و قتی به یکی از این مضیف هارسیدیم، صاحب مضیف دعوت و اصرار کرد که مهمان او بشویم و انجام استراحت کنیم، به اوضاعی دادیم که چون امروز کم راه رفتیم و باید مسافت بیشتری را طی کنیم، فرست ماندن نداریم، پس از کمی اصرار او و امتنان، ناگهان صاحب مضیف که معلوم بود چند و قتی است که مهمان برایش نرسیده و از این بابت خیلی ناراحت است، ناگهان چاقویش رادر آورده بیدید کرد که من مدتی است مهمان برایم نیامده است و شما حتماً باید مهمان ما بشوید! یعنقدر مهمانی کردن زیارت امام حسین(ع) در نزد دینها اهمیت و ارزش داشت.... البته بالآخره بعد از اینکه توضیح بیشتری برایش دادیم و قول دادیم که از طرف او زیارت کنیم، اجازه داد که ما

برویم.

آیت الله مکارم شیرازی

تاریخچه پیاده روی اربعین

از هنگامی که نخستین زائر مضع منور ابا عبدالله الحسین(ع)، جابر بن عبد الله انصاری در روز اربعین از مدینه به سمت کربلا رسپار شد تا کنون ۱۳۷۴ سال می گذرد. در این سال ها علماء اولیای الهی برای زیارت سید الشهداء(ع) در روز اربعین اهمیت و جایگاه وابی قائل بودند و با پایی پیاده از نجف اشرف به سوی کربلا رسپار می شدند، بی شک جابرین عبد الله، نخستین زائر کربلای معلی در روز اربعین سال ۶۱ هجری است، این سنت حسنہ نیز در سال های حضور ائمه معصومین(ع) با وجود حکومت سفاک و خونریز اموی و عباسی انجام شده است.

در برخی از روایات تاریخی بیان شده است که زیارت کربلا با پایی پیاده در زمان «شیخ انصاری» (متوفی سال ۱۲۸۱ قمری) رسم بوده است، اما در برخه‌ای از زمان به وظه فراموشی سپرده‌می شود که در نهایت توسط «شیخ میرزا حسین نوری» دوباره احیا می شود. این عالم بزرگوار اولین بار در عید قربان به پیاده روی از نجف تا کربلا اقدام کرد که ۳ روز در راه بود و حدود ۳۰۰ نفر از دوستان و اطرافیانش نیز وی را همراهی می کردند. «محدث نوری» از آن پس تصمیم گرفت، هر سال این کار را تکرار کند، ایشان آخرین بار در سال ۱۳۱۹ هجری با پایی پیاده به زیارت حرم ابا عبدالله حسین(ع) رفت.

نتایج تحقیقات نشان می دهد پیاده روی مراجع و علماء تا زمان صدام ادامه داشته است، اما از زمانی که او در سال ۱۳۵۸ (۱۴۰۰ قمری) به ریاست جمهوری عراق رسید تا زمانی که در سال ۱۳۸۱ (۱۴۲۴ قمری) سقوط کرد، وقفه‌ای در اجرای مراسم عزاداری باشکوه پیاده روی های دسته جمعی ایجاد شد، هر چند که برخی اخبار حکایت از پیاده روی مخفی مردم در زمان صدام داشته است که گاهی منجر به شهادت این افراد توسط نیروی های بعث شده، امام ردم عراق با سقوط صدام بار دیگر عنشق و علاقه وصفنا پذیر خود به امام حسین(ع) را طی این ۱۰ سال به جهانیان ثابت کرد همانند که در کنار دیگر محبان و شیعیان اهل بیت از کشورهای ایران، لبنان، پاکستان، هند، لبنان، قطر، امارات، کویت، بحرین و... مراسم اربعین حسینی را با شکوه تراز سال قبل اجرامي کنند.

رکورددار پیاده روی نجف تا کربلا

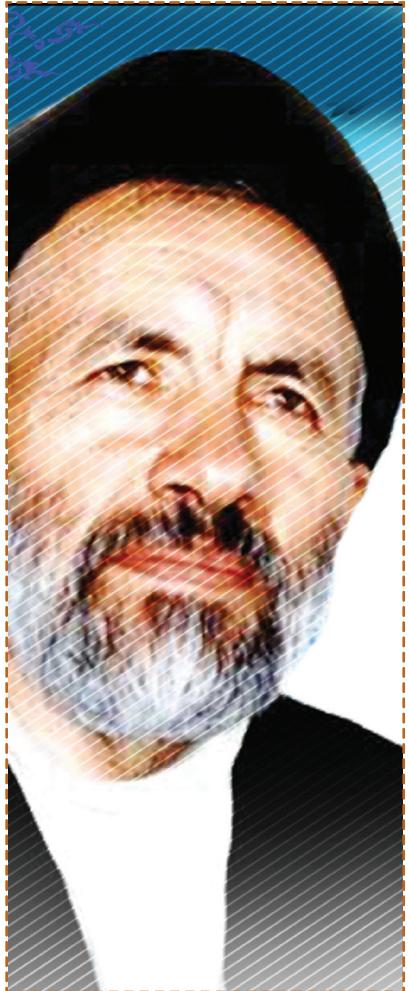
بیش از ۱۳ قرن از واقعه جانسوز عاشچو رامی گذرد. کربلا که در نخستین اربعین حسینی شاهد حضور جابر بن عبد الله انصاری بود، بعد از آن نیز عاشقان دیگری را زیارت کرد که با پای پیاده از اقصی نقاط جهان در سالروز اربعین سید و سالار شهیدان سراسریمه همراه با عشق آتشین به مولای خویش رهسپار سرزمنی حسینی شدند.

این سنت حسنیه از چنان اهمیت والایی برخودار است که صادق امت رسول (ص) این چنین از ارزش پیاده روی به سوی حرم مطهر ابا عبدالله الحسین(ع) سخن می‌گوید: کسی که با پای پیاده به زیارت امام حسین(ع) برود، خداوند به هر قدیمی که بر می‌دارد یک حسنے برایش نوشته و یک گناه از او محومی فرماید و یک درجه مرتبه اش را بالامی برد، وقتی به زیارت رفت، حق تعالی دو فرشته را موكل او می‌فرماید که آنچه خبر از دهان او خارج می‌شود را نوشته و آنچه شروع داشت را ننویسند و وقتی برگشت با او وداع کرده و بیهودی می‌گویند: ای ولی خدا! گتابه ایت آمزیده شد و تو از افراد حزب خدا و حزب رسول او و حزب اهل بیت، به خدا قسم اهرگز توان از این چشم نخواهی دید و اتش نیز هرگز توان خواهد دید و توان اطممه خود نخواهد کرد. (کامل الزیارات ص ۱۳۴)

در این میان علمای بزرگواری بودند که با وجود مشکلات زیاد مسیر کربلا، خطرات را به جان می‌خریدند و از نجف تا کربلا راه آگاه با پای بر هنره طی می‌کردند. سید آزادگان حجت الاسلام سیدعلی اکبر ابوتراوی از جمله آن هاست، وی در خاطرات خود چنین بیان می‌کند: «در دوران طلبگی در شهر نجف بیش از ۱۰۰ مرتبه این مسیر را پیاده به عشق زیارت امام حسین(ع) طی کردم».

عشق و علاقه حجت الاسلام ابوتراوی به حدی بود که پس از آزادی با وجود بسته بودن مرز کربلا در سال ۱۳۷۲، برای نخستین بار و در مرز خسروی، مراسم قرائت دعای عرفه را برگزار کرد.

وی با جمعیت اندکی بازیست راه کربلا و پیمودن مسیر زیارت، با پای پیاده از تنگه مرصاد تا مرز خسروی را به مدت ۳ روز پیاده طی کرد.

بهترین سفر دنیا

یک نکته مخصوصاً برای جوان‌ها پیر مرده‌اشاید برای شان سخت باشد، ولی آن‌ها را هم تشویق می‌کنند. برنامه‌ای بریزید، دو سه روز قبل از اربعین به نجف بروید. بعد از آن جا پیاده بروید کربلا. بنده سفرهای سیار زیادی کرده‌ام، ولی هیچ سفری مانند سفر پیاده به کربلا-سراخ ندارم، یواش بروید. اگر یک روز و نیم طول می‌کشد، شمام دوروزه بروید، سه روزه بروید. اثر عجیب و غریبی دارد. در میان راه، اعرا به زوار سیار محبت می‌کنند. هر کس هر طور که بلد است به زوار کمک می‌کند. تنها برای امام حسین علیه السلام این کارها را می‌کنند. مانند ماساژ دادن، غذا جا دادن... زمانی که انسان فکر می‌کند می‌بیند، در همین راه بچه‌های امام حسین علیه السلام را بزیدیان کتک زده‌اند. حتی اگر انسان می‌لیاری هم خرج کند، می‌اززد. همه چیز برای انسان عوض می‌شود. شنیده‌ام که برخی از بزرگان مثل آیت‌الله سید محمود شاهزادی اعلیٰ الله مقامه الشریف که از مراجعت بودند، به تعدد مسیر نجف تا کربلا را پیاده رفت‌اند. خوبی دیدنی است. یکی از برادران عراقی می‌گفت: درین مارسیم است که یک قلک برای امام حسین علیه السلام داریم و نصف درآمد خود را در آن می‌ریزیم تا در روز اربعین امام حسین علیه السلام خرج کنیم، تا وقتی که زوار امام حسین علیه السلام می‌آیند کمتر اذیت بشوند.

حاجت‌الاسلام و المسلمین اقا تهرانی

ما واقعاً به ثواب زیارت کربلا محتاج هستیم

توصیف‌ها و پیشنهادهای خواندنی پناهیان برای زائرین پیاده اربعین

همه ماباید عمیقاً بفهمیم چرا زیارت قبر ابا عبدالله(ع) این قدر ارزش و اهمیت دارد؟

• جدال جنبه‌های اجتماعی و آثار عظیمی که زیارت کربلای ابا عبدالله(ع) به ویژه در تجمع ایام اربعین، در عالم به جای می‌گذارد، نکته مهمی که زائرین و راهیان کربلا معلی باید مورد توجه قرار دهند، جنبه‌های معنوی این زیارت با برگ است.

• همه ماباید عمیقاً بفهمیم چرا زیارت قبر ابا عبدالله(ع) این قدر ارزش و اهمیت دارد؟ فهم عمیق این معنانیل به یک شرافت و توفیق بزرگ الهی است، که باید آن را از خدا تمنا کرد و با مطالعه و تحقیق صرف به دست نمی‌آید. مامی توانیم احادیثی را در این باره مطالعه کنیم، اما اینکه به فهم عمیق آن بر سیم توفیق ویژه‌ای می‌خواهد.

• به عنوان مثال حضرت امام(ره) درباره عظمت عزاداری‌های ابا عبدالله(ع) و دسته‌های عزاداری مطالبی را بیان می‌کنند (صحیفه امام/ج ۱/صص ۹۸ و ۹۹) که انسان احساس می‌کند خیلی همانی تو اندازین عظمت را به این وضوح و عمق بینند و درک کنند. گویی حضرت امام(ره) شهودی دیگر از عظمت عزاداری داشتند که در کلمات نمی‌گنجد. کلمات ایشان سرشار از غیر قابل وصف بودن آثار باعظمت این عزاداری هاست. هر قدمی که برای زیارت ابا عبدالله(ع) بر می‌داریم برای ما مغفرت است. مامنیشه به استغفار نیاز داریم و زیارت کربلا خصوصاً با پای پیاده، یک فرصت استثنایی برای مغفرت است.

• امام صادق (ع) به یکی از دوستان خود می فرماید: قبر حسین (ع) را زیارت کن و ترک مکن. پرسیدم: ثواب کسی که آن حضرت را زیارت کند چیست؟ حضرت فرمود: کسی که با پای پیاده بزیارت امام حسین (ع) برود خداوند به هر قدمی که بر می دارد یک حسن برایش نوشته و یک گناه از او محومی فرماید و یک درجه مرتبه اش را بالامی پرید. بر اساس روایات مختلف، هر قدمی که برای زیارت ابا عبد الله (ع) بر می داریم برای مامغفرت است و طلب مغفرت هم چیزی نیست که مافقط در برخی لحظات خاص، یا به مقدار محدود به آن نیاز داشته باشیم، بلکه ما همینشه با استغفار نیاز داریم و زیارت کریلا، خصوصاً پای پیاده یک فرست اشتباایی برای مغفرت است. وقتی رسول خدا (ص) روزی صد مرتبه طلب مغفرت می کردند (رسول اکرم (ص) فرمود: هر روز بروی قلابم غبار می نشیند، تا اینکه (برای برطرف کردنش)، روزی صد مرتبه استغفار می کنم؛ إِنَّهُ لِيَغْأَنَ عَلَىٰ قَلْبِيِّ حَتَّىٰ أَسْتَغْفِرَ فِي الْيَوْمِ مَا نَرَأَىٰ، مستدرک الوسائل / ۵۹۷۸ / حدیث ۵).

تکلیف مامشخص است.

• طلب مغفرت چیزی نیست که حدی داشته باشد و بعد از آن دیگر نیازی به استغفار نداشته باشیم. با هر طلب مغفرت، مواعیین ما و خدا بر طرف می شود و راه بازمی شود و نور و شایستگی می آید. آدم باید نسبت به طلب مغفرت حریص باشد. مغفرت یک مسئله تمام شدنی نیست. هر چقدر هم که پاک شویم با هم به مغفرت نیاز داریم، چون پاک شدن یعنی خدای شدن و این انتها و ایان ندارد؛ بلکه یک جریان مستمر است. مردۀ رسول خدا (ص) به زائرین پیاده حسین (ع): گشاهاں گذشتہ شما بخشیده شد، حالاً یک زندگی تازه را شروع کنید.

• بر اساس روایت فوق، مردۀ رسول الله (ص) به زائرین پیاده حسین (ع) این است که: «تامرازو تو آچه (گناه) بوده است بخشیده شد، پس برو عملت را از سر بگیر و زندگی تازه ای را آغاز کن.» چه کسی به چنین مردۀ ای نیاز است؟ سفر کریلا به خصوص اگر با پای پیاده باشد، سفر پاک کننده روح از آلودگی هاست/ این سفر را به یک سفر تزکیه ای برای خودتان تبدیل کنید.

• سفر کریلا به خصوص اگر با پای پیاده باشد، سفر پاک کننده روح از آلودگی هاست، لباس عزای ما و لباس سیاهی که برای عزای امام حسین (ع) در ایام اربعین می پوشیم این را به نوعی لباس احرام برای خود بینیم. باید این سفر را سفر پاکی هابینیم تا بهره بیشتری از آن ببریم. اثر امور معنوی بر روح انسان مانند اثر داروهای (مثل قرص آنتی بیوتیک) بر جسم انسان نیست که اگر اثر آنها بدانیم، باندانیم به هر حال اثر خود را بیند، در مورد امور معنوی هر چه معرفت و در ک بیشتری داشته باشیم اثر بیشتری بر روح ماخواهند داشت.

• بعضی هامی پرسند: ما که عازم کریلا هستیم چه کار کنیم تا بهره بیشتری باید به لاحظ روحی فراهم کنیم؟ همین احساس نیاز به مغفرت، احساس حضور در محض ائمه‌هدی (ع) و مصاحبیت با پروردگار عالم، ایهama مقدمات فکری و روحی سیار خوبی هستند. این دیگر هنر شمام است که این سفر را به یک سفر تزکیه ای برای خودتان تبدیل کنید.

احساس زیبای دیگری که زائرین کریلا دارند، احساس شرمندگی نسبت به ابا عبد الله (ع) است. وقتی می بینیم که حسین (ع) برای آمرزش ما چه هزینه سنگینی پرداخته است، شرمند می شویم.

• غیر از این احساس زیبایی که در طول سفر کریلا خواهد داشت، یک احساس دیگر نیز در این سفر معنوی می توانید داشته باشید و آن احساس شرمندگی نسبت به ابا عبد الله (ع) است. اینکه بگوییم: با ابا عبد الله (ع) شما این همه زجر در راه خدا متحمل شدی و این همه شکنجه‌ای که بچدهایت شدند، در مقابل ما کاری برای تو و در راه خدای توانجام نداده ایم، از طرفی مارا به واسطه محبت تومی بخشنده

برای شرمندگی ماتا بدبس است. وقتی می‌بینیم که حسین(ع) برای هدایت ماجه هزینه سنگینی پرداخته است، شرمنده می‌شویم و این در حالی است که می‌بینیم ما هیچ کاری برای حسین(ع) نمی‌توانیم انجام دهیم، ما واقعاً به ثواب زیارت کربلا محتاج هستیم. وقتی در روز جزا از کوچکترین گناهان هم نمی‌گذرند، (و من یعنی معلم مقال ذرا شرّا بیزه زلال(۸) واژه سوی دیگر وقتی می‌بینیم هیچ پاک کننده‌ای مانند اشک بر ابا عبدالله(ع) و زیارت قبر ابا عبدالله(ع) نیست، واقعه خودمان را به این زیارت و به این عزاداری محتاج می‌بینیم. انشاء الله این توجه معنوی بالا برود.

آثار معنوی زائران پس از بازگشت به اطرافیان و جامعه هم می‌رسد...

• همین که شما زائرین به کربلا بروید و باید تمام آثار معنوی شما به شهر و جامعه هم خواهد رسید. حال حساب کنید اگر این جمعیت کثیر برای زیارت اربعین به کربلا بروند و بازگردند چه آثار معنوی عظیمی برای اطرافیان و جامعه به دنبال خواهد داشت؟! البته تحلیل این آثار کار ساده‌ای نیست. مگر کسی به این سادگی فهمیده است این سخن امام را که فرمود: «الآن هزار و چهارصد سال است که با این منبرها و با این روضه‌ها و با این مصیبتها و با این سینه‌زنهای ما راحفظ کرده‌اند، تا حال آورده‌اند اسلام را» (صحیفة امام/ج/۵۲۶)؟ خداوند در مورد شهداء می‌فرماید: «وَالَّذِينَ قُتُلُوا فِي سَبِيلِ اللهِ فَلَنْ يُضْلَلُ أَعْمَالَهُمْ» (محمد/۴) خداوند کسانی را که در راه خدا به شهادت می‌رسند عملشان را تباہ نخواهد نکرد (و اثر ویژه‌ای به اعمال آهاماً دهد) قطعاً این اثر در مورد ابا عبدالله(ع) در اوج است. ماهم می‌توانیم خودمان را در شعاع اثر خون ابا عبدالله(ع) قرار دهیم و از این اثر ویژه بخوردار شویم. همه کسانی که انشاء الله در ایام اربعین حسینی عازم کربلا هستند، حتماً به این بعدسفر و به جنبه پاک کنندگی آن توجه داشته باشند. یعنی تنها جنبه محبت و رابطه عاشقانه با اهل بیت(ع) را در نظر نگیریم؛ خودمان و گناهانم و شرمندگی خود را فراموش نکنیم. این خیلی اثار و برکات دارد که مازا نظر معنوی به شدت خودمان را محتاج به این سفر بدانیم، و خودمان را به شدت نیازمند به این مغفرت و غفران الهی بدانیم.

لبیک یا حسین

لَبِيْكُ يَا حَسِينَ

برای اولین بار قرارش دکل مسیر نجف تا کربلا را به اتفاق یک جمع چهل نفره پیاده برویم به ذهن مرسید که برای اینکه توی جمعیت یک نشانه‌ای داشته باشیم و همراهان کاروان بتوانند هم‌دیگر را پیدا کنند، باید یک پرچم متفاوت داشته باشیم. به مسئول هتل سپرده بودم که یک چوب پرچم و نوشته برایمان جور کند.

بعد از نماز صبح، دسته جمعی مجداد همان دور زیارت وداع امیر المؤمنین (ع) را خواندیم و راه افتادیم. مسئول هتل کاری نکرده بود و نگرانی گم کردن هم‌دیگر در این جمعیت باقی بود. تا اول جاده که موكب‌ها بودند، یک ساعتی راه بود و رفاقت صیحانه نخورد بودند. به همان خرد صیحانه با یکی از بچه‌ها جدا شدیم، بعد از کمی جستجو بالآخره یک پارچه فروشی پیدا کردیم و کمی بعدتر مغازه میله پرچم را هم پیدا کردیم. دو میله ۴۰ متری خردیم. مغازه خیاطی بسته بود، اما یک تعمیر کار کفش و سط خیابان ساطش را پهن کرده بود و ماشین دوخت هم داشت. قبول کرد کاره پارچه را بدلوزد.

اما مغازه‌های خطاطی همه بسته بودند و در مسیر پیاده روی اربعین بودند. بادم آمد که استاد نجابتی -استاد و مدرس گرافیک در دانشگاه هنر، که لاید خطاطی هم بلد است همراه جمع مابود. چندتا مازیک قرم خردیم و با صحنه‌ای راه افتادیم. بالاخره بعداز چند ساعت خودمان را به کاروان رساندیم. کمی که راه رفتیم، بچه‌های راهی از موكب‌ها برای استراحت و نماز ظهر تو شکر کردند. استاد نجابتی هم -که یک پارچه

دور سرش بسته بود و دیدنی شده بود - آستین هارا برای وضو گرفتن بالازده بود. استاد کم حرف بود. من هم آشنایی و شناخت قبلی چندانی از استاد روحیاتش نداشتیم. نمی‌دانستم اهل خطاطی هستند و با این وسایل و در این شرایط قبول می‌کنند یا نه. با اینکه بر حرف هستم، هچ حرفی نزدم، پارچه سفیدی که خردیه بودم را در یک فضای خالی پهن کردم. بعد یک نگاه به استاد کردم، استاد هم انگار متنظر این بود که یک کاری برای امام حسین (ع) بکند، نه گذاشت، نه برداشت. گفت: مداد یا خود کار هست؟

بعد هفدهمیدم استاد رجبه به همین شیوه صحرایی خطاطی می‌کرد. مداد و خود کار جور شد. متن نوشته راه خودشان پیشنهاد کردند: «لبیک یا حسین». ادامه داشت - که قسمت قشتگ داستان است، توسط یکی از هم کاروانی هاضبط شد که توی مستند

«باهل العالم» بخشش‌هایی از آن پخش شد. این پرچم بلند که ارتفاع میله‌اش ۴ متر بود، برای همه کاروان خیلی خاطره‌انگیز شد. چه گم شده‌هایی که با این پرچم پیدا شدند و چه دعواهای دوستانه‌ای که بر سریه دست گرفتنش نشد بعد از سفر، استاد و عده کرد که نسخه باکیفیت این پرچم را باز طراحی کند تا در کارهای اربعینی و حسینی برای عموم قابل استفاده باشد.

یادداشت‌های یک همسفر امانله...

منم سال گذشته توفیق داشتم همسفر کاروان عاشقان پیاده روی اربعین باشم. دیدم بد نیست برخی تجربه هایی که برای این سفر، خیلی ضروری می دونم باهات در میان بگذارم شاید به دردت خورد. همه احتمالاً توصیه های زیادی بهت داشته اند که مثلاً چی همراه نخوازی و یا حتی قرص ایبوپروفن برای عملده درد....

اما جنس حرفاًی که می خواه بگم یه جور دیکه است. حرفاًیه که وقتی از سفر برگشتیم بارها اونارو با خودم مرور کردم و خودم سرنشش کردم که چرا باید اونا کم توجهی کردم و شاید خودتم سال دیگه یا حتی بلا فاصله بعداز برگشتی از سفر اونارو با هاباخودت زمزمه کنی و افسوس بخواری. زمانی که دیکه یه کم دیر شده و پشیمونی فایده ای نداره. ما امتحان شدیم، شمام امتحان می شی همه امتحان می شن مهم اینه که بتونیم تو این امتحان موقب باشیم. اصلاً فرض کن می خواه نمونه سوالاتی امتحان پارسال رو برات فاش کنم!

می خواه و قتی رسیدی و دیدی حرم مولا امام حسین (ع) با حرم امامزاده حسین فرق چندانی برات نداره و قلب خاشع و محزن نمیشه یار رسیدی و احسان کردي اوں برداشت معنوی لازم رواز این سرف نمی برى و یا برگشتی و حسرت خوردی، بعدانگی کسی نبود بهم بگه به هر حال اگه این مطالبو خوندی و احساس کردي که به دردت نمی خوره که هیچ، اما اگه احساس کردي به دردت می خوره قول بده نایاب الزياره ما هم باشی و دعا کنی که آقامون من و هم پیذیرن و توفیق انجام رسالت و مسئولیت شیعه بودنمون از مون سلب نشه.

(۱) راستی اسلامی دونی مهمترین انگیزه و هدفت از این سفر و این پیاده روی چیه؟ واقعاً شده بشینی و فکر کنی برای چی به این سفر اومدی؟ این که می گم بشینی و فکر کنی، منظور مون اینه که اولاً باید آگاهانه باشه و ثانیاً و در بایستی با خود توبذاری کنار و کاملاً صادقانه به

خودت جواب بدی. چرا او مدمی؟ برای ثوابش؟ نکنه حاجتی داری؟ شاید امدمی خودت تبرای یه عمر بیمه کنی؟ برای هدایت و مغفرت او مدمی؟ شاید امی خواهی آخرت و بهشتوبیمه کنی؟ یانه جواب می دی برای عشق او مدمی؟ عشقم حسینه؟

خب همه اینا خیلی خوبه و همش مستلزم ثواب و پاداش الهیه ولی دقت کرده همه این انگیزه ها و اسه خودته؟ حاجت من...! ثواب من...! عشق من...! پس کومولا؟ چند رصدان گیزه و هدفت مال خود خود خود امام حسینه؟ شاید بیرسی چطور می شه طوری هدفگذاری کرد که اصلا پای «من» در میان نباشه و هر چه هست همه «او» باشه؟ مگه اصلاح امام حسین(ع) به زیارت ماحاج داره که برای ایشون بیاییم زیارت؟

جواب این سوال خیلی مفصله والبته خودتم بهتر از من می دونی، ولی همینقدر بیهت بگم اگه فکر می کنی عاشورا فقط یک حادثه و مصیبتی بود که در یک برهه زمانی خاصی اتفاق افتاده و بطری به زمان حاضر نداره و وظیفه ماقطعه ازداری است و بیس، که هیچ برای خودت بیازیارت اما آگه نگاهت به عاشورا به مثابه یک نهضت جاری یعنی یک جریان فکری عقیدتی و اقلایی است که از عاشورای سال ۶۱ شروع شده و تا حال هم ادامه داره و قراره به ظهور مولا(ع) ختم بشه، قضیه فرق می کنه. در این صورت دیگه اتفاقات و وقایع سال ۶۱ رومختص سال ۱۴ نمی دونی و در کل این جریان، جاری و ساری می دونی. خودت در من عاشورا حاضر و ناظرمی بینی و معز که در گیری جریان حسین و ولایت حق و عدالت با جریان اموی و ظالم و فساد و کفر، اشکار ادر جلوی چشمان توست و در بی این هستی که موضوع خودت در این تقابل جریانها روشن کنی. پس نمی گی یه جایی خوندم که امام حسین(ع) فرمودند: «هل من ناصر بصرنی» بلکه دیگه می گی که گویا همین الان می شنونم که امام حسین(ع) می فرمایند: «آیا کسی هست که مرایار کنی؟» اونوقت در وسط این کارزار عاشورایی، تحمل روز مرگی این زندگی پر عافیت برات سخت می شه، امام مرامی خواند. چطور می تونم سکوت کنم؟ چطور می تونم هی تفاوت و تهان از ظاهره گر باشم؟ اونوقت تصمیم می گیری که آگاهانه و عاشقانه و خالصانه در برابر فریاد یاری خواهی امام(ع) دست رو بلند کنی و بگی: من! من هستم مولا، تا آخرش هستم!... می دونی که یاری امام حسین(ع) در حقیقت یاری مرام ایشونه...

آره دوست من، سفار بعین سفر بیعت و تعهد، سفر رسالت و بصیرته، سفریه که باید همه اوون «من» های قبلی روگرانی این «من» آخری کنی. هدفت باید یاری امام حسین(ع) و مرام ایشون باشه و بس. چطوری؟ چطور بشوبداریه عهده و لایت. توفقط اعلام حضور کن بقیشو خودشون دیف می کنن. توفقط بگو که من او مدم بگم که بررسالت شیعه بودنم آگاهم و از این به بعد می خواه شیعه بودنم رو طور دیگه ای تعریف کنم: «شیعه بودن یعنی تعهد عمیق به رسالت و نقش تاریخی ام نسبت به ولایت». اینطوری هدف و نیت می شه برای خود آقا امام حسین(ع). هم آقامون امام حسین(ع) و هم آقامون امام مهدی(ع). چرا که عاشورا و انتظار راهه هم پیوند زده ای و خودت راهه موج جریان عاشورا به ظهور سپرده ای.

(۲) البته حتما خودت فکر کرده بودی که اینهمه راه می ری که وقتی به حرم آقارسیدی چی بگی. اما واقعا آخرش که چی؟ این همه زحمت و بیاده روی و سختی که وقی اون جار سیدی چی بگی؟ بگی آقا بیول؟ شفای؟ خونه؟ داشگاه؟ همسر؟ پیشست؟! اهمه اینا خوبه ها، بخواه، ولی یادت باشه! اولین و مهمترین حرفي که حالا که بهش رسیدی و بعد از اینهمه عزاداری و نوکری، حضور امی خواهی به مولا بگی یه مولا بگی ای چیز دیگه است. او مدمی بیش بگی آقا منم هستم روی منم حساب کنید. قول من مثل قول کوفی هانیست. دیگه تحمل زندگی در دنیا بی که انتقام خون تو گرفته نشده باشه برای خیلی سخت و طاقت فرساشده، او مدمی بگی اگرچه کمی دیر ولی بالآخره رسیدم مراهیم مثل حربیدیر.

او مدی تعهد بدی و را گردن را به ضمانت بگذاری و بری. بگو می دونم و آگاهم که راهی که امروز در اون قلم گذاشت ام آخرش شیرینه. اونم از نوع «احلى من العسل»! در اینصورت لبخند رضایت آقا، دور از انتظار نیست. یاد باش! این فرست رو بر خاطر چند تا حاجت و خواسته معمولی از دست ندی! این حاجت هارواز خونه توں هم بخوای بهت میدن. حواستو جمع کن. اربعین روزیه که گفتند همه شیعه او نجاح می شد. حتما خبر مهمیه که همه رو جمع کردن مهمتر از خواسته های شخصی من و تو زرنگ باش دوست من!!

(۳) مراقب باش وقتی رسیدی گرفتار گناه عجب و خود بر تربیتی نشی و از خودت خیلی خوشت نیاد. وقتی خسته و کوفته و با گرد سفر و پایاهای تاول زده، اون هم با سابقه ای از نوکری اهل بیت، به کربلا رسیدی و به زیارت امام(ع) رفتی خیال نکنی کاری کردی و حلاکسی شدی و امام(ع) هم حالا بدھکارت شده و حتما باید بهت جواب خاص بد. احساسات این نیاشه که: یا باعبد الله من اومدم، من! من که به عشق تو سه روزه دارم پیاده میام زیارت!.. دوست من بدان هر وقت که این احسان بهت دست داد بدان همه چیز رو خراب کردی و اگهه توجهی بهت نکردن مقصرا خودتی.

(۴) نکنه بعدی این که، وقتی پای صحبت اصحاب عرفان و معرفت می شینیم به یه مسئله در زیارت امام حسین(ع) تاکید زیادی دارند و اون هم رعایت ادب و تواضع و عدم خنده و شوخی و رفتارهای خلاف ادب محضر کربلاست و اونو یکی از موانع مهم می دونند. کربلا سرزمین حزن شیعه است و ادب کربلا رعایت حالت حزن و اندوه است. اینهمه در طول عمر خود لهو و لعب کردیم و رفتارهای شوخ و شنگی داشتیم و خوش بودیم سعی کنیم چند روز از این کارهای دوری کییم. بعد اهتم فرست برای این کارا زیاده.

(۵) بهترین رفیق راه مخصوصاً در سره روز بیاده روی، استغفار مدام، ذکر خدا، تفکر در مرور دیقای عاشورا و چرا یی حضور مادر این سفر و البتنه نجوای درونی و عاشقانه با امام حسین(ع) و یاران ایشان و شهدای کربلاست. اینرا و گفتم که بعدانگی نگفتی.

(۶) راستی! می گم نکنه یه وقت نیتیت از این سفر خالص نیاشه و خدای نکرده تفاخر و ریا و چشم و هم چشمی و از این مسایل باشه؟ نه! اشما که از این مسایل خیلی بری هستید. ولی به هر حال نوع سفر طوریه که خیلی می تونه وسوسه انگیز باشه. پیاده رفتن برای زیارت امام حسین(ع)! اونم در روز اربعین! اونم از نجف تا کربلا! همه بهمون می گن خوش به حالتون. کلی احسان کیف و افتخار می کنیم! خیلی خطرناکه. حتی اگه نیتمون هم قبل و حین سفر، خالص باشه بعد از سفر خیلی ممکنه دچار سمعه و عجب بشیم!

۷) همیشه و مخصوصاً در طی این سفر خیلی به نماز اول وقت و جماعت اهمیت بدیم. یادمون باشه که به زیارت کسی می‌ریم که در سخت ترین شرایط و بادترین تهدیدات هم نماز اول وقت روره‌انگرد.

۸) تواضع در راه رفتن، رعایت ادب نسبت به همه، گذشت در موقع خاص و مسایل اخلاقی از این قبیل خیلی مهم‌مند مخصوصاً هر چقدر که به مقصد نزدیک تر می‌شویم مهم تر هم می‌شوند. حواس‌من باشه گاهی یک رفتار اشتباه می‌تونه کل سفر ما را خراب کنه، شیطان هم از این مستله آگاهه و تمام تلاشش در این رابطه انجام می‌دهد.

۹) یکی از دام‌های جالب شیطان در این سفربرگی گویی به ابراز ارادت‌هایی که اهالی محلی برای زوار ابا عبد الله الحسین(ع) می‌کنند و موکب‌های فراوانی که در کل مسیر تقریباً به حالت غیر منقطع برای پذیرایی از شما زائران برپا کرده‌اند. انواع خدمات و پذیرایی‌ها و غذاها و نوشیدنی‌ها و نمیوه‌ها و تنقلات بدن هیچ منتهی آماده‌ارایه به شماست.

نکته‌ای که می‌خواستم بگم اینه که گاهی ممکن‌هست گرفتار پر خوری و لذت پر کردن شکم بشیم. علم‌آمی گن پر خوری موجب قساوت قلب می‌شے و حس و حال معنوی رواز شمامی گیره و معمولاً یکی از توصیه‌های مهم در زیارت‌های مخصوصاً زیارت کربلا اینه که تا می‌توینید کم بخورید. فقط هم بحث پر خوری نیست حتی خلاف ادب زیارت کربلا هم هست. توصیه‌می کنم کرد حداقل نیاز، از این غذاهای استفاده کنید و بقیه اش رو رفقط از دین ابراز ارادت عاشقان مولا لذت ببرید حتی کمی گرسنگی و شننگی هم بد نیست. بهترینشون که ماهی سرخ شده باشه شما بارها خورده‌اید و بعد ها هم فرست برای خوردن زیاد خواهید داشت، سعی کنید این فرست محدود و استثنایی و این همه‌زحمت خودتون رو به خاطر ارضاء هوس شکم از دست ندید.

۱۰) در هنگام طی مسیر و پیاده روی، خیلی به آخر مسیر فکر نکنید و منتظر تموش شدن راه نباشید، این کار، هم شمار و خسته می‌کنه و هم تواضع و ادب شمار و کم می‌کنه! البته منظور اشتیاق رسیدن به مقصود نیست که این ارزشمند، منظور ممیل به تمام شدن پیاده روی است. بهترین کار در طری راه، استغفار و ذکر و تفکر و نجواست، مسیر خودش تموش می‌شده.

۱۱) می‌گم نکته‌یه وقت خستگی یا سختگی راه باعث بشه جابری و ابراز پشیمونی کنی، حتی به شوخی! اهل بیت هدیه بامنت قبول نمی‌کننا! خواست باشه این برخلاف ادب و موجب می‌شه خیلی از توقیفات روتی این سفر از دست بدی. با مثلاً آگه قراره صورت افتتاب سوخته بشه و بعدش توی دلت بگی اه... از همون اول کلاه آفتتاب گیر بردار یا چفیه بینده صورت که بعد ابهه اه گفتن نیفتی. در مورد بقیه چیزهای همین‌طور.

۱۲) هموطن‌ور که گفتم خیلی مهمه که وسط کار جانزی. لازمه ش هم اینه که فکر همه چی شو کرده باشی و آماده باشی. الحمد لله مسیر نجف - کربلاه طف خدام‌سیر امنیه و مشکلی نیست. اما سوال اینه: فرض کن اگه حالا یه توریستی هوس کرد یه ترقه کوچولو بترکونه این به اشتیاق اضافه کنه یا به ترس؟ سبب نمیشه تصمیم بگیری از وسط راه برگردی؟ قدم تو این راه گذاشته فکر همه جا شو کردی؟ اصول و صیت نامنونوشتی که تو ش قید کرده باشی «خدایا کرده باشی» خدا یا ترواش‌اکرم که شهادت در راه خودت و اهل بیت را زیب نمودی؟ خیلی مهمه که قبلاً ذکر کرده باشی تا کجا ش هستی. تا آخرش یا تانیمه راه؟

۱۳) آخرین نکته‌ای که می‌خواستم بگم اینه که تو این سفر اگه یه وقت نقصی تو پذیرایی و هتل و اتوبوس و... دیدی گذشت کن. سریسته بگم، مهمه که بدون کمی کجاییم. بیشتر زمین های شهر کربلا خشی از مرع که جنگ بوده و جب به و جیش راوی حمامه و حزن و مصیبت و زیبایی و عشق بازی هاست. بدان که این ملک، مملکوت است، بر خاک قدم نگذاشته ای برافلاک قدم گذاشته ای. (مهدی - م)

اطلاعات عمومی برای پیاده روی

- فاصله نجف تا کربلا چقدر است و چه مدت پیاده خواهیم رفت؟
 فاصله‌ی خروجی شهر نجف تا بتدای شهر کربلا حدود ۸۰ کیلومتر است. معمولاً این مسافت را در ۳ روز و ۲ شب طی می‌کنند. یعنی از صبح زود سه روز مانده به اربعین حرکت کرده و شب اربعین به کربلامی رسند.

- آیا حتماً باید کل مسیر را پیاده برویم؟
 خیر! هر چند که لحظه‌ی رسیدن به کربلا به صورت پیاده لحظه‌ی فوق العاده‌ای است و تجربه‌ی طول مسیر باعث می‌شود خستگی از یاد انسان برودا ماما اگر زائری به هر دلیل قادر به طی کردن راه به صورت پیاده نباشد می‌تواند به وسیله خودروهایی که بین راه وجود دارد بقیه مسیر را با ماشین طی کند. این خودروهار ارتش آمده کرده است و معمولاً زائرین را به صورت گروهی تا کربلامی برنند.

- آیا در طول مسیر از هم کاروانی ها جدا خواهیم شد؟
 بستگی به توافق شما با هم کاروانی هایتان دارد. بعضی از کاروان هایه صورت گروهی حرکت می‌کنند و تا کربلا با هم می‌رسند. برخی قرار می‌گذارند که مثلاً عصر اربعین یا شب اربعین فلان جا حضور داشته باشید.

- چه کنیم که در حرکت های گروهی و دسته‌ای گم نشویم؟
 استفاده از پرچمی که به نوعی نشان دسته‌ی شما خواهد بود مطمئناً خوب است اما با توجه به اینکه این پرچم باید نسبتاً بلند باشد تا دیده شود و دو تاشکل اساسی دارد: اولاً اینکه کسی که این پرچم را حمل می‌کند مطمئناً نرژی زیادی از سدت خواهد داد و باید این پرچم دست به دست شود. ثانیاً در طول مسیر تعداد پرچم‌ها خیلی زیاد است و تقریباً پیدا کردن پرچم کار ساده‌ای نیست. مگر آنکه رنگ و نوع پرچم خیلی متمایز باشد. تمام طول مسیر پیاده روی از خروجی نصف تاروودی کربلا تیرهای چراغ بر قی و وجود دارد که شماره گذاری شده‌اند. از ۱ تا ۴۶۰ هر کدام از این تیرهای با هم دقیقاً ۵۰ متر فاصله دارند. به نوعی خط نشان هستند که چقدر از مسیر را طی کرده و چه قدر باقی است. معمولاً برای اینکه هم کاروانی ها با هم قرار بگذارند از شماره‌های این تیرها که سمت چپ یار است مسیر پیاده روی قرار دارد استفاده می‌کنند.

-امنیت در طول مسیر چگونه است؟ آیا اینکه مادوش بر طول مسیر هستیم امن هست؟

امنیت بین نجف تا کربلا خیلی خوب است و در سال‌ها این مسیر از امنیت و حفظ امنیت در مسیر بغداد-کربلا موردهایی از تنفسی امنیت وجود داشته است. اما مسیر پیاده روی نجف تا کربلا جزو امن ترین مسیرهای منتهی به کربلا است و تقریباً می‌توان گفت از امنیت شهر نجف و همچنین مسیر آن تا کربلا و شهر کربلا مخصوصاً منطقه‌ای که اطراف حرمه‌ای است خیالان راحت باشد.

-چه کفشهایی باید پیوшуیم؟

حتمًا سعی کنید از کفش راحت استفاده کنید اگر کفش تان ذره‌ای بای شماراً اذیت می‌کند این اذیت در آن حجم پیاده روی خیلی نمود خواهد داشت و مطمئناً در روز آخر که معمولاً پای انسان در اثر یک عکس العمل طبیعی تاول های کوچکی خواهد زد بیشتر اذیت خواهد شد. ذکر دونکته اینجا ممکن است مفید باشد: عرب‌ها از دمپایی برای پیاده روی استفاده می‌کنند. احتمالاً حرکت با دمپایی به مراتب راحتر از کفش نامناسب خواهد بود. همچنین معمولاً چند ساعت آخر پیاده روی که نزدیک شهر کربلا خواهد شدیه خاطر فشاری که کفش به پا خواهد آورد اکثر مردم پابرهنه راه خواهند رفت زیرا پابرهنه راه رفتن راحتر از حرکت با کفش نامناسب است.

-ساک‌های میان راچه کنیم؟

سعی کنید از کوله پشتی استفاده کنید. راحترین نوع بار جهت حمل در این مسافت کوله‌هایی است که کامل روی دوش قرار می‌گیرد. در غیر اینصورت از ساک‌های چرخدار که تتحمل این مسافت را داشته باشند استفاده کنید زیرا اگر چرخ این ساک‌هاروی اسفالت مسیر حرکت چرخ متشکل شود مطمئناً مجبور به حمل این ساک‌ها به روشن های دیگر خواهد بود که کار ابری پیاده روی دشوار می‌کند. ممکن است با همان‌گی با دوستانتان کسی راضی شود که ساک‌هارا بامشین های عبوری به کربلا ببرد و آنچه مانظر شما باشد امام‌سی کنید تحریه‌ی پیاده روی را ولو با حمل ساک دستی از دست ندهید. برخی از اعراب از جعبه‌های میوه استفاده می‌کنند و یک سر طنابی را در آن حلقه کرده و سر دیگر در دست می‌گیرند. باشیدن این جعبه‌ا زنجهف تا کربلا هم با خود رادر آن قرار می‌دهند و در بعضی موارد بچه‌های خردسال را به وسیله این جعبه همامی کشند. البته در کاروان مابنایت کلیه ساک‌های نجف بوسیله ماشین به محل اسکان در کربلا منتقل شود.

-آیانیز به حمل مواد خواراکی داریم؟

خیر! تقریباً می‌توان گفت همه نوع خواراکی در طول مسیر به صورت رایگان در اختیار است! در خیلی از موارد صاحبان موکب‌ها (هیئت‌هایی که بین راه چادر زده‌اند) به اصرار شماراً مجبور می‌کنند از خواراکی های آنها بردارید.

-در طول مسیر چه نوع لباسی مناسب است؟ آیا گرمای هوای زیاد است؟

با توجه به اینکه هم اکنون اربعین در زمستان قرار دارد گرمای هوای هیچ‌وجه اذیت کنند نیست و علاوه بر آن در ساعت‌شنب و همچنین صبح هوا خیلی سرد هم خواهد شد. و بهتر آن است که لباس گرم به اندازه کافی بردارید.

-آیا برای بیاده روی پول همراهان باشد؟

معمولاً به خاطر رایگان بودن خدمات در طول این سه روز هزینه‌ای نخواهید داشت اما مقدار کمی پول هم ضرر نخواهد داشت بهتر است از پول ملی خود عراق استفاده کنید (دینار عراق)

- محل خواب چگونه است؟ و چه نکاتی را باید برای محل خواب در نظر گرفت؟

برای محل خواب طول روز با توجه به وجود خورشید و گرمای نسبی هوا خیلی نکته‌ی خاصی وجود ندارد. اما برای خواب پیشنهاد می‌شود که اولاً قبل از ساعت ۸ محلی را برای خواب از بین مکب‌های طول مسیر انتخاب کنید ثانیاً با توجه به سرمای شب سعی کنید به جای چادر در مکب‌هایی که ساختمان دارند و گمره هستند اطراف کنید. احتمال اینکه بعد از ساعت ۱۱ شب جای گرم و مناسب گیربایوارید کمی سخت خواهد شد. ذکر چند نکته در اینجا همیت دارد اولاً جای خواب مناسب برای خواهران و برادران در طول مسیر وجود دارد ثانیاً کسی بدون جای خواب نخواهد ماند اما پونچ جا و ملزومات خواب مثل پتو و بالش به اندازه کافی هست فقط باید بتوانید مکبی که هنوز کامل بر نشده را پیدا کنید اگر از خود اهالی بخواهید برایتان معرفی می‌کنند که کجا هنوز برای خواب جادارد.

- در طول شب شرایط پیاده روی چگونه است؟

معمولابعد از ساعت ۹ شب مسیر پیاده روی خلوت ترمی شود و اکثر مکب‌داران تاذان صبح استراحت می‌کنند اما در این میان کم نیستند مکب‌دارانی که شب راهنمای مناسب با سرمای شب خدماتی ارائه می‌کنند که زائرین شب را کمک کند. به عنوان مثال چای و شیر داغ و حتی هدبند ابرای جلوگیری از سرمای شب در طول شب توزیع می‌شود و عده‌ای هستند که ترجیح می‌دهند تاذان صبح پیاده روی کرد و بعد از طلوع آفتاب بخوابند.

- چه کنیم بیشتر بهره ببریم؟

همانطور که عراقی‌ها خود را برای پذیرایی از شما مدت‌ها قبل آماده می‌کنند شما هم برای تاثیر گذاری بیشتر روی آنها و بالا بردن سطح علاقه و همچنین فکر آنها کار کنید. به عنوان مثال تجربه‌ی مادر سنت گذشته‌نشان داد بجهه هایی که در طول مسیر ایستاده اند و به زائرین نگاه می‌کنند و گاه‌ها حتی با صراربه شما خوارک ای تعارف می‌کنند اما یک اسیاب بازی کوچک باحتی یک بسته پاستیل چقدر به سر شوک آمده و مطمئن‌نادر دراز مدت تاثیر این حرکت در ذهن شان و تصور شان را بعجیز به شعیان و حتی ایرانیان چقدر مثبت خواهد بود. حتی آماده کردن بسته‌های فرهنگی به زبان‌های عربی یا انگلیسی و توزیع آن بین مردمی که پیاده می‌روند تاثیر گذار است. گاهی یک پوستر یا یک عکس کوچک مذهبی یا یک جمله‌ای عمیق تاثیر شگرفی بر ذهن مخاطب خواهد گذاشت. روی تاثیر گذاری مقابل چه برای مکب‌داران چه برای سایر از این از سراسر جهان برنامه ریزی کنید. زیارت امام حسین با خستگی پیاده روی گویی مزه‌ای دوچندان دارد و اینجاست که پا و دل بهم ارتباط پیدا می‌کنند در طول مسیر هنگامی که پاها یمان خسته یا یاختی در مواردی جراحتی کوچک پیامدی کند کافی است برای آماده شدن دل. کمی اگر مرغ دل را پرواژه دهی به وضوح کاروانی را خواهی دید که از کربلا به سوی شام به اسپری می‌رondo و قرقی نگاهت را به طرفین بر میگردانی و میبینی اینچنین باعزم در حال راه رفتی و اینچنین از تو پذیرایی می‌شود مطمئن‌با خود می‌گویی این کجا و آن کجا؟ اینجاست که آدمی می‌گوید: لا یوم کیومک یا بالاعبد الله...

پا به پای حماسه می آیم...

زان پیش‌تر که عالم فانی شود خراب ...

چرا پیاده؟ بهتر نیست ماشین بگیریم و مثل هر زیارت دیگر با اتوبوس برویم، اصلًاً جرأت عراق به فکر نیست متواریل راه بیندارد در مسیر کربلا و نجف؟ امنیتش هم بیشتر است. مگر این زیارت اربعین بناسرت چه ویژگی‌های داشته باشد؟ چه امتیازهایی که زیارت‌های دیگر ندارد؟

خدمت غریب

وجه اشتراک همه موكب‌های بین راه یک چیز است: خدمت به زائر امام حسین. این همه آدم از جای عراق و حتی کشورهای دیگر می‌آیند که به زائر امام خدمت کنند. برای ما کادر هیأت‌هابزرگ شده‌ایم، این کار غریب نیست. غریب جنس این خدمت‌هاست و از آن غریب تر نوع تعاملی که این خلق خدا باز اثر دارند. می‌شود این جنس خدمت را تجربه کرد؟ چند ساعت ایستاد در یک موكب و دستی رساند؟

آشنایی زدایی

از من پرسیدم گوییم خوب است همه برویم کربلا؛ اما چه خوب است که در این پیاده روی همه همدیگر اگم کنیم، اصلًاً قرار بر این باشد هر کس رفیقش را دیدنش نماید. این آشنایی برای این سفر لازم است. بگذرید این پوسته‌ای که دور خودمان داریم؛ من، مسجد، ما، هیأت‌ما، مجموعه‌ما، کانون‌ما، شهر‌ما - اگر بگوییم کشورمان راحت نمی‌شود؟ - چند روزی نباشد. شاید اتفاقات خوبی افتاد. شاید حسن این جهه که سال‌ها است از شدم می‌زنیم راحت‌تر پیدا شد:

عقابت این نرdban ما و منی است
نرdban این جهان ما و منی است

لا جرم هر کس که بالاتر نشست
استخوانش سخت تر خواهد شکست

فصل آشنایی

حالا که آشنایی‌های قبلی رفت، می‌شود رفت دنبال یک آشنایی جدید. اصلًاً این آدم‌های رنگ‌رنگ، علی رغم این که هر کدام زبانی دارند و فرهنگی؛ یک زبان مشترک هم دارند که برای همه‌اربعینی‌ها قابل درک است. جدای از زبان مشترک، چه قدر همه آشنایند. این پیرمردان و پیرزنان عرب چه قدر شبیه همین هم‌ محله‌های ما هستند!

تادیر نشده...

شاید سراینکه این تجمع چهل روز بعد عاشورا‌الجام می‌شود این است که جنس عزاداری عاشورا با جنس اربعین فرق می‌کند. حرارت زیارت روز عاشورا با حرارت زیارت اربعین فرق می‌کند. من می‌ترسم باز دیر بشود. دیر بشود یعنی اینکه کاری بکنند / یکیم که رنگ اربعین هم عوض بشود. از همان جنس خرابکاری‌هایی که کرده‌اند و کرده‌ایم. برای همین فکر می‌کنم باید اتفاقی بیفتند. یک کسی باید یا علی بگوید و همه را یکبار اربعین ببرد پیاده روی کربلا. همه‌اهل فرهنگ و کار فرهنگی، اهل سیاست و کار سیاسی، آنجام‌مکن است اتفاقات خوبی بیفتند. امتحانش گران نیست.

فصل کربلا

کربلار اتو میندار که شهری است در میان شهرها و نامی است در میان نامهایه؛ کربلا حرم حق است و هیچ کس را جز یاران **امام حسین** علیه السلام راهی به سوی حقیقت نیست. کربلا، آغوشت را بگشای حزب الله به سوی تو می آید...

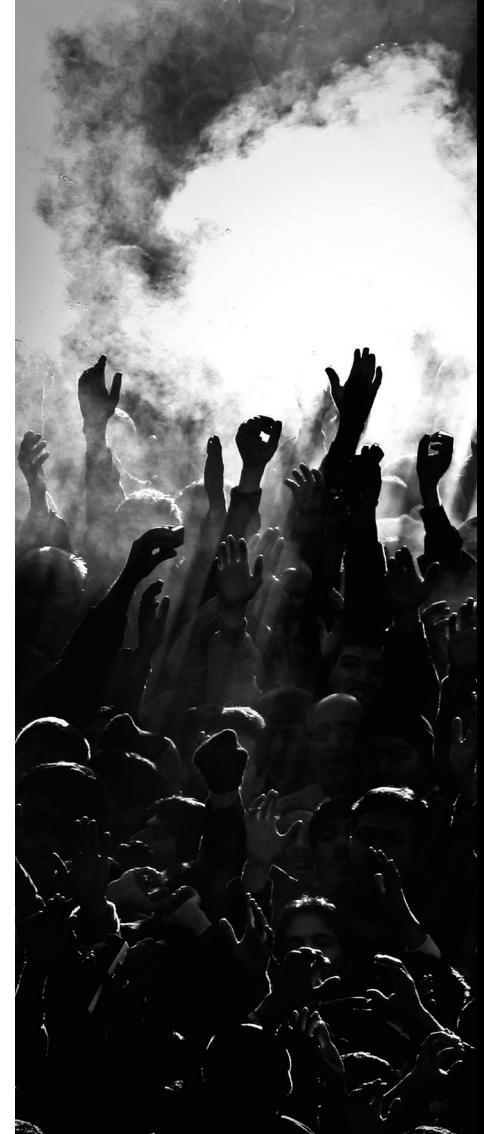

حرف دل

سینه
سینه

حکایت
حکایت

۲۸

چقدر فکر ممشغول می شود و قتی می بینم؛ اعراب بادیه گاهی پانزده روز را
پیاده آمدند اندواز خاک صحراء خورده اند و خون دل می بینی می آیند با کاغذی
در دست که زیارت معروف اربعین **ابعید الله الحسین (ع)** را در آن با هزار غلط
املاکی و نگارشی نوشته اند، شروع می کنند با صدای بلند و انگار اعتراض و البته
عجز و شوق و مهر و دل؛ شروع می کنند تند و تند خوانند و تمام که می شود
می روند باموج همیشه جاری تاضریح به ضریح که می رسانند می بوسند و نمی
مانند و می آینند و می روند بین الحرمین و از دور سلامی به عباس (ع) و فامی
کنند و بعدواردمی شوند و زیارتی مخصوص راهی می شوند به دیارشان!
همه چیز در ساعتی - کمتر - رخ می دهد و راهی می شوند و پانزده روز خاک
صحراء خون دل، ساعتی عرض ارادت و شوق و نیاز و دوباره پانزده روز خاک
صحراء خون دل
و نبروی به قدرت یک سال و آتشی که هر گز خاموش نمی شود.

و تو که عادت داری به بغل گرفتن ضریح امام رضایت و در دودل کردن از کوچک
و بزرگ زندگی اتا با ساعت‌ها، حیران می مانی! آخر این چه آتشی است که
لهبیش دامن این امت را گرفته است. چه دردی است که درمان ندارد. چه
سودایی است که پایان ندارد.
این حسین کیست که عالم همه دیوانه ای اوست .....

می مانی از این نمایش عظیم بشری! می مانی از این بزرگ ترین اجتماع انسانی
روی کوهی زمین! می مانی از آتشی که بعداز هزار و چهارصد سال هر روز
گداخته تراست! می مانی از آن چه دارد در عالم رخ می دهد!
شرمنده می شوی از تجربیات اندکت! شرمنده می شوی از دنیای کوچکت!
شرمنده می شوی از ندرایت؛ که دارایی ش پنداشته‌ای! شرمنده می شوی از این
که هستی اهنوز هستی .....

به نام نامی سر

به نام نامی سر، بسمه تعالیٰ سر

بلند مرتبه پیکر، بلند بالا سر

فقط به تربت اعلاق، سجده خواهم کرد

که بندۀ تو نخواهد گذاشت، هرجا سر

فسم به معنی لا یمکن الفرار از عشق

که پرشده است جهان، از حسین سرتاسر

نگاه کن به زمین! اما رأیتِ إلَاتِنْ

به آسمان بنگر! اما رأیتِ إلَاسِرْ

زهیر گفت: حسینا! بخواه از ماجان

حبیب گفت: حبیبا! بگیر از ماسر

خوشابه حال غلامش، به آرزوش رسید

گذاشت آخر سر، روی پای مولاسر

چنان که یک تن دیگر به آرزوش رسید

به روی چادر زهر اگداشت سقا، سر

نشن به معركه سر گرم فضل و بخشش بود

به هر که هر چه دلنش خواست داد، حتی سر

سوزد آن همه مسجد، بمیر آن اسلام

که آفتاب در آوردادز کلیسا سر

عقیله، غصه و دردو گلایه را به که گفت؟

به چوب، چوبه محمل، نه بازبان، باسر

دل هواز حرم کرده است می دانی

دل هواز دو رکعت نماز بالا سر

اربعین؛ امتداد حرکت عاشورا

«فقط یک جمله در باب اربعین عرض کنم؛ آمدن اهل بیت حسین بن علی(ع) به سرزمین کربلا که اصل آین آمدن مورد قبول هست، اما سال اول یادوم بودن آن معلوم نیست، فقط برای این نبود که دلی حالی کنندیا تجدید عهدي بکنند؛ آنچنان که گاهی برزبان هاجاری می شود. مسئله از این سیار بالاتر بود. نمی شود کارهای شخصیتی مثل امام سجاد(ع) یا مثل زینب کبری(س) را بر همین مسائل عادی رایج ظاهري حمل کرد، باید در کارها و تصمیمات شخصیت هایی به این عظمت در جست و جوی رازهای بزرگ تربوی. مسئله آمدن بر سر مزار سید الشهدا(ع)، در حقیقت امتداد حرکت عاشورا بود. با این کار خواستنده پیروان حسین بن علی(ع) و دوستان خاندان پیغمبر و مسلمانانی که تحت تأثیر این حادثه قرار گرفته بودند نفهم کنند این حادثه تمام نشد؛ مسئله با کشته شدن، دفن کردن و اسارت گرفتن و بعد رها کردن اسیران خاتمه پیدا نکرد؛ مسئله ادامه دارد. به شیعیان یاد دادند اینجا محل اجتماع شماست؛ اینجا میعاد بزرگی است که با جمع شدن در این میعاد، هدف جامعه شیعی و هدف بزرگ اسلامی جامعه مسلمین را باید به یاد هم بیاورید. تشکیل نظام اسلامی و تلاش در راه آن حتی در حد شهادت، آن هم با آن وضع! این چیزی است که باید از یاد مسلمانان نمی رفت و خاطره آن برای همیشه زنده می ماند. آمدن خاندان پیغمبر، امام سجاد(ع) و زینب کبری(س) به کربلا در اربعین به این مقصد بود.»

(خطبهای نماز جمعه تهران، ۱۳۶۷/۷/۲۴، به نقل از کتاب «آفتاب در مصاف»، انتشارات مؤسسه انقلاب اسلامی، دفتر حفظ و نشر آثار

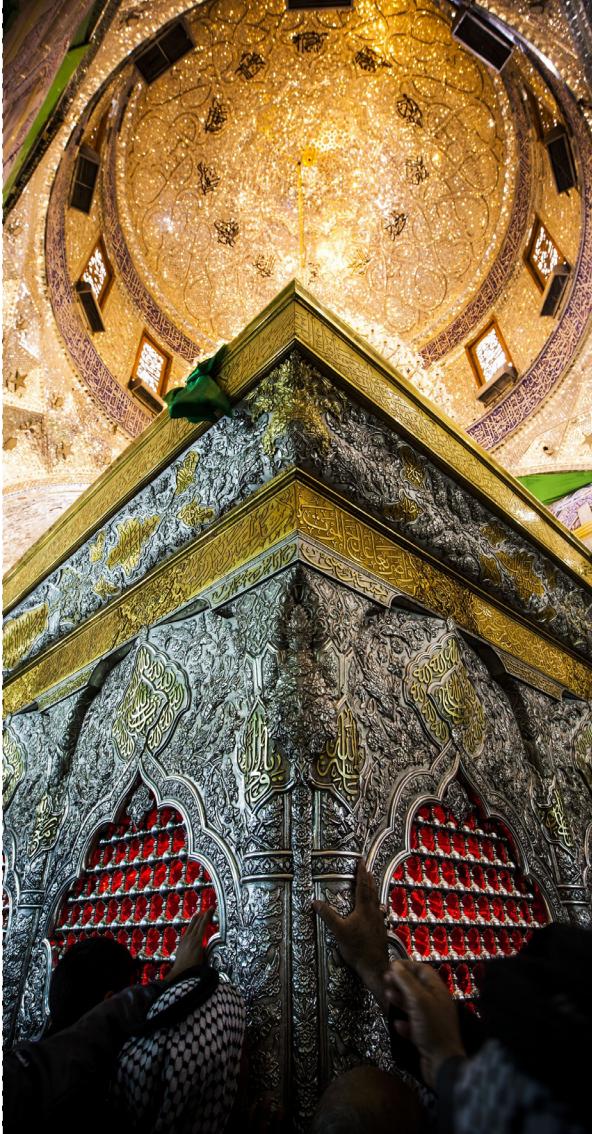
حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای، ص. ۲۳۶)

سید حمیدرضا بر قعی

فضیلت زیارت امام حسین (ع)

بدانکه فضیلت زیارت امام حسین علیه السلام از حیطه بیان بیرون است و در اخبار بسیار وارد شده که معادل حجّ و عمره و جهاد بلکه بالاتر و افضل است بدرجات و باعث مغفرت و خفت حساب و رفع درجات و اجابت دعوات و موجب طول عمر و حفظ دین و مال و زیادتی روزی و برآمدن حاجات و رفع هموم و کربات است و ترک آن سبب نقصان دین و ایمان و ترک حق بزرگی از حقوق پیغمبر صلی الله علیه و آله است و کمتر ثوابی که به زائر آن قبر شیف بر سد آن است که گناهنش آمرزیده شود و آنکه حق تعالیٰ جان و مالش را حفظ کنیدتا اورابه اهل خود برگرداند و چون روز قیامت شود حق تعالیٰ اورا حافظت خواهد بودار دنیا.

و در روایات بسیار است که زیارت آن حضرت غم رازایل می‌کند و شدت جان کندن و هول قبر ابراطر می‌کند و آنکه هر مالی که در راه زیارت آن حضرت خرج شود حساب می‌شود برای او هر درهمی به هزار درهم بلکه به ۵۵ هزار درهم و چون رو به قبر آن حضرت برود چهار هزار ملک استقبال او می‌کند و چون بر می‌گردد مشایعت اوصی نمایند و آنکه پیغمبران و اوصیاء ایشان و ائمه معصومین و ملائکه سلام الله علیہم اجمعین به زیارت آن حضرت می‌آیند و دعا برای زوار آن حضرت می‌کند و ایشان را بشل تهامی دهنده حق تعالیٰ نظر رحمت می‌فرماید بسوی زائرین امام حسین علیه السلام بیش از اهل عرفات و آنکه هر کسی در روز قیامت آرزو می‌کند که کاش زوار آن حضرت بودارس که مشاهده می‌کند از کرامت و بزرگواری ایشان در آن روز و روابط در این باب بی حداست.

هر که دارد هوس کرب ویلا بسم الله ...

حرم امام حسین (علیه السلام):

حرم امام حسین (علیه السلام)، که به همراه حرم ابوالفضل العباس (علیه السلام) و فضاهای پیرامون این دو جایگاه، هسته مرکزی شهر را تشکیل می‌دهند. حرم مطهر بیش از دو متر از سطح شهر پایین تراسته؛ از این رو تعداد زیادی پله زائران را از دروازه‌های درون صحن هدایت می‌کند. ساختمان کنونی حرم از ساخته‌های دوره صفوی و عثمانی و قاجار است. حرم مطهر از گبدی بزرگ و مطلات شکیل شده که بر روی گنبد خانه‌ای وسیع و چندین رواق و یک مسجد بزرگ و صحنی فراخ است که تمامی این مجموعه را در بر می‌گیرد. گنبد طلاز ساخته‌های دوران صفویه است و طلاکاری آن به دستور آغا محمد خان قاجار انجام گرفته است. درز گنبد، ضریح نقره‌ای و بزرگ و چند ضلعی قرار دارد که قسمت عمده فضای گنبد خانه را شغال کرده و درون آن قبر مطهر امام حسین (علیه السلام) و دوفرزندش علی اصغر و علی اکبر جای دارد. در سمت شرق ضریح مطهر حضرت، فضایی است که در جنوب آن پنجره‌ای نقره‌ای قرار دارد. اینجا آرامگاه قسمت اعظم شهیدان واقعه کربلا است که همگی آنان پیرامون آن پنجره و فضاهای اطراف پراکنده و مدفعون هستند.

قتلگاه:

جایگاهی است در نزدیکی آرامگاه حبیب بن مظاہر اسدی که بنابر گفته روایات، امام حسین (علیه السلام) در آنجا به شهادت رسید و بعدها به جایگاه کنونی منتقل شود و دفن گردیده‌اند.

تلّ زینبیه:

در فاصله ۲۰ متری از سمت غرب صحن مطهر، تپه‌ای به ارتفاع ۵ متر وجود دارد که امروزه بر روی آن آتاقی ساخته شده است، این تپه به نام «تلّ زینبیه» یا تپه حضرت زینب (علیه السلام) مشهور است و بنایه نقل مورخان، تپه‌ای بوده است که در روز عاشورا حضرت زینب بر روی آن می‌رفته و از سیر و قایع جنگ آگاهی می‌یافته‌اند.

حرم ابوالفضل العباس (علیه السلام):

این حرم در فاصله ۳۵۰ متری شمال شرقی حرم امام حسین (علیه السلام) قرار گرفته و دارای قبه و بارگاه شکوهمندی است که جسد پاک این سردار رشید و یار و فدار امام حسین (علیه السلام) را در برگرفته است. ساختمان دارای گنبدی طلایی است که بر روی گنبد خانه‌ای کوچکتر از حرم امام حسین (علیه السلام) قرار دارد. گرداگرد قبر مطهر را چهار رواق و صحن فراخ و وسیعی به همراه ایوان زیبادار برگرفته است. ضریح زیبایی آن حضرت به دستور مرحوم آیة الله العظمی حکیم در سال ۱۹۶۵ میلادی در اصفهان ساخته شد.

خیمه گاه:

در جنوب صحن مطهر امام حسین (علیه السلام) و در فاصله ۲۵۰ متری واقع است. (بنایه نقل مورخان، محل برآفرانشته شدن خیمه‌ها و چادرهای سید الشهداء (علیه السلام) و یاران او بوده است). امروزه جایگاه خیمه هارا با ساختمان سازی به تصویر کشیده‌اند.

آداب زیارت

برای تشرف به حرم مطهر معصومین (علیهم السلام) و در حال زیارت قبور مطهر آنان، این کارها مستحب است:

۱. غسل زیارت، که به همین نیت انجام شود و گفته‌ی آن باسایر غسل ها فرقی ندارد.
۲. باطهارت و وضو بودن.
۳. پوشیدن لباس‌های پاک و تمیز و بهتر است سفید باشد.
۴. عطر زدن و خوشبو کردن خود. بجز برای زیارت حضرت امام حسین (علیه السلام) که این عمل مستحب نیست.
۵. با آرامش و وقار حرکت کردن و گام‌هارا کوتاه برداشت.
۶. مشغول بودن به ذکر، به خصوص ذکر «الله اکبر» و «الحمد لله» در حال رفتن به زیارت.
۷. خواندن اذن دخول و اجازه گرفتن برای ورود به حرم.
۸. بوسیدن آستانه و در گاه حرم، ولی سجاده کردن جایز نیست مگر آنکه سجده شکر به جهت توفیق این زیارت باشد. از آنجا که امروزه برخی از دشمنان مکتب اهل بیت از این مسأله سوء استفاده کرده و علیه شیعیان تبلیغ می‌کنند، بهتر است زائران گرامی سجده شکر را نیز روپروری انجام ندهند.
۹. وارد شدن به حرم با پای راست.
۱۰. نزدیک قبر رفتن، به طوری که بتواند در کنار ضریح قرار گیرد و خود را به آن بچسباند، در صورتی که مراحتی برای زائران نداشته باشد و سبب اختلالات زبان‌حرم نباشد. یاد آوری می‌شود، هر چند نزدیک ضریح رفتن اگر مراحتی برای دیگران نداشته باشد مطلوب است ولی زیارت حضرت صرفاً به دست مالیدن و بوسیدن ضریح نیست. بلکه اگر در حرم در گوش خلوتی نیز زیارت نامه بخواند به حضرت سلام بدنه‌دار ثواب زیارت بهره مند خواهد بود و این فکر که اگر دست به ضریح نرسانند یا نبوسیدند زیارت‌شان کامل نیست تصویری جایی است.
۱۱. ایستادن در حال زیارت، اگر عذری ندارد و بتواند بایستد.
۱۲. تکبیر گفتن پیش از زیارت، وقتی قبر مطهر را می‌بیند.
۱۳. خواندن زیارت‌هایی که از معصومین (علیهم السلام) رسیده است مانند زیارت جامعه و امین الله.
۱۴. آهسته زیارت خواندن و پرهیز از صدای بلند.
۱۵. خواندن دور کعت نماز زیارت، پس از زیارت و هدیه آن به صاحب مزار.
۱۶. در زیارت معصومین (علیهم السلام) مستحب است پشت به قبله و رو به قبر زیارت بخواند.

۱۷. خواندن دعا و قرآن و هدیه ثواب آن به صاحب مزار.

۱۸. توبه از گناهان؛ زیرا آن اماکن مقدس محل پذیرش توبه است.

۱۹. پر هیز از سخنان ناشایست و لفظ بیهوده و امور دنیابی در آن اماکن مقدس.

۲۰. بیرون رفتن از حرم (به ویژه اطراف ضریح) پس از زیارت تا جایزای دیگران باشد و از زیارت ملول نشود و شوق زیارت همچنان در دلش زنده بماند.

آداب خاص در زیارت امام حسین (ع)

زیارت حضرت امام حسین علیه السلام آداب خاصی دارد؛ از جمله:

۱- روزه گرفتن در سه روز قبل از سفر

۲- اجتناب از خوردن غذاهای لذت‌ورنگار نگ و اکتفا به طعام ساده

۳- زیارت با حالت حزن و اندوه و غصه

۴- پرهیز از استعمال عطر و گلاب

۵- زیارت با سرو صورت و لباس آشفته مانند افراد ماتم‌زده و مصیبت‌زده.

۶- غسل قبل از زیارت با آب فرات

۷- رفتن به زیارت با پای پیاده.

امام صادق علیه السلام فرمود: «برای هر قدم زائر، هزار حسنه و محو هزار گناه و هزار درجه تعالی است.» و فرمود: «با حال ذلت مانند بردگان به زیارت امام حسین بروید.»

لام به توضیح است که جمع بین اخبار غسل از آب فرات و اخبار زیارت به حالت ژولیدگی به این است که وقتی کسی به زیارت حضرت امام حسین علیه السلام می‌رود بهتر است برای بار اول با همان گردد و براز ژولیدگی و غمزدگی وارد حرم مطهر شود و امام را زیارت کند؛ و سپس برای دفعات بعدی از آب فرات غسل نماید و عطر بزند و لباس پاکیزه بپوشد و به زیارت رود.

جاماندگان

خیلی ساده به نظر می‌رسد اینکه روزی امام (ع) از آدم کمک بخواهد، شخصاً، نامه بفرستد، واسطه بفرستد یا اصلاً خودش بباید در خانه آدم، همه ما آرزو می‌کنیم آنجا بودیم. احیاناً دو سه تا نفرین هم نثار کسانی می‌کنیم که امام (ع) را تنها گذاشتند. می‌رسیم چطور توانستند؟ عجب آدم‌های پلید، خیانتکار و بی‌دین و ایمانی بوده‌اند. اما وقتی داش تان چندتا از همه‌ین از خدا بی‌خبرها را می‌خوانی، می‌بینی انگار که بعضی حرف‌ها آشناست. انگار که خودمان هم ...

- معذوریت شرعی

در منزل(قصر بن مقاتل) امام (ع) به عمروبن قیس و پسرعمویش رسیدند. پرسیدند: آیا برای باری ما آماده‌اید؟ عمروبن قیس گفت: ما پیرمرد و عیالواریم، اموال مردم دست ماست، باید آنها را برسانم به صاحبانش. اگر با شما بیایم مال مردم از بین می‌روند.

- چرا خشونت

در یکی از منزلگاه‌ها عبدالله بن مطیع عدوی پیش امام (ع) آمد. گفت: با این حرکت تو حرمت اسلام از بین می‌رود. حرمت قریش و حرمت عرب از بین می‌رود. خشونت راه می‌افتد. نرو!

- عهد و عیال دارم

مالک ابن ارجحی روز نهم همراه کاروانی از نزدیک کربلا می‌گذشت. رفت پیش امام (ع) تا خبر دهد، اکثربت مردم کوفه عليه اویند. حسین (ع) گفت: چرا مرا باری نمی‌کنید؟ مالک بن نصر گفت: من مقروض و عیالمندم، و خدا حافظی کرد

- شیر موسان

بیزید بن مسعود نیشلی از بزرگان بصره بود که امام (ع) برایش نامه نوشتند. آنقدر از عبیدالله می‌ترسید که وقتی فرستاده امام (ع) نامه را برای او آورد فکر کرد، شاید این حیله عبیدالله است تا طرفداران امام (ع) را شناسایی کند. از ترس نامه را نگرفت. نامه رسان را هم با نامه فرستاد پیش عبیدالله. عبیدالله هم نامه رسان را به دار آویخت.

- پولش را می‌دهم

امام (ع) خودشان رفتند سراغ عبیدالله بن حر جعفی پرسیدند: همراه ما می‌آیی؟ عبیدالله گفت: من آمده مرگ نیستم، ولی اسیم را تقدیم می‌کنم. چنان اسی است که اگر سوارش شوید به خواسته‌تان می‌رسید.
امام (ع) فرمود: ما برای اسب و شمشیر تو نیامده بودیم، فقط از اینجا دور شو که فریاد غربت ما را نشنوی.

- پناهت می‌دهم، تفرقه نینداز

فرماندار مکه، عمر و بن سعید اشدق، برای امام (ع) نامه نوشت که من به تو پناه می‌دهم، حرکت نکن، همین جا بمان. موجب تفرقه می‌شود.

- این کارها دنیویست، من به فکر آخر تم

عبدالله بن عمر وقتی از حرکت امام (ع) باخبر شد، خود را به امام (ع) رساند و گفت: این دولت و حکومت مال اینهاست. خدا به پیامبر (ع) اختیار داد تابع دنیا و آخرت یکی را انتخاب کند و او آخرت را منتخب کرد. شما هم پاره‌ی تن او بیلد به همین خاطر، دنیا به احدی از شما بر نمی‌گردد.

- فایده‌ای ندارد اسیم را برمی‌دارم و می‌روم

«هنگامی که دیدم یاران حسین (ع) کشته شدند و نوبت او و خاندانش رسیده و غیر از سویرین عمر و بشیرین عمر کسی باقی نمانده گفتمن: ای پسر رسول خدا (ع) من گفته بودم که تا وقتی جنگجویی داشته باشی، همراه تو می‌جنگم. حسین (ع) گفت: راست گفتی ولی چگونه خود را نجات خواهی داد؟ قبلاً وقتی دیده بودم، دشمن اسب‌ها را می‌کشد، اسب خود را در یکی از چادرها پنهان کرده بودم، اسب را بیرون آورده و سوار شدم و از میان دشمن دور شدم.»

ضحاک مشرقی، روز نهم به امام (ع) پیوست، ولی با امام (ع) شرط کرد: فقط تا وقتی می‌مانم که مغید باشم، اگر تنها شدی می‌روم چون فایده‌ای ندارد.

- رفتم ز پا خاری کشم

طرماح، یکی از کسانی که بین راه به امام (ع) برخورد و چون به راه آشنا بود، جلوی کاروان به سمت کربلا به راه افتاد. در نیمه‌ی راه به امام (ع) گفت: من باید به خانواده و قبیله‌ام سر بزنم. رفت و بعد از چند روز برگشت. اما خبر کشته شدن امام (ع) و همه‌ی یارانش را به او دادند. آدم باد این دو بیت می‌افتد:

محمل ز چشمم شد نهان

رفتم ز پا خاری کشم

صد ساله راهم دور شد

یک لحظه من غافل شدم

بدعت‌های عجیب و غریبی که وهن تشیع‌اند...

سال گذشته تصاویری از مراسم میلیونی اربعین حسینی در کربلای معلی منتشر گردید که نشانگر گسترش یافتن بدعت‌سینه خیز رفتنهای قدر مطهر امام حسین (ع) بود. از همین رو به بازخوانی نظر مقام معظم رهبری که در سال ۷۳ و در دیدار جمعی از روحاویون که گلوبه و بوپر احمد مطرح شده‌ی پردازیم، ایشان در این سخنرانی که بررسی قیام حضرت سیدالشہداء (ع) و آثار آن برای امور است بر عزاداری سنتی تاکید کرده و می‌فرمایند:

من واقعًا می‌ترسم از این که خدای ناکرده، در این دوران ظهور اسلام، بروز اسلام، تجلی اسلام و تجلی فکر اهل‌بیت علیهم الصلاة والسلام است، نتوانیم وظیفمان را النجام دهیم. برخی کارهاست که پرداختن به آنها، مردم را به خدا و دین نزدیک می‌کند. یکی از آن کارها، همین عزاداری‌های سنتی است که باعث تقریب بیشتر مردم به دین می‌شود. این که امام فرمودند «عزاداری سنتی بکنید» به خاطر همین تقریب است. در مجالس عزاداری نشستن، روضه خواندن، گریه کردن، به سرو سینه زدن و مواکب عزا و دسته‌های عزاداری به راه آمدختن، از اموری است که عواطف عمومی را نسبت به خاندان پیغمبر، پر حوش می‌کند و سیار خوب است. در مقابل، برخی کارها هست که پرداختن به آنها، کسانی را از دین بر می‌گردانند.

معظم له در ادامه سخنان خود به آسیب‌شناسی عزاداری‌ها پرداخته و روحاویون را برای مبارزه با برخی بدعت‌ها که در مراسم عزاداری حضرت سیدالشہداء (ع) ایجاد شده و موجب وهن شیعه گردیده نظر بدعت «قمه‌زنی» و «سینه خیز رفتنهای سمت مرقدانه» فرا می‌خوانند و در ادامه می‌گویند:

«اخیراً یک بدعت عجیب و غریب و نامأتوس دیگر هم در باب زیارت درست کرد هاند! بدین ترتیب که وقتی می‌خواهند قبور مطهر ائمه (ع) را زیارت کنند، از در صحن کهوارد می‌شوند، روی زمین می‌خوابند و سینه خیز خود را به حرم می‌رسانند! شما می‌دانید که قبر مطهر پیغمبر (ص) و قبور امام حسین، امام صادق، موسی بن جعفر، امام رضا و بقیه ائمه علیهم السلام را همه مردم، ایضاً علماء و فقهاء بزرگ، در مدینه و عراق و ایران، زیارت می‌کردند. آیا هر گز شنیده‌اید که یک نفر از ائمه علیهم السلام و یا علماء، وقتی می‌خواستند زیارت کنند، خود را از در صحن، به طور سینه خیز به حرم برسانند؟!

اگر این کار، میتحسن و مستحب بود و مقبول و خوب می نمود، بزرگان مابه انجامش مبادرت می کردند، اما نکردن. حتی نقل شد که مرحوم آیت‌الله العظمی آقای بروجردی رضوان‌الله تعالی علیه، آن عالم بزرگ و مجتهد قوی و عمیق و روشن‌فکر، عتبه‌بوسی را باین که شاید مستحب باشد، منع می کرد. احتمالاً استحباب بوسیدن عتبه، در روایت وارد شده است. در کتب دعا که هست. به ذهنم این است که برای عتبه‌بوسی، روایت هم وجود دارد. با این کار مستحب است، ایشان می گفتند «اجامش ندیده، تامباادشمنان خیال کنند سجده می کنیم؛ و علیه شیعه، شنبیعی درست نکنند»

اما امروز، وقتی عده‌ای وارد صحن مطهر علی بن موسی‌الرضا علیه الصلاة والسلام می شوند، خود را به زمین می اندازند و دویست مترا راه را به طور سینه خیز می پیماند تا خود را به حرم برسانند! آیا بین کار درستی است؟ نه؛ این کار، غلط است. اصلاحات بین دین و زیارت است. جه کسی جنین بدعت‌هایی را بین هم کار دشمن باشد؟! اینها را به مردم بگویند و ذهنها را روشن کنید. دین، منطقی است. اسلام، منطقی است و منطقی ترین بخش شیعه از اسلام دارد؛ تفسیری قوی متكلّمین شیعه، هر یک در زمان خود، مثل خورشید تابانی کی می درخشدند و کسی نمی توانست آنها بگوید «شمام منطقتان ضعیف است». این متكلّمین، چه از مان ائمه علیهم السلام -مثل «مؤمن طاق» و «和尚 ابن حکم»- چه بعداز ائمه، مثل «بنی نوبخت» و «شیخ مفید»- و چه در زمانهای بعد -مثل مرحوم «علامه حلی» - فراوان بوده‌اند. ماهل منطق و استدلالیم. شمام بینید درباره مباحث مربوط به شیعه، چه کتب استدلالی قوی ای نوشته شده است! کتاب‌های مرحوم «شرف‌الذین» و نیز «الغدیر» مرحوم «علامه امینی» «در زمان ما، سرتاپ استدلال، بتون آرمه و مستحكم است. تشیع این است یا مطالب و موضوعاتی که نه فقط درست‌لال ندارد، بلکه «اشیه الشی بالخرافه» است؟! اچرا اینها اوارد می کنند؟! این خطر بزرگی است که در عالم دین و معارف دینی، مرزداران عقیده باید متوجهش باشند.»

عزاداری برای امام حسین (ع) تا چه اندیزه مجاز است؟؟؟

باتوجه به حکمت عزاداری بر اهل بیت - به خصوص امام حسین (ع) حد عزاداری را شرع و عقلاً تعیین می کنند. اگر عزاداری در شیوه‌هایی اجرا شود که شورا بر شور عالی سازد و به نوعی موجب انحراف از فلسفة عزاداری گردد؛ خارج از حدود عزاداری مشروع، معقول، موجّه و مقبول است. اگر قالب‌های عزاداری به گونه‌ای باشد که عقلایی جامعه، آن را تقبیح کرده، آن را موجب وهن مذهب و آموزه‌های عاشورا می دانند، قطعاً حد غیر مجاز عزاداری خواهد بود. شکل و صورت عزاداری باید به گونه‌ای باشد که بتواند هسته و محتواهای اصلی پیام عاشورا را به مردم ابلاغ کند و باور انسان‌ها را نسبت به آن هاتقویت نماید، ولی اگر این ظاهر به صورتی درآید که نه تنها باطن و مغز را شان ندهد، بلکه باعث گردد اصل مساله و موضوع خدشه‌دار شود، شکل و صورت مناسبی نخواهد بود و این لباس بر قلمات این تن رعناء، راست نخواهد آمد.

به عنوان مثال قمه‌زنی - که یک گونه خاص عزاداری است نه تنهاشعارها و گفتارهای اصلی عاشورا را به درستی ابلاغ نمی کند؛ بلکه چنانچه مقام معظم رهبری فرمودند، موجب وهن قضیه کریلامی گردد ولذا غیر مجاز است.

پرچمدار بصیرت و ولایت مداری

شناخت روشن و یقینی از دین، نکلیف، پیشوای، حجت خدا، راه، دوست و دشمن، حق و باطل، «بصیرت» نام دارد که از صفات شایسته و ستوده‌ای است که یک مسلمان در زندگی فردی و اجتماعی خود باید از آن برخوردار باشد. در مبارزات و فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی و موضع گیری‌ها، جایگاه بصیرت روشن ترمی شود و بدون آن، حتی مبارزه و جنگ هم کورکرانه و گاهی در مسیر باطل قرار می‌گیرد. انتخاب درست نیز بستگی به بینش صحیح و بصیرت انسان دارد.

قرآن کریم به‌این موضوع به عنوان ویژگی یک رهبر و داعی به خیر و هدایت اشاره‌هی کند، آن جاکه می‌فرماید: «قل هذه سبیلی ادعا الی اعلی بصیرة انا و من اتبعنى» (یوسف / ۸۰) بگواین راه من است. من و پیروانم با بصیرت کامل، همه مردم را به سوی خدادادعت می‌کنیم.

یکی از شخصیت‌های نورانی جهان بشریت که چنین ویژگی ارزشمندی داشت، حضرت عباس بن علی (ع) بود. زندگانی حضرت ابوالفضل (ع) دایره المعارفی است که چگونه زیستن و آگاهانه، فقط راه مامی آموزد و فرصت دستیابی به مقام آدمیت را هموار می‌سازد. امام صادق (ع) درباره ایشان می‌فرماید: «کان عمنا العباس بن علی نافذ البصیره صلب الايمان جاهد مع ابی عبدالله...وابلي بلاء حسناو...» (اعان الشیعه، ج ۷، ص ۲۰) عمومی معبایین بن علی (ع) دارای بصیرت دینی و استواری در باور بود. در راه خداوند در را کاب ابی عبدالله...جهاد کردن یکی کو آزمایش داد و به شهادت رسید. در زیارت مخصوص حضرت عباس (ع) هم به همین نکته اشاره می‌شود که: اشهده انک مضیت علی بصیره من امر ک مقتديا بالصالحين و متبع اللتبين (مفاتیح الجنان) شهادت می دهم عمر با برکت خود را در بصیرت گذراندی، به صالحان اقتدا و از جمیع انبیا پیروی کردی.

نمونه‌هایی از بصیرت حضرت عباس(ع)

در روزهای کودکی عباس، پدر گران قدرش چون آینه معرفت، ایمان، دانایی و کمال در مقابل او قرار داشت و گفتار الهی و رفشار آسمانی اش برای اثر می‌گذاشت. اواز داشت و بینش امام علی(ع) بهره‌می‌برد. حضرت درباره تکامل و پویایی فرزندش فرمود: «همان‌افزندم عباس در کودکی علم آموخت و به سان نوزاد کبوتر، کماز مادرش آب و غذامی گیرد، از من معارف رفراگرفت».

نقل شده است در آغازین روزهایی که الفاظ بزرگواری جاری شد، امام(ع) به فرزندش فرمود: یک. حضرت ادامه داد: بگو. عباس(ع) خودداری کرد و گفت: شرم می‌کنم بازیانی که خدارابه یگانگی خوانده‌ام، دو بگویم (مستدرک وسائل الشیعه، ج، ۳، ص ۸۱۵).

اوج بصیرت بالا‌فضل العباس در حمامه عاشورا بود و باید نسبت تمامی حمامه آفرینان عاشورا، بی‌هدف و کور کرانه‌به کربلا نیامده بودند. آنان اهل بصیرت بودند، هم نسبت به درستی و حقانیت راه و هر برخان و هم به این که وظیفه شان جهاد و باری امام بود. این امر در کلام و شعار و جرام و باران شمیدش مشهود است. حتی آگاهی امام حسین(ع) از فرامش شهادت در این سفر و آگاهانیدن باران و همراهان نسبت به پایان این قیام، نوعی داشتن بصیرت و دادن بصیرت است، تا انتخاب افراد، آگاهانه باشد.

ایشان آن چنان در حضور امام حسین علیه السلام مodb بود که وقتی شمراسم ایشان را برای گرفتن امان نامه فریادمی‌زد، به او فرمود: جوابش را بد، هر چند فاسق است! بالا‌فضل العباس می‌آید، می‌بیند شمرین ذی الجوشن است، روی یک رابطه خوش‌باوندی دور که از طرف مادر را عباس دارد و هر دوازی یک قبیله‌اند، خواسته بخیال خود، خدمتی کرده باشد؛ تاحرف خودش را گفت، عباس پرخاش مردانه‌ای به او کرد و فرمود: «خداترا و آن کسی که این نامه را به دست تو داده است، لعنت کند. تو مرا چه شناخته‌ای و درباره‌من من چه فکر کرده‌ای؟ تو خیال کرد هدای من آدمی هستم که برای حفظ جان خودم، امامم، برادرم حسین بن علی علیه السلام را بین جایگذارم و بیایم دنیال تو آن دامنی که

ما در آن تربیت شده‌ایم و آن سینه‌ای که از آن شیر خورده‌ایم، این طور مارتربیت نکرده است» (موسوعه کلمات الحسن(ع) ص ۴۹۸). و در روز عاشورا وقتی به سوی دشمن هجوم می‌برد، رجز می‌خواند: «من از مرگ، آن هنگام که بانگ بر می‌آوردم بیمی ندارم، تا این که پیکرم در میان دلیر مدان به خاک افتاد. جان فدای جان پاک پیامبر(ص) باد! من عباس که کارم آب آوری است و از دشمنان در روز رویارویی نمی‌هراسم» (تبایع الموده، ج، ۲، ص ۳۴۱).

از این جایی که حضرت عباس(ع) سمت علم داری لشکر امام حسین(ع) را بر عهده داشت، تا آخرین لحظه در کنار امام(ع) بود و تا آخرین لحظه عمرش با تمام توان از او دفاع کرد. در این باره می‌نویسند: وقتی علمی را که بالا‌فضل(ع) در کربلا در دست داشت، به دربار یزید آورند، بزید دید آن پرچم جای سالمی ندارم، پرسید: چه کسی آن راحمل می‌کرده است؟ جواب دادند: عباس فرزند علی(ع). یزید گفت: «هکذا یکون وفاء الاخ لاخیه؛ باید وفای برادر به برادر این گونه باشد» (سوگ نامه ال محمد، ص ۳۰۱).

اما تجلی بصیرت و ایثار و فداکاری از مانی ظاهر می‌شود، که آب آوری تشنه، بال بهای خشکیده از سه روز بی‌آبی، در امواج آب قرار گیرد و در نهایت تشنجی، به یاد از نزدیگانی شسته است. اما تو آب سرد و گوارامی نوشی؟ به خدا قسم که این شیوه دین من نیست» (تبایع الموده، ج، ۲، ص ۴۲۱) و همین بصیرت بود که ورایشیته خداوند مطیع ذات حق کرده بود و به همین دلیل یکی از بهترین القابی که امام صادق(ع) به او داد، «عبد صالح» است که هم مقام بندگی و عبودیت رامی رساند و هم او را در ردیف صالحان قرار می‌دهد. او خود را تقدیم کرد و فداداری را در اشعار حماسی و رجز خوانی هایش بازگفت چنان که فرمود:

و... ان قطعتموایمینی انى احاماى ابداععن دينى و عن امام...

پس از بازگشت باید چه کار کرد؟

حالاکه در پایان این سفر هستی و این سفره یواش یواش دارد جمع می شود، بدنبال است کمی بیندیشی که ره آور داین سفر برای خودت چه بوده است؟

یک بار دیگر به گنبد و بارگاه حسین -علیه السلام- نگاه کن. دلت نمی خواهد از او دل بکنی. دل هیچ کس نمی خواهد. اما اگر چشم سرت را بیندی و با چشم دلت بنگری، حسین -علیه السلام- را...نه! مهدی -عجل الله فرجه- را در میانه میدان می بینی که ندا به «هل من ناصر...» بلند کرده است.

زائراربعین!

امامت منتظر توست، بیشتر از آنکه تومنتظر او باشی.

حال چه می خواهی بکنی؟

می روی؟... یا مثل حر، چند قدم مانده تا جهنم، توبه می کنی؟

می روی؟... یا مانند زهیر -به زحمت امام- بازمی گردی؟

می روی؟... یا مانند حبیب، خودت به دامان امام پناه می آوری؟

تصمیم با خود توست. اما این را بدان که قافله عشق، منتظر یک نفر باقی نمی ماند...

و این راه همچنان ادامه دارد...

❖ فصل راهیان کربلا

راهیان کربلا را بینگر که چگونه به مقتضای انتظار عمل کرده‌اند و به جیوه‌ها شتافتند. آری، این مقتضای انتظار است. اینان آنچنان مشتاقانه به جیوه‌ها می‌پیوندند که تو گویی هنوز کاروان سال ۶۱ هجری قمری به بیابان پر درد و بلای کربلا نرسیده است...

قزوین و صبغه فرهنگی آن:

اگر بنای شهر قزوین را جانچه برخی مورخان قائلند دویست سیصد سال قبل از ظهور اسلام بدانیم، پیشینه فعالیت فرهنگی را حداقل می توانیم از دوره ورود اسلام به این شهر دنبال کنیم. هنگامی که این شهر در ابتدای ظهور اسلام از مزهها و ثغور اسلامی محسوب شده و مورد توجه خلفای مسلمین بوده است. بنای مساجد بزرگ و جامع و برپایی حوزه‌های علمیه دینی و امامزادگان متعدد - که مورد تعظیم مردم‌اند - در این شهر، گویای یخشی از این فعالیت‌هast. عالمان بزرگ و هنرمندان شهر بر در زمینه‌های مختلف در این شهر سر برآورده و بزرگانی که تنها نام بردن از آن هامشتوی هفتادمن کاغذ می‌شود از محضر این بزرگان استفاده جسته‌اند.

باروی کار امدن سلسله صفوی، قزوین برای مدتی پایتخت می‌شود. از این روابط با این ایالت به اهتمام حکومت به توسعه تشیع، این شهر به یکی از پایگاه‌های اصلی تشیع بدل می‌شود. مکاتب بزرگ فکری و تعارضات اصولیون و اخباری‌ها بعدتر مکتب تفکیک و دیگر مکاتبی که علمای قزوینی همواره از طایله‌داران آن بوده‌اند، نشان از پویایی فرهنگی این سامان است. در دوره قاجاریه، هنگامی که فرقه‌های ضاله بابیت و بهائیت ظهور می‌کند، این شهر از جمله عرصه‌های مبارزه با این فرقه‌های شود و در همین مبارزات عالم و مرجع بزرگ ملامحمد تقی برگانی هدف ترور بهائی ها قرار می‌گیرد و با شهادت خود مرابقب شهید ثالث می‌گیرد. در دوره مشروطه نیز باز قزوین صحنه حضور مشروطه خواهان و مشروطه خواهان است و از جمله شهرهای مؤثر در پیروزی مشروطه.

با شروع نهضت امام خمینی (ره)، مردم شهر با پشتیبانی علمای بزرگ که خود «هیئت علمیه» تشکیل داده‌اند وارد گود مبارزه با رژیم شاه می‌شوند و شهدایی را بین تقدیم انقلاب می‌کنند. با پیروزی انقلاب اسلامی در صحنه‌های مختلف شاهد حضور حماسی مردم در حمایت از انقلاب و نظام اسلامی بوده‌اند. شهیدان ترورهای ابتدای انقلاب مانند شهید رجایی و شهید چگینی نماینده پاreshari بزرگان این شهر بر آرمان‌های انقلاب است. در دفاع مقدس، حجت‌الاسلام ابوترابی (سید آزادگان)، شهید بابایی، شهید لشگری، شهید حسن پور و سه هزار شهید این استان برگ دیگری از دفتر افتخارات این شهر را به نام خود ثبت کر دند.

اکنون و در صفت پیکاری که در عرصهٔ فرهنگ در جریان است، مجموعه‌های زیادی عهددار مبارزهٔ فرهنگی هستند. بخشی از این مجموعه‌ها و ظرفیت‌های عبارتنداز:

حوزه‌های علمیه: از دیرباز حوزه‌های متعددی در این شهر وجود داشته که متابسفانه برخی به دلایل گوناگون امروز دایر نیست؛ اما حوزه علمیه‌ای امام صادق (ع)، التفاتیه، مولاوردیخان و شیخ‌الاسلام و حوزه خواهان از دوره مقدمات تادرس خارج فقهه را درس کرده و فعلند. دانشگاه‌ها: وجود دانشگاه‌ای بین‌المللی امام خمینی (ره) و به تبع آن حضور حدقیل یک‌ساله دانشجویان غیر ایرانی برای گذراندن دوره آموزش زبان فارسی در آن، این دانشگاه را به عنوان یکی از مراکز فعال فرهنگی مطرح کرده است. بسیج دانشجویی و تشکل‌های جامعه‌اسلامی، انجمن اسلامی، کانون‌های فرهنگی دانشجویی و دفتر نمایندگی نهاده‌های بری از جمله دیگر مراکز فعال دانشگاهی در سطح استان است.

برخی مراکز فعال دیگر فرهنگی غیر دولتی عبارتنداز: اردوگاه جهادی شهداًی علم و فناوری، موزه نگارخانه هنر پایداری (در حوزه پایداری) و بسیاری از هیئت‌های مذهبی و کانون‌های فرهنگی هنری مساجد که به دلیل کثرت اشاره به نام آن‌ها خودداری می‌کنیم، از جمله مجموعه‌های فعال و جریان ساز در شهر هستند.

لزوم کار جمعی در عرصهٔ فرهنگ

وقتی که دشمنی به ماحمله می‌کند، طبعاً باید از خود دفاع کنیم. "معمولًا" هم همین کار را می‌کنیم. به این دلیل می‌گوییم "معمولًا" که گاهی دیده می‌شود که بایان که دشمن به ماحمله کرده، و به همه می‌مانیز حمله کرده، مانه تنهای جمع خود، بلکه از خود خودمان هم دفاع نمی‌کنیم. اگر دشمن یک کشور به آن کشور حمله کند، "معمولًا" نیروهای نظامی آن کشور به سرعت بسیج شده و به مقابله با دشمن می‌پردازند. به این دلیل می‌گوییم "معمولًا" که گاهی دیده می‌شود که بایان که دشمن به یک کشور حمله کرده، نیروهای نظامی آن کشور نه تنهای همه می‌کشورند بلکه از حوزهٔ استحفاظی خود بیرون دفاع نمی‌کنند.

مُکَلِّمَوْ دَشْمَنْ وَ جَنْكَ فَرَهْنَجِيْ مَانْ هَمْ، مَانِدَمْ دَوْمَثَالْ بَالَاسْتِ. دَرَاقَعَ بَيْشَرْ مَاهْمَانْ أَسْتَنْتَهَايِيْ مَثَالْ هَايِيْ هَمْ، هَمَانْ هَايِيْ كَهْ نَهَايَهْ هَمَهْيَيْ جَيْبَهْيَيْ فَرَهْنَجِيْ اَنْقَلَابْ دَفَاعْ نَمِيْ كَيْيِمْ، بَلَكَهْ اَزْ شَهْرَ خَوْدَنِيزْ - كَهْ حَوزَهْيَيْ اَسْتَحْفَاظَيْ خَوْدَمَانْ هَمْ هَسْتَ - دَفَاعْ نَمِيْ كَيْيِمْ، هَمَهْيَيْ آنْ هَايِيْ كَهْ جَنْجَيْ رَاجِهَيْ كَرَدَهْ اَنَدْ، وَ يَاخْتَيْ دَرَفِيلَمْ هَادِيدَهْ اَنَدْ، بَهْ اَمْرَ وَاقْفَنَدْ كَهْ بَرَأَيْ اَزْ بَينْ بَرَدَنْ دَشْمَنْ مَنْجَاوَرْ، نَيْرَوْهَايِيْ جَنْجَيْ بَايْدَيْشَرِينْ هَماهَكَيْ رَابِيَاهْمَ دَاشْتَهْ باشَنَدْ. حالْ چَهْ اَنْتَفَادَهْ كَهْ در اين نِبَرَدَ عَظِيمَ فَرَهْنَجِيْ، هَرِيَگَانِيْ اَزِيَگَانِيْ هَايِيْ لَشَكَرْ اَنْقَلَابْ، بَهْ يَكْ جَهَتْ حَمَلَهْ مَيْ كَنْدَوْدَرْ يَكْ مَنْطَقَهْ عَمَلْ مَيْ كَنْدَ، اللهُ اَعْلَمْ... هَمِينْ قَدَرِ بَدانْ كَهْ اَمَامَتْ بَهْ دَنْبَلْ بَارَسْتَ، نَهْ بَارَ، مَيَادِ اَعْدَهَا كَهْ حَقاَبِيقَ روْشَنْ شَوْدَ، بَيْيَنِيْ كَهْ تَوْ وَيَگَانَتْ بَهْ سَوَى لَشَكَرْ خَوْدَيْ تَبَرَ مَيْ اَنْداختَيْدَ...

البته ناگفته نماند که در استانمان قزوین، تاکنون چندین رزماشی فرهنگی با حضور اجتماع مجموعه‌های فعال برگزار شده است و هر بار نیز شاهد این ظرفیت های عظیم بوده ایم. یقیناً دست خداوند با جماعتی با غایرت است همراه با غور مؤمنانه و اخلاص های برآمده از شور و شعور انقلابی، که الحق کارستان می‌کند روزهای پر حب و جوش دشمنان را به شب های تاریکی و عزلت تبدیل می‌کند. اما هنوز تاریخین به سر منزل مقصود، فاصله زیادی در پیش است. دیگر وقت تماشا کردن و نشستن نیست. یاران انقلابی بستابند و ملحق شوند به این لشگر عظیم واشکوه، هر کس که پیمان و لاء دارد باید...

شب وداع

شب وداع برنامه فاخری که دوسالی است به پیشنهاد مجموعه هیئت‌و با مشارکت ۳۴ مجموعه فرهنگی فعال استان برگزار می‌شود و هفت هزار نفر از مردم شهر قزوین، وداع با ماه خدار ارد فضای اردوگاه‌جهادی شهدای علم و فناوری تجربه می‌کنند. حجت‌الاسلام سیدمهبدی خضری، حاج حسین بکتا و حاج مهدی سلحشوریه عنوان سخنران، راوی و مذاخ این برنامه در کنار فضای مناجات، حال و هوای جمیع هارانیز به آسمان اردوگاه سوق دادند. نمایشگاه کتاب و محصولات فرهنگی، ایستگاه‌های صلوتی و مهدکودک حسینی از حاشیه‌های این برنامه بود.

آشنايی با اردوگاه

اردوگاه جهادی شهدای علم و فناوري در تیرماه سال ۱۳۹۱ در منطقه باراجین قزوین به بهره برداري رسيد. اين اردوگاه با مساحت تقربي ۶۰۰۰ مترمربع فضاي خشكى و پيش از ۴۰۰۰ مترمربع فضاي آبی، در بخش شمالی مجموعه فرهنگي ورزشی طلابيه قرار گرفته است. اردوهای برگزار شده در اين اردوگاه، در قالب دوره های يک تاسه روز، ويزه دانشجويان و دانشگاهيان، طلاب و دانش آموزان و معلمان و مدیران با پذيرش گروه های ۵۰ الى ۷۵ نفره اجرامي شود. تا کنون حدود ۲۵۰۰ نفر از اعضاي فعالان فرهنگي و دانشجویی در حوزه استانی و کشوری از برنامه های آن بهره مند شده اند.

اردوگاه جهادی شهدای علم و فناوري

www.ordoogah.org

چرا اردوگاه ساخته شد؟

برای دوره جوانی صفت های زيادي ذكر می کنند: امداد روتات و نشاط اجزایي جدانشدنی اين دوران. اجزایي که باید هنگام برنامه ریزی فرهنگی برای اين نسل نادیده گرفته شوند. اين نشاط اگر در مسیر خير و جهاد به کار گرفته شود، می شود همان فرموده پیامبر که تفريح و گشت و گذار جوانان امت من در جهاد فی سبيل الله است. مبنای اردوگاه جهادی تلفيقی از يك برنامه سراسر شور و نشاط در قالب فعالیت های ورزشی و رزمی با كلاس ها و برنامه های فرهنگی است. اعتقاد ماين است که اين تلفيق نه تنها ضرري به برنامه وارد نمي کند بلکه باعث هم افزاني نيز می شود.

شهدای علم و فناوري

نام اردوگاه را به شهدای علم و فناوري مzin کردهيم و گفتيم شاید بالين نام گذاري تاحدی به دغدغه حضرت آقامبئي بررفع محجوريت اين عزيزان گامي برداشته باشيم. اين انسان ها ممکن است خيلي هم در چشم نباشند، اما آدم هاي هستند که فهميدند سفره جهاد در فضاي علم هم مرد ميدان می خواهد. خون می خواهد. بی ادعا آمده اند. بعضی در همين راه شهيد علم می شوند. تهراني مقدم، احمدري روشن، شهرياري و على محمدي و آشتiani از اين قبيله اند.

سازمان
سپاه

۵۶

برنامه های ورزشی

سعی شده مباحثی که در این کلاس هارائه می شود، مسائلی با اولویت بالا و مورد نیاز روز جوانان و دانشجویان باشد. برخی مباحث طرح شده در دوره های مختلف اردوگاه عبارتند از:

کلاسها:

-اخلاق

-سبک زندگی آمریکایی

-زندگی جهادی

-هیئت داری

-آشنایی با سیره های مطالعاتی

-آشنایی با کرسی های آزاداندیشی

-سخنوری و فن بیان

-روش مطالعه و یادگیری و ...

(ب) حلقه های با موضوعات:

-ازدواج

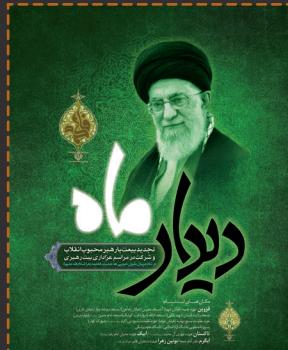
-شغل

-تحصیل

دیدار ماه

دیدار ماه اردبیلی است که به صورت خودچوش و با مشارکت مجموعه های فعال فرهنگی استان قزوین دوسالی است در ایام فاطمیه برگرامی شود. در این برنامه به تعداد شصت دستگاه اتوبوس و با مساحت ۲۵ مجموعه فعال استان، ۲۴۰۰ نفر از مردم قزوین در مراسم شام غریبان حضرت زهرا(س) در حسینیه امام خمینی(ره) با حضور مقام معظم رهبری شرکت کردند. در کنار مردم قزوین مردم شهرهای بوئن زهرا، تاکستان، آبرگم، محمدیه، البرز، اسفرورین، آوج، خرمدشت، فارسجین، نیکویه و... نیز حضور داشتند. اراده امداد جانبی این برنامه می توان به طراحی و چاپ ۵۰۰۰ پوستر با نام مجموعه های فرهنگی مشارکت کننده، تدارک ۲۰۰۰ غذای بین راهی برای زائرین و توزیع سربند به عنوان نماد مشترک تحت عنوان "قدایان رهبریم" اشاره کرد.

پیوست

امام بده ما آمودخت که انتظار تنهادر مبارزه است...

نقشه نجف کربلا

اطلاعات ضروری

- میزان مسافت: ۸۰ کیلومتر
- تعداد ستون‌ها: ۱۴۵۲ ستون
- فاصله بین هر ستون: ۵۰ متر (۲۰ ستون = ۱ کیلومتر)
- زمان لازم برای پیاده روی: ۲۵ تا ۲۰ ساعت
- زمان تخمینی سفر پیاده روی: ۳ تا ۲ روز

دستور العمل های پیاده روی:

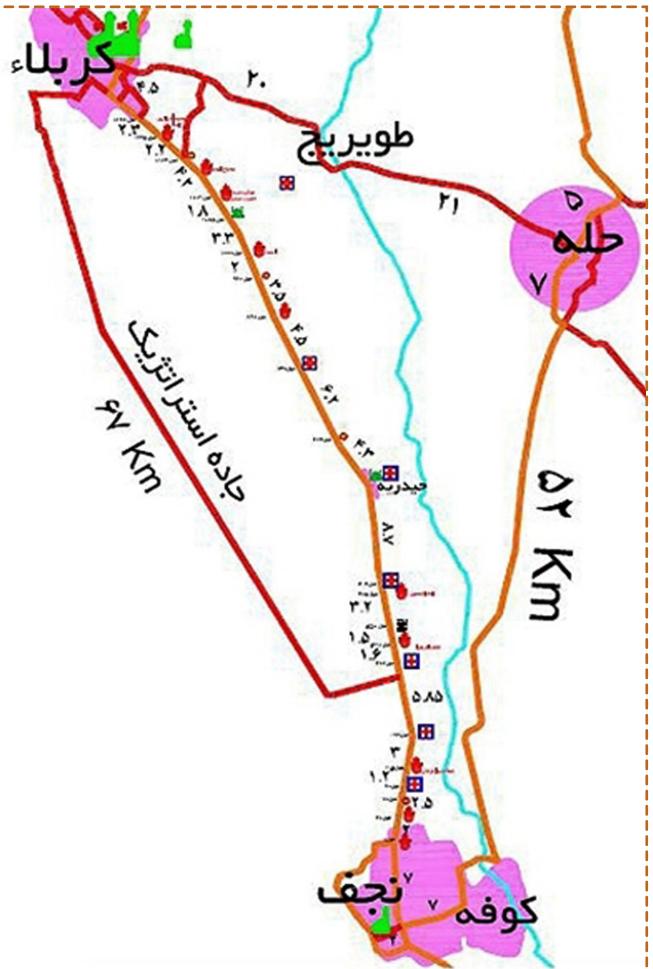
۱. پیاده روی را از طلوع آفتاب آغاز کرده و در غروب به طور کامل توقف کنید.
۲. اولین شب را در یکی از مکعب‌ها (کمپ یا حسینیه) در حدود ستون ۵۰۰ و دومین شب را حدود ستون ۱۰۰۰ بگذرانید.
۳. مدت طولانی پیاده روی نکنید. هر زمانی لازم بود استراحت کنید.

۴. در زمان نماز مغرب جایی را برای خواب بین صدها مکعب (کمپ یا حسینیه) پیدا کنید. نیازی به نگرانی نیست چون تعدادی زیادی از این مکعب ها وجود دارد.

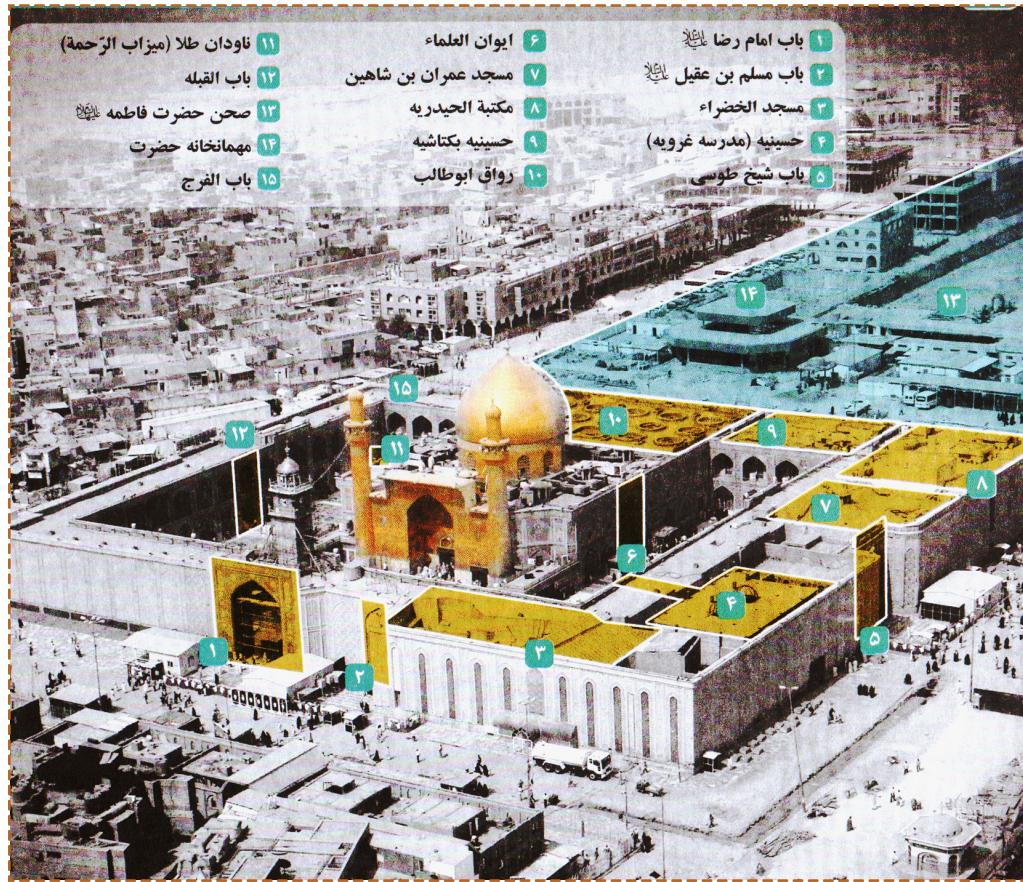
۵. مرکز افاده گمشده در ستون‌های ۳۳۵، ۷۲، ۶۰۲ و ۱۱۰، و حرم حضرت عباس (علیه السلام) قرار دارند. هر ۳ کیلومتر مرکز گزارش گمشده‌گان تعییه شده است.

شماره‌های مهم:

- اورژنس: ۱۰۴
- افراد گمشده: ۰۷۸۰۱۳۰۰۵۶۱
- احکام شرعی: ۰۷۸۱۴۶۵۱۳۵۳
- اداره مرکزی: ۰۷۸۰۱۰۰۴۷۵۸

نقشه حرم حضرت علی (ع)

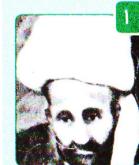
علمای مدفون در حرم حضرت علی(ع)

دین و اسلام
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

۶۲

شیخ محمد ط甫یق
متوفی ۱۳۲۳ هجری

شیخ مرتضی انصاری متوفی
۱۷۸۱ هجری

سید محمدسید غلام طاطبی تبریزی
متوفی ۱۳۷۸ هجری

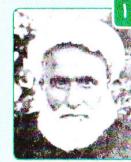
آقا حشمت الدین عراقی
متوفی ۱۳۶۱ هجری

سید عبدالهادی شیرازی
متوفی ۱۳۷۲ هجری

میرزا احمد حسن شیرازی
متوفی ۱۳۷۰ هجری

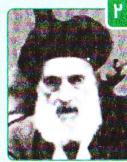
سید عباس قمی
متوفی ۱۳۱۹ هجری

شیخ محمد غولام اصفهانی
متوفی ۱۳۶۱ هجری

سید مصطفی خاتمی
متوفی ۱۳۵۶ هجری

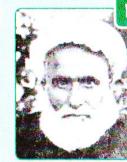
سید علی اکبر خوری
متوفی ۱۳۷۱ هجری

شیخ فضیل الله شیرین
متوفی ۱۳۳۹ هجری

میرزا محمد حسین نائینی
متوفی ۱۳۵۵ هجری

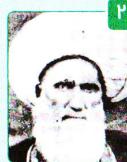
سید حسن قمی
متوفی ۱۳۶۶ هجری

سید حسن بحقوردی
متوفی ۱۳۴۵ هجری

سید ابوالحسن اصفهانی
متوفی ۱۳۶۵ هجری

شیخ جبیط اللہ ریشی
متوفی ۱۳۱۲ هجری

آخوند محمد کاظم خراسانی
متوفی ۱۳۳۹ هجری

سید ابوالقاسم خوری
متوفی ۱۳۴۳ هجری

سید حسن قمی
متوفی ۱۳۶۶ هجری

سید ابویوسف اردبیلی
متوفی ۱۳۲۲ هجری

ملا محمد مهدی نراقی
متوفی ۱۲۰۹ هجری

ملا احمد شاهرودی
متوفی ۱۲۴۵ هجری

سید محمود شاهزادی
متوفی ۱۳۵۳ هجری

سید عبدالحسین شرف الدین
متوفی ۱۳۷۷ هجری

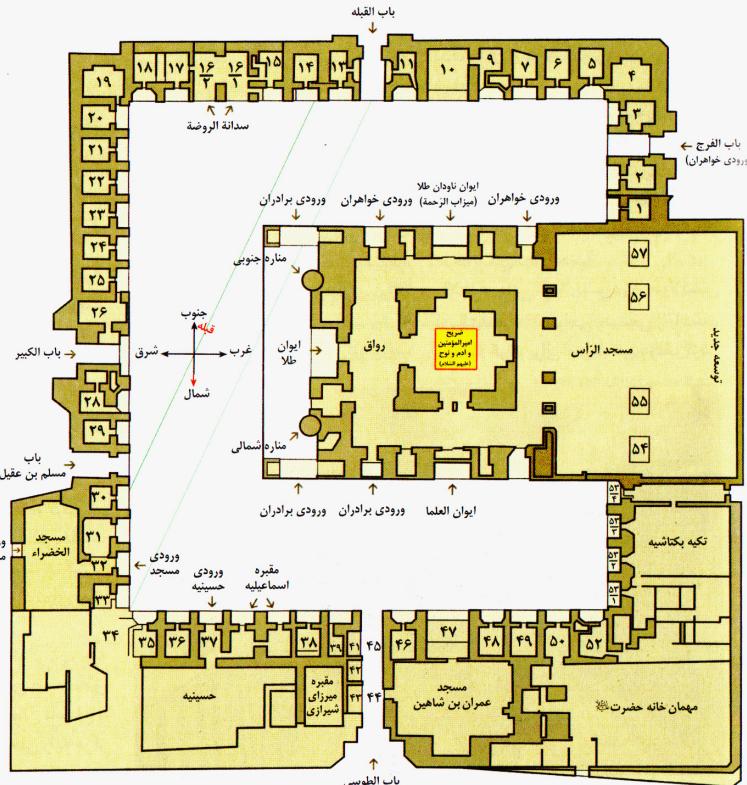
سید محمد کاظم پرزادی
متوفی ۱۳۳۷ هجری

شماره هامربوط به حجره محل دفن هر عالم در حرم حضرت امیر(ع) می باشد

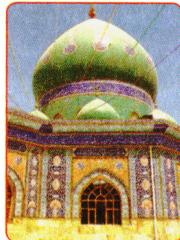
نقشه محل دفن ستارگان حرم حضرت علی (ع)

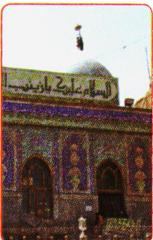
١. آقا ضیاء عراقی
٢. علمای بنی صدر
٣. محمد حسین اصفهانی
٤. اسماعیل مجاهدی
٥. سید موسی مازندرانی
٦. سید محمد جواد تبریزی
٧. فتحعلی سلطان ابادی
٨. محمد رضا نائینی
٩. شیخ اعظم مرتضی انصاری
١٠. طه نجف
١١. میرزا حسین نوری
١٢. شیخ عیاش قمی
١٣. میرزا حسین نائینی
١٤. شیخ الشریعه اصفهانی
١٥. علی اکبر خوشی
١٦. سید ابوالحسن اصفهانی
١٧. سید حسن بجنوردی
١٨. شیخ حبیب الله رشی
١٩. آخوند خراسانی
٢٠. سید ابوالقاسم خوشی
٢١. سید محمد کاظمی زری
٢٢. سید عبدالحسین شرف الدین
٢٣. کفار گلستانه سمت باب طوسی
٢٤. علامه حلی
٢٥. محمد حسین غروی اصفهانی
٢٦. سید مصطفی خوشی
٢٧. کفار گلستانه سمت باب القبله
٢٨. قدس اردبیلی
٢٩. ایوان العلاما
٣٠. ملا محمد مهدی نراقی
٣١. ملا احمد نراقی
٣٢. ورودی غرب ایوان العلماء
٣٣. شیخ محمد فاضل شربیانی
٣٤. آرامگاه میرزا شیرازی

نقشه شهر کربلا و اماکن موجود

٢ خیمه گاه (مخیث)

٣ تل زینبیه

٤ حرم مطهر ابا عبدالله الحسین علیه السلام

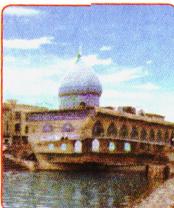
٥ کف العباس (جب)

٦ مقام علی اکبر علیه السلام

٧ محل ملاقات امام حسین علیه السلام با عمر سعد

٨ مقام صاحب الزمان علیه السلام

٩ شیر فقهه

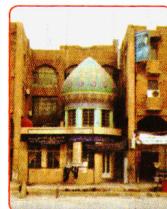
١٠ کف العباس (راست)

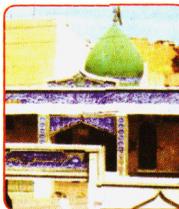
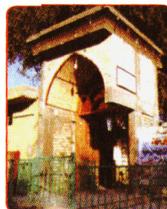
١١ مقام علی اصغر علیه السلام

١٢ مرقد ایوب فهد حلبی

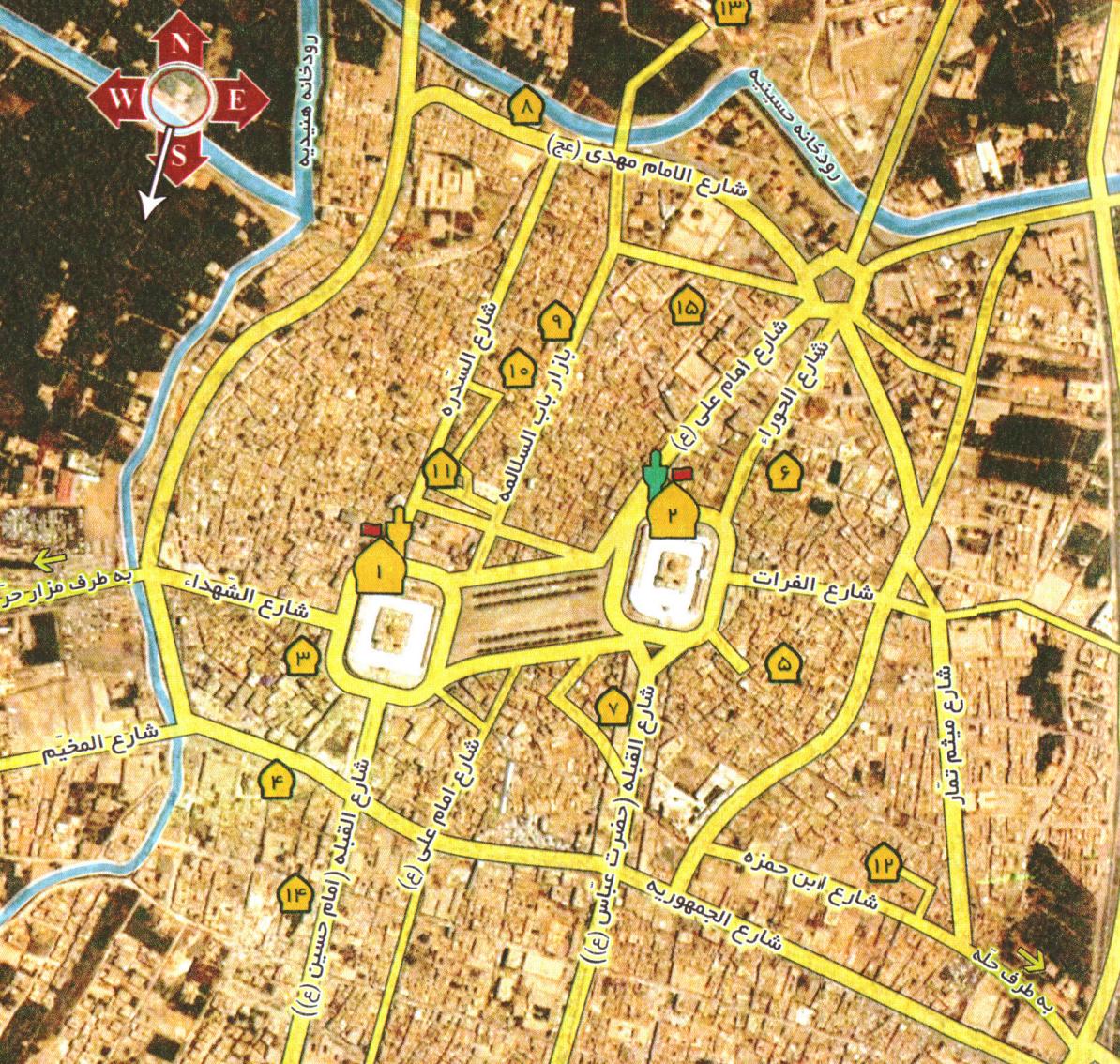
١٣ مقام ایام موسی کاظم علیه السلام

١٤ مرقد ایوب حمزه

١٥ مقام علی اصغر علیه السلام

علمای مدفون در حرم امام حسین (ع)

میرزا محمد تقی شیرازی

شیخ حسین مازندرانی

میرزا محمد جعفر شهرستانی میرزا محمد حسین شهرستانی

میرزا محمد قزوینی

سید محمد هاشم قزوینی

میرزا تقی خان امیر کبیر

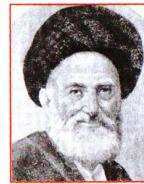
سید مهدی شیرازی

سید محمد رضا شیرازی

سید علی اکبر حسینی کاشانی

سید احمد راغب زاده فالی

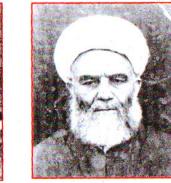
شیخ محمد حسن مامقانی

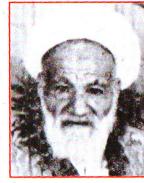
شیخ عبدالله مامقانی

سید شریف رضی، سید شریف مرتضی، سید شریف اعلیٰ

شیخ یوسف بیرونی

شیخ محمد رضا اصفهانی جرجیه‌ای

شیخ هادی خراسانی

شیخ محمد کلابی

سید احمد خاتمی

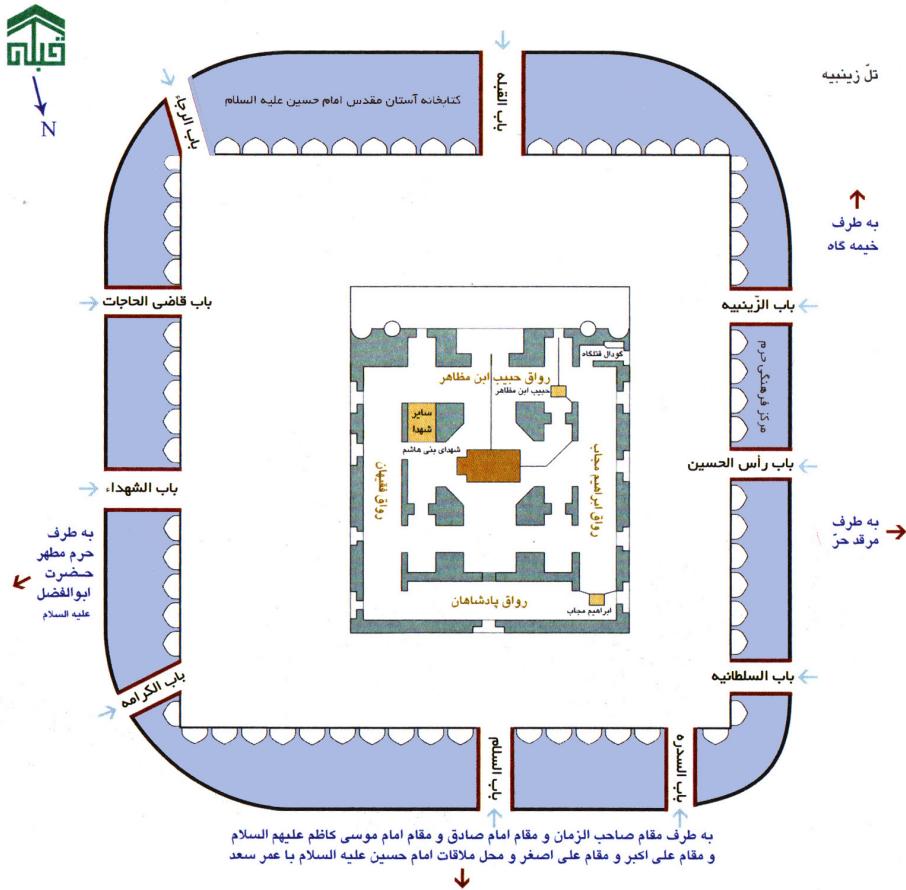
شیخ حسین معنوی بحرانی

شیخ محمد علی سیبویه

سید شریف رضی، سید شریف مرتضی، سید شریف اعلیٰ (شیخ زین العابدین مازندرانی، سید محمد طاهر بحرانی، سید علی طباطبائی (صاحب ریاض)، شیخ محمد حسن خاتمی (صاحب فضول)، سید ابراهیم قزوینی (صاحب خواطط)، شیخ چهر مازندرانی، ملاحسینقلی همدانی، سید محمد صادق قزوینی، سید مرتضی طباطبائی، سید مصطفی اعتمادی، سید محمد حسن هندی (صاحب عبقات)، سید مجاهد، سید صادق ناصرالدین، سید محمد باقر و مجدد بهبهانی (متوفی ۱۴۰۵ق)، شیخ یوسف بحرانی (متوفی ۱۳۶۵ق)، سید محمد مجاهد (متوفی ۱۳۶۲ق) (قزند طباطبائی صاحب ریاض)، شریف العلماء خاتمی، سید ابراهیم قزوینی (متوفی ۱۳۶۲ق) (صاحب خواطط و شیخ ملام محمد صالح برگانی خاتمی (متوفی ۱۳۷۱ق) و ...)

نقشه راهنمای حرم امام حسین (ع)

زیارت امین اللہ

زیارت معروف به «امین اللہ» است که در نهایت اعتبار می باشد و در تمام کتابهای زیارتی و مصابح نقل شده علامه مجلسی (ره) فرموده این زیارت از جهت متن و سند از بهترین زیارات است و باید در تمام روضه های ائمه برآن مواظبت نمایند، درباره این زیارت به سند های معتبر از جابر، از امام باقر علیہ السلام روایت شده: حضرت زین العابدین علیہ السلام به زیارت امیر المؤمنین علیہ السلام آمد و در کنار قبر آن حضرت ایستاد و گریست و چنین گفت:

السلام عَلَيْكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَ حُجَّتَهُ عَلَى عِبَادِهِ (السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ)، أَشْهَدُ أَنَّكَ جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ حَمَادَهُ وَعَمَلْتَ بِكِتَابِهِ وَاتَّبَعْتَ سُنَّتَ نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ حَتَّى دَعَاكَ اللَّهُ إِلَى جَوَارِهِ فَقَبَضَكَ إِلَيْهِ بِاخْتِيَارِهِ وَالْزَّمَ أَعْدَاءَكَ الْحُجَّةَ مَعَ مَالِكَ مِنَ الْحُجَّاجِ الْبَالِغَةِ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِهِ اللَّهُمَّ فَاجْعَلْ نَفْسِي مُطْمَئِنَّةً بِقَدْرِكَ راضِيَّةً بِقَضَائِكَ مُولَعَةً بِذَكْرِكَ وَدُعَائِكَ مُحَبَّةً لِصَفْوَةِ أُولَيَائِكَ مَحْبُوبَةً فِي أَرْضِكَ وَسَمَائِكَ صَابِرَةً عَلَى نُزُولِ بِلَائِكَ [اشاكِرَةً لِغَوَاضِلِ نَعْمَائِكَ ذَاكِرَةً لِسَوَابِعِ الائِكَ] مُشْتَاقَةً إِلَى فَرْحَةِ لِقَائِكَ مُتَزَوِّدَةً التَّقْوَى لِيَوْمِ جَرَائِكَ مُسْتَتَهِّنَّ سَيِّنَ أُولَيَائِكَ مُفَارِقَةً لِأَخْلَاقِ أَعْدَائِكَ مَشْغُولَةً عَنِ الدِّينِ بِحَمْدِكَ وَشَنَائِكَ. پس روی مبارک خود را بر قبر گذاشت و گفت:

اللَّهُمَّ إِنْ قُلُوبَ الْمُخْتَيَّنِ إِلَيْكَ وَالْهُمَّ وَسُبُّلَ الرَّاغِبِينَ إِلَيْكَ شَارِعَهُ وَأَعْلَامَ الْقَاصِدِينَ إِلَيْكَ وَاضْحَهُ وَأَفْيَدَهُ الْعَارِفِينَ مِنْكَ فَارِعَهُ وَأَصْوَاتَ الدَّاعِينَ إِلَيْكَ صَاعِدَهُ وَأَبْوَابَ الإِجَابَةِ لَهُمْ مُفْتَحَهُ وَدَعْوَهُ مَنْ نَاجَكَ مُسْتَجَابَهُ وَتَوَبَّهُ مَنْ مِنْ أَنَابَ إِلَيْكَ مَقْبُولَهُ وَعَبْرَهُ مَنْ بَكَى مِنْ خَوْفَكَ مَرْحُومَهُ وَالْإِغَاثَهُ لِتَنِ اسْتَغَاثَ بِكَ مَوْجُودَهُ [مَبْدُولَهُ] وَالْإِعَانَهُ لِمَنْ اسْتَعَانَ بِكَ مَبْدُولَهُ [مَوْجُودَهُ] وَعَدَاتِكَ لِعِبَادِكَ مُنْجَزَهُ وَزَلَّ مَنْ اسْتَقَالَكَ مُقَالَهُ وَأَعْمَالَ الْعَالَمِينَ لَدِيْكَ مَحْفُوظَهُ وَأَرْزَاقَكَ إِلَى الْخَالِقِ مِنْ لَدُنِكَ

نَارِ اللَّهِ وَعَوَادِ الْمَزِيدِ إِلَيْهِمْ وَأَصْلَهُ وَذُنُوبَ الْمُسْتَغْفِرِينَ مَغْفُورَةً وَحَوَائِجَ خَلْقَكَ عِنْدَكَ مَقْضَيَةً وَجَوَابِ
 السَّائِلِينَ عِنْدَكَ مُوفَّرَةً وَعَوَادِ الْمَزِيدِ مُتَوَاتِرَةً وَمَوَادِ الْمُسْتَطَعِمِينَ مُعَدَّةً وَمَنَاهِلَ الظُّمَاءِ [الَّذِيْكَ]
 مُتَرْعَةً اللَّهُمَّ فَاسْتَجِبْ دُعَائِي وَاقْلِ شَائِي وَاجْمَعْ بَيْنِي وَبَيْنَ أُولَيَائِي بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلَيْ وَفَاطِمَةَ وَ
 الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ إِنَّكَ وَلِيَ تَعْمَائِي وَمُنْتَهِي مُنَايَ وَغَایَهُ رَجَائِي فِي مُنْقَلْبِي وَمَثَوَائِي. أَنْتَ إِلَهِي وَ
 سَيِّدِي وَمَوْلَايَ اغْفِرْ لِأَوْلَيَاتِنَا وَكُفْ عَنَّا أَعْدَاءَنَا وَاشْغَلْهُمْ عَنْ أَذَانَنَا وَأَظْهِرْ كَلْمَةَ الْحَقِّ وَاحْجُلْهَا إِلَيْنَا
 أَدْ حِضْ كَلْمَةَ الْبَاطِلِ وَاجْعَلْهَا السُّفْلَى إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

زيارة عاشوراء

السلام عليك يا ابن رسول الله السلام عليك يا ابن أمير المؤمنين وابن سيد الوصيين السلام عليك يا ابن فاطمة سيدة نساء العالمين السلام عليك يا ثار الله وابن ثاره والوتر المؤتور السلام عليك وعلى الأرواح التي حلت بفنائك عليك مني جميعاً سلام الله أبداً ما بقيت وبقى الليل والنهر يا باب عبد الله لقد عظمت الرزية وجئت وعظمت المصيبة بك علينا وعلى جميع أهل الإسلام وجئت وعظمت مصيتك في السموات على جميع أهل السموات فلعن الله أمم أست آسأس الظلم والجحود عليك أهل البيت ولعن الله أمم دفعتكم عن مقامكم وازالتكم عن مراتبكم التي رتبكم الله فيها ولعن الله أمم قتلتكم ولعن الله الممهدين لهم بالتمكين من قتالكم برأته إلى الله واليكم منهم ومن أشياعهم وأتباعهم وأوليائهم يا باب عبد الله اني سلم لممن سالمكم وحرب لمن حاربككم إلى يوم القيمة ولعن الله الزياد والمروان ولعن الله بنى أمية قاطبة ولعن الله بن مرjanة ولعن الله عمر بن سعد ولعن الله شمرا ولعن الله أمم أسرحت والحمد وتتقى لقتالك يا بآبي انت وأمى لقد عظم مصابي بك فالسائل الله الذي اكرم مقامك وأكرمني ان يرزقني طلب ثارك مع امام منصور من اهل بيته محمد صلى الله عليه وآله اللهم اجعلنى عندك وجيهها بالحسين عليه السلام في الدنيا والأخرة يا باب عبد الله اني اتقرب إلى الله وإلى رسوله وإلى أمير المؤمنين وإلى فاطمة وإلى الحسن وإليك بموالتك وبالبرائة من اسس اساس ذلك وبنى عليه بنيانه وجرى في ظلمه وجوره عليك وعليك بموالكم والناسين لكم الحرب وبالبرأة من اشياعهم وأتباعهم اني سلم لممن سالمكم وحرب من اعدائكم والناسين لكم الحرب وبالبرأة من اشياعهم وأتباعهم اني سلم لممن سالمكم وحرب لممن حاربككم وولى لمن والاكم وعد ولمن عاداكم فاسائل الله الذي اكرمني بمعرفتكم ومعرفة أوليائكم وررقني البرائة من اعدائكم ان يجعلنى ممكناً في الدنيا والآخرة وأن يثبت لي عندكم قدماً

صدق في الدنيا والآخرة وأسئلته أن يبلغني المقام المحمود لكم عند الله وأن يرزقني طلباً ثارى معَ
 امام هدى ظاهر ناطق بالحق منكم وأسئل الله بحقكم وبالشأن الذي لكم عنده أن يعطيني بمصابي
 بككم أفضل ما يعطى مصاباً بمصيبه ما أعظمها وأعظم رزقها في الإسلام وفي جميع السموات وَ
 الأرض اللهم اجعلنى فى مقامى هذا منك صلوات ورحمة وغفران اللهم أجعل محيائى
 محياناً محمد وال محمد ومماتى ممات محمد وال محمد اللهم إن هذا يوم تبركت به بنو أمية وأبن
 اكلة الأكباد اللعين ابن اللعين على لسانك ولسان نبيك صلى الله عليه واله فى كل موطن و موقف
 وقف فيه نبيك صلى الله عليه واله العن أبا سفيان و معاوية و يزيد بن معاوية عليهم منك اللعنة أبد
 الابدين وهذا يوم فرحت به اال زياد وال مروان بقتلكم الحسين صلوات الله عليه اللهم فضاعف عليهم
 اللعن منك والعذاب الأليم اللهم ان اتقرب اليك فى هذا اليوم وفى موقفى هذا أيام حيويتى بالبرائة
 منهم واللعنة عليهم وبالموالات لنبيك وأل نبيك عليه وعليهم السلام

پس می گویی صدم رتبه اللهم العن اول ظالم ظلم حق محمد وال محمد و اخ رتابع له على ذلك
 اللهم العن العصابة التي جاهدت الحسين و شايعت و بايعت و تابعت على قتلهم اللهم العنهم جميعاً
 پس می گوئی صدم رتبه السلام عليك يا با عبد الله و على الراوح التي حلت بفنائك عليك مني سلام
 الله ابداً ما بقيت وبقي الليل والنهر ولا جعله الله اخر العهد مني لزيارتكم السلام على الحسين وعلى
 على بن الحسين وعلى اولاد الحسين وعلى اصحاب الحسين

پس می گوئی اللهم خص انت اول ظالم بالعن مني وابدء به اولاً ثم الثاني والثالث والرابع اللهم العن
 يزيد خامساً وعن عبيد الله بن زياد و ابن مرجانه و عمر بن سعد و شمرأ و ابى سفيان و ابى زياد وال
 مروان الى يوم القيمة

سپس سجده می روی و می گوئی اللهم لك الحمد حمد الشاكرين لك على مصابهم الحمد لله على
 عظيم رزقتي اللهم ارزقني شفاعة الحسين يوم الورود وثبت لى قدماً صدق عندك مع الحسين وَ
 أصحاب الحسين الذين بذلوا مهجهم دون الحسين عليه السلام

زیارت اربعین

چهل روز از واقعه عاشورا می گذرد، جابر بن عبد الله انصاری اولین زائر اربعین حسین علیه السلام؛ این یار صدیق رسول خاتم صلی الله علیه و آله وسلم به بزرگداشت حماسه حسینی می پردازد؛ آرای اربعین حسینی نقطه آغازی است برای تزريق خون حسین(ع) در کالبد جامعه اسلامی، نقطه اغاری که به قیام نهمین فرزند حسین منتهی می شود. برای ۲۰ صفو و اربعین حسینی اعمالی مستحبی چون زیارت امام حسین علیه السلام تاکید شده است، چنان که امام حسن عسکری علیه السلام یکی از ۵ علامت مختص شیعه را زیارت ابا عبدالله الحسین علیه السلام در روز اربعین توصیف می کند، هر چند برای کسانی که توانایی سفر به کربلا را ندارند، خواندن زیارت اربعین که توسط امام صادق علیه السلام در کتاب «التهذیب» شیخ طوسی آمده است، توصیه شده است.

متن کامل زیارت اربعین به شرح زیر است:

السَّلَامُ عَلَى وَلِيِّ اللَّهِ وَحَبِيبِهِ السَّلَامُ عَلَى خَلِيلِ اللَّهِ وَنَجِيْبِهِ السَّلَامُ عَلَى صَفِيِّ اللَّهِ وَائِنِ صَفِيْهِ السَّلَامُ
عَلَى الْحُسَيْنِ الْمَظْلُومِ الشَّهِيدِ السَّلَامُ عَلَى أَسِيرِ الْكُرْبَاتِ وَقَتْلِ الْعَبَرَاتِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَشَهُدُ أَنَّهُ وَلِيَّ
وَائِنُ وَلِيَّكَ وَصَفِيْكَ وَائِنُ صَفِيْكَ الْفَائِرُ بِكَرَمْتَكَ أَكْرَمْتَهُ بِالشَّهَادَةِ وَحَبَوْتَهُ بِالسَّعَادَةِ وَاجْتَبَيْتَهُ
بِطَيْبِ الْوِلَادَةِ وَجَعَلْتَهُ سَيِّدًا مِنَ السَّادَةِ وَفَآئِدًا مِنَ الْقَادَةِ وَذَآئِدًا مِنَ الْذَادَةِ وَاعْطَيْتَهُ مَوَارِيْثَ الْأَنْبِيَاءِ
وَجَعَلْتَهُ حُجَّةً عَلَى حَلْقِكَ مِنَ الْأُوْصِيَاءِ فَاغْدَرَ فِي الدُّعَاءِ وَمَنَحَ النُّصْحَ وَبَدَلَ مَهْجَتَهُ فِيَكَ لِيَسْتَنْفَذَ
عِبَادَكَ مِنَ الْجَهَالَةِ وَحِيرَةِ الْضَّلَالَةِ وَقَدْ تَوازَرَ عَلَيْهِ مَنْ غَرَّهُ الدُّنْيَا وَبَاعَ حَظَّهُ بِالْأَرْذَلِ الْأَدْنِيِّ وَشَرَى
آخِرَتَهُ بِالثَّمَنِ الْأُوْكَسِ وَتَغْطِيرَسَ وَتَرَدَّى فِي هَوَاهُ وَأَسْخَطَكَ وَأَسْخَطَ نَبِيَّكَ وَأَطَاعَ مِنْ عِبَادِكَ
أَهْلَ الشَّقَاقِ وَالنَّفَاقِ وَحَمَلَةَ الْأَوْزَارِ الْمُسْتَوْجِبَيْنَ النَّارَ فَجَاهَهُمْ فِيَكَ صَابِرًا مُحْتَسِبًا حَتَّىٰ سُفَكَ

فِي طَاعَتِكَ دَمْهُ وَاسْتَبِيعَ حَرَيمُهُ اللَّهُمَّ فَالْعَنْهُمْ لَعْنًا وَبَيْلًا وَعَذَّبْهُمْ عَذَابًا إِلَيْكَ عَلَيْكَ يَا بَنَ رَسُولَ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ سَيِّدِ الْأُوصِيَاءِ اشْهَدْهُ أَنَّكَ أَمِينُ اللَّهِ وَابْنُ أَمِينِهِ عَشْتَ سَعِيدًا وَمَضَيْتَ حَمِيدًا وَمُتَّ فَقِيَادًا مُظْلُومًا شَهِيدًا وَاشْهَدْهُ أَنَّ اللَّهَ مُنْجِزٌ مَا وَعَدَ كَمَهْلِكٌ مَنْ خَذَلَكَ وَمَعْذِبٌ مَنْ قَتَلَكَ وَاشْهَدْهُ أَنَّكَ وَفَيْتَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَجَاهَدْتَ فِي سَبِيلِهِ حَتَّىٰ أَتَيْكَ الْيَقِينُ فَلَعْنَ اللَّهِ مَنْ قَتَلَكَ وَلَعْنَ اللَّهِ مَنْ ظَلَمَكَ وَلَعْنَ اللَّهِ أَمَّةً سَمِعَتْ بِذِلِكَ فَرَضِيَتْ بِهِ اللَّهُمَّ أَنِّي أَشْهِدُكَ أَنِّي وَلِيَ لِمَنْ وَعَدُولَمَنْ عَادَهُ بِأَيِّ أَنْتَ وَأَمِي يَا بَنَ رَسُولَ اللَّهِ اشْهَدْهُ أَنَّكَ كُنْتَ نُورًا فِي الْأَصْلَابِ الشَّامِخَةِ وَالْأَرْحَامِ الْمُطَهَّرَةِ لَمْ تُنْجِسْكَ الْجَاهِلِيَّةَ بِانْجَاسِهَا وَلَمْ تُلِيسْكَ الْمُدْلِهَمَاتِ مِنْ شِيَابِهَا وَاشْهَدْهُ أَنَّكَ مِنْ دَعَائِمِ الدِّينِ وَأَرْكَانِ الْمُسْلِمِينَ وَمَعْقِلِ الْمُؤْمِنِينَ وَاشْهَدْهُ أَنَّكَ الْأَمَامُ الْبَرُّ التَّقِيُّ الرَّاضِيُّ الزَّكِيُّ الْهَادِيُّ الْمَهْدِيُّ وَاشْهَدْهُ أَنَّ الْأَئِمَّةَ مِنْ وُلْدِكَ كَلِمَةُ التَّقْوَىٰ وَأَعْلَامُ الْهُدَىٰ وَالْعُرُوهَةُ الْوُثْقَىٰ وَالْحُجَّةُ عَلَىٰ أَهْلِ الدُّنْيَا وَاشْهَدْهُ أَنَّ بِكُمْ مُؤْمِنٌ وَبِيَا بِكُمْ مُوقِنٌ بِشَرَاعِ دِينِي وَخَوَاتِيمِ عَمَلِي وَقَلْبِي لِقَلْبِكُمْ سَلْمٌ وَأَمْرِي لِأَمْرِكُمْ مُتَّبِعٌ وَتُصْرَتِي لَكُمْ مُعَدَّهٌ حَتَّىٰ يَأْذَنَ اللَّهُ لَكُمْ فَمَعَكُمْ مَعَكُمْ لَامَعَ عَدُوَّكُمْ صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَعَلَىٰ أَرْوَاحِكُمْ وَاجْسَادِكُمْ وَشَاهِدِكُمْ وَغَائِبِكُمْ وَظَاهِرِكُمْ وَبَاطِنِكُمْ آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

لغات پرکاربرد عربی

زمان و رنگ‌ها		خوبشاؤندی				زمان و تاریخ			
سبز	أخضر	دوشیزه	آنسة	پدر	أب	امروز	اليوم	لحظه	لحظه
قرمز	أحمر	پدر بزرگ	المجد	مادر	أم	ديروز	أمس	ثانية	ثانية
زرد	أصفر	مادر بزرگ	الجدة	برادر	أخ	قبل أمس	بارحة	دقیقه	دقیقه
سفید	أبيض	شوهر، مرد	الزوج	برادران	إخوان	ديشب	بارحة	ساعت	ساعة
سیاه	أسود	همسر، زن	الزوجة	خواهر	أخت	اوله بارحة	بريشب	نهار	نهار
آبی	أزرق	خواهران	أخوات			غداً - بکره	فردا	ليل	ليل
قهقهه‌ای	بني	پسر عمو	بنـتـ العـمـ	مرد	رجل	بعد غـدـ	پـسـ فـرـدـ	شبـهـاـ	لياليـ
بنفسـشـی	بنفسـشـیـ	خواهرـشـوـهـرـ	أختـالـزـوـجـ	مردان	رجال	أسبوعـ	هـفـتـهـ	سـبـیدـهـ دـمـ	فـجرـ
خاکستری	رمادي	الحفيد	نوه پـسـ	زن	إمراة	شهرـ	ماـهـ	روـزـ	يـوـمـ
صورتی	وردي	الحفيدة	نوه دـخـترـ	زنـانـ	نسـوانـ	شهرـ	ماـهـهاـ	روـزـهاـ	أـيـامـ
نارنجی	برـتـقالـیـ	الكتـةـ	عروـسـ	پـسـ	ابـنـ	سنـةـ	سـنـةـ		
کرم	حـمـصـیـ	الصـهـرـ	دامـادـ	پـسـرانـ	أـبـنـاءـ	ستـينـ	شـنبـهـ		
طلایی	ذهبـیـ	زـوـجـ الأـخـتـ	شوـهـرـخـواـهـرـ	دخـترـ	إـبـنـةـ	ستـينـ	يكـشـبـهـ		
نقرهـایـ	فضـیـ	زـوـجـ الأـخـ	زنـ برـادرـ	دخـترـانـ	بـنـاتـ	فصلـ چـهـارـگـانـهـ	دوـشـبـهـ		
سرـبـیـ	رصـاصـیـ	غيرـشـقـيقـ	نـاتـیـ	دـایـ	حالـ	رـبيعـ	بهـارـ		
سرـمهـایـ	کـھـلـیـ	الأـقـرـباءـ	بـسـتـگـانـ	خـالـهـ	حالـةـ	صـيفـ	تابـستانـ		
روـشنـ	فاتـحـ	الأـسـرـةـ	خـانـوـادـهـ	عـموـ	عـمـ	خـرـيفـ	پـایـیـزـ		
تیرهـ	غـامـقـ	الأـرـاحـمـ	ارـحامـ	عـمـهـ	عـمـةـ	الـشـتـاءـ	زمـستانـ	الـجـمـعـهـ	جمـعـهـ

دین و اسلام
سازمان اسناد و کتابخانه ملی

جمهـرـیـهـ اـلـإـمـرـاءـ

۷۲

لغات پرکاربرد عربی

اعضای بدن				اعداد ترتیبی				اعداد			
مُجَّع	رسخ	بدن	جسم	يَكُمْ	الأول	٣٠	ثلاثين	١	واحد		
بازو	ذِراع	سر	رأس	دوَم	الثاني	٤٠	أربعين	٢	اثنين		
أرنب	كوع	مو	شعر	سُوم	الثالث	٥٠	خمسين	٣	ثلاثة		
شانه	كتف	زبان	لسان	چهارم	الرابع	٦٠	ستين	٤	أربعة		
ران	فخذ	صورت - رو	وجه	پنجم	الخامس	٧٠	سبعين	٥	خمسة		
ساق پا	ساق	پيشاني	جيئن	ششم	السادس	٨٠	ثمانين	٦	ستة		
زانو	ركبة	جسم	عين	هفتمن	السابع	٩٠	سعين	٧	سبعة		
پا	قدم	بياني	أنف	هشتم	الثامن	١٠٠	مائة	٨	ثمانيه		
پوست	جلد	گوش	أذن	نهم	التاسع	٢٠٠	مائتين	٩	تسعة		
خون	دم	دهان	فم	دهم	العاشر	٣٠٠	ثلاثمائة	١٠	عشرة		
پشت	ظهر	لب	شفقة	حادي عشر	يازدهم	٤٠٠	أربعمائة	١١	أحد عشر		
سينه	صدر	حلق	خلق	الحادي عشر	دوازدهم	٥٠٠	خمسمائة	١٢	إثنى عشر		
شكم	شکم	بغونه	خد	ستمائة	ستمائة	٦٠٠	ثلاثمائة	١٣	ثلاثة عشر		
الطبيب	طبيب	گردن	رقبة	ضعف	سبعمائة	٧٠٠	سبعمائة	١٤	أربعة عشر		
خشن	غضط الدم	فسارخون	ذقن	نصف	ثمانمائة	٨٠٠	ثمانمائة	١٥	خمسة عشر		
دانه	صيدلية	داروخانه	أسنان	يَكْ سُوم	ثلث	٩٠٠	تسعمائة	١٦	ستة عشر		
باند	ضمادة	سييل	شارب	رُبع	ألف	١٠٠٠	ألف	١٧	سبعة عشر		
زخم	لزقة	ريش	لحية	ثلاثة أرباع سه رُبع	ألفين	٢٠٠٠	ألفين	١٨	ثمانيه عشر		
بکش	أرق هنا	اینجادار	ید	يَكْ پِنْجم	ثلاثة آلاف	٣٠٠٠	ثلاثة آلاف	١٩	تسعة عشر		
را بازکن	افتح فمک	دهات را بازکن	اصبع	يَكْ شِشم	سدس	٥٠٠	ملايين ميليونها	٢٠	عشرون		
کن	اسعل	ناخن	ظفر	يَكْ دُهْم	عشر	% ٥٠	خمسين بالمائة	٢١	واحد وعشرين		

لغات پرکاربرد عربی

حيوانات	_RSTORAN	در بازار
أسد شیر	بشقاب	ساده بازار
بقرة گاو ماده	ملعقة فاشق	بدله کُت و شوار
نعمان مار	چنگال شوکه	منقط خالدار
گاو نر ثور	چاقو سکین	قميص پیراهن
شتر جمل	فندك ملائمه	ثوره دامن
حمامه کبوتر	دوغ سمک	حزام مخطط
دجاجه مرغ	روغن مایع زیست	ساعة پسر مچی
سمكة ماهی	سلله سید	کمربند سروال
غضروف گنجشک	سلاطه کاس	پسرال قصیر شلوارک
حرف گوسفند	سورية بارچ	بنطلون شلوار
قط گربه	سوپ ابريق	خريد و فروش
ناقة شتر ماده	سالاد پارچ	سروال داخلی شورت
نحله زنبور عسل	شکر یخچال	جوارب
نمله مورچه	شای تالاجه	رجالي
پست رساله نامه	مربات نوشيني	نسائي
طباع برييد تمبر	خوش آب حنفيه	قبعة
بريد سريع پيشتار	سوچه سبيزيات	کلاه
عنوان ادرس	خواه سبيزيات	روسرى
المولس فرستنده	خواه سبيزيات	قطن
المرسل إليه گيرنده	خواه سبيزيات	پنبه
میوه جات		
نحلة زنبور عسل	جزر چذر	نويعه سينه جنس يد
نمله مورچه	کاهو خسن	عالی عالی
پست رساله نامه	پیاز بصل	انگور عمره
طباع برييد تمبر	پیاز انجير	عنبر گلابي
بريد سريع پيشتار	خيار خيار	تفاح فاكهة
عنوان ادرس	خيار خيار	برتقال برتقال
المولس فرستنده	خوار چندر	گران غال
المرسل إليه گيرنده	خوار چندر	کتان کتان
تحفیضات تخفیف		
لعة اسباب بازی	مشمش زردآلو	رخيص ارزان
شمسيه چتر	کجد سمسیم	مقول مناسب

لغات پرکاربرد عربی

در سفر	در هتل	در حرم و مسجد
رفت جواز سفر گزناهه برگشته بطاقة-تذکره بلیط درجه أولی درجه‌ی یک آتموبیل سیاره میز آتموبیلهای سیارات طاولة آتوبوس باص علاقه پاکت دسته‌دار کارت بطاقة قطار فرن غاز اجاق گاز شناسایی هویه معجون استان خمیر دننان دیر کرده متأخر راننده بخاری مدافأة می رسد یصل طائرة آبینه مراة هوایما راننده سانق مدافة متکا فرودگاه مطار شانه مشط مخدّة روانه می شود یرحل کلید مفتاح نسیج می ایستد یتوقف خیابان شارع خیابان باز کن افتح زقاق، فرع کوچه مقص مقص بند أغلاق ساحة، دوار میدان مکواة مکواة بار سفر راه طریق میدانی توالی البخاره کشتی طریق مسدود راه بسته تابلو شاخته-لاری کامپون طریق مسخن ارض زمین شور إلى اليمين بطرف راست نقشه آسانسور لوحه إلى اليسار بطرف چپ ایستگاه اطلاعات لفون مستقیم على طول جایگاه توقيع قالیچه باب القدام پُل فرم حواله سریر باب الخلفی در عقب سُلم - درجه راه پله استماره تخت	هتل ساختمان باب در نافذة ، شباک پنجره فرشاة استان مسوأك رسوتران تختخواب منسوجات إكسسوارات لوازم یذکى خط	فندق عِمارَة مُهْر تسبيح جامزار کفسداری پابرنه تحفه منسوجات إِكْسِسوَارَات لَوَازِم يَذْكُرِي کشور استان شہرستان شهر روستا اثاث موзеه مُسْتَشْفَى بیمارستان مُسْتَوْصَف درمانگاه
در شهر		
		بلد محافظة مَدِيْنَة قضاء إِبُورَة روستا پُست برید متحف مُسْتَشْفَى بیمارستان مُسْتَوْصَف درمانگاه

لغات پرکاربرد عربی

اعضای بدن				اعداد ترتیبی				اعداد			
مُج	رَسْغ	بَدْن	جَسْم	يَكُم	الْأَوْل	٣٠	١	وَاحِد	وَاحِد		
بَازو	ذِرَاع	سَر	رَأْس	دَوْم	الثَّانِي	٤٠	٢	إِثْنَيْنِ	إِثْنَيْنِ		
أَرْجَح	كَوْع	مَو	شَعْر	سُومُ	الثَّالِث	٥٠	٣	ثَلَاثَةٌ	ثَلَاثَةٌ		
شَانِه	كَنْف	زِيَان	لَسان	چَهَارَم	الرَّابِع	٦٠	٤	أَرْبَعَةٌ	أَرْبَعَةٌ		
رَان	فَخْذ	صُورَتْ - رو	وَجْه	پَنْجم	الْخَامِس	٧٠	٥	خَمْسَةٌ	خَمْسَةٌ		
ساقِ با	ساق	پِيشَانِي	جَبَيْن	شَشم	الْسَّادِس	٨٠	٦	سَتَّةٌ	سَتَّةٌ		
زانِو	رُكْبَةٌ	چَشم	عَيْن	هَفْتَم	الْسَّابِع	٩٠	٧	سَبْعَةٌ	سَبْعَةٌ		
با	قَدْم	بَيْنِي	أَنْف	هَشْتَم	الثَّامِن	١٠٠	٨	ثَمَانِيَّةٌ	ثَمَانِيَّةٌ		
پُوسْت	جلد	گُوش	أَذْنَن	نَهْم	الْتَّاسِع	٢٠٠	٩	تَسْعَةٌ	تَسْعَةٌ		
خون	دَم	دَهَان	فَم	دَهْم	الْعَاشر	٣٠٠	١٠	عَشْرَةٌ	عَشْرَةٌ		
پشت	ظَهَر	لَب	شَفَةٌ	يَازِدَهْم	الْحَادِي عَشَر	٤٠٠	١١	أَحَدْ عَشَرٌ	أَحَدْ عَشَرٌ		
سینه	صدر	حَلق	حَلق	دَوازَدَهْم	الثَّانِي عَشَر	٥٠٠	١٢	إِثْنَيْ عَشَرٌ	إِثْنَيْ عَشَرٌ		
شکم	بَطْن	گُونَه	خَدَّ	يَكِ سُومُ	كَسْرَ اعْدَاد	٦٠٠	١٣	ثَلَاثَةٌ عَشَرٌ	ثَلَاثَةٌ عَشَرٌ		
	الطَّبِيب	گَرْدَن	رَقْبَةٌ	دو بَراَبِر	ضِعْفٌ	٧٠٠	١٤	سَبْعَةٌ عَشَرٌ	سَبْعَةٌ عَشَرٌ		
	ضِيقَ الدَّم	چَانَه	ذَقْنَن	نِيم	نَصْفٌ	٨٠٠	١٥	خَمْسَةٌ عَشَرٌ	خَمْسَةٌ عَشَرٌ		
	صَيْدَلِيَّة	دَنْدَان	أَسْنَان	يَكِ ثُلُثٍ	ثُلُثٌ	٩٠٠	١٦	سَتَّةٌ عَشَرٌ	سَتَّةٌ عَشَرٌ		
	ضِمَادَه	سَبِيل	شَارِب	رُبْعٌ	رُبْعٌ	١٠٠٠	١٧	سَبْعَةٌ عَشَرٌ	سَبْعَةٌ عَشَرٌ		
	لَرْقَه	رِيش	لِحَيَه	ثَلَاثَةٌ أَرْبَاعٌ سِه رُبْعٌ	ثَلَاثَةٌ أَرْبَاعٌ سِه رُبْعٌ	٢٠٠٠	١٨	ثَمَانِيَّةٌ عَشَرٌ	ثَمَانِيَّةٌ عَشَرٌ		
	أَرْقَدَهُنَا	دَسْت	يَد	يَكِ پَنْجم	خَمْسٌ	٣٠٠٠	١٩	تَسْعَةٌ عَشَرٌ	تَسْعَةٌ عَشَرٌ		
	إِفْتِحْ فَمَك	انْگَشْت	إِصْبَع	يَكِ شَيْشَم	سُدُسٌ	ملايين	٢٠	عَشْرُونَ	عَشْرُونَ		
وَاحِد وَعَشْرِينَ	إِسْعَل	ناخِن	ظُفَرٌ	يَكِ دَهْمٌ	عَشْرٌ	خَمْسِينَ بِالْمَائَهِ %	٥٠				

لغات پرکاربرد عربی

سیاست	بعض اور مخفی کلمات	معنی	معنی	معنی	معنی	معنی	معنی	معنی	معنی	معنی	معنی
شعار	کنٹل از راه دور	تَحْكُمٌ مِّنْ بَعْدِ	پلکارڈ	بِلَادِه	پیشہ	بِرْهَشْغَر	بِاحِثٍ	لَاقِيَّة	آرم	لَاقِيَّة	لَاقِيَّة
احصاء	قوه قضائيه	الْسُّلْطَانَةُ الْقَاضَائِيَّةُ	شکنجه	تَعْذِيبٍ	خَلْوَقُ خُوشِ اخلاق	بِلَادِه	پناهگاہ	مَلْجَأ	امار گرفتن	إِحْصَاء	إِحْصَاء
أنباء	قوه مقتنه	الْسُّلْطَانَةُ التَّنفِيذِيَّةُ	قضاء	شہرستان	مُرَاسِل	بِلَادِه	خبرنگار	بِلَادِه	اخبار	أَنْبَاءٍ	أَنْبَاءٍ
جيش	قوه مجرريه	الْسُّلْطَانَةُ التَّشْرِيعِيَّةُ	مصیری سروش ساز	محمانه	سُری	بِلَادِه	پایگاه	مَقْرَ، قَاعِدَةٍ	تربيت	تَابِعَيَّةٍ	تَابِعَيَّةٍ
العملة	صلب سرخ	صليب الأحمر	مشروع	دادستان	مُدَعِّي	بِلَادِه	تابعيت	إِقْتَرَاحٍ	ارز	إِقْتَرَاحٍ	إِقْتَرَاحٍ
الكتلة	زبان ملي	لُغَةُ رِسْمِيَّةٍ	دیمکراتیہ	دموکراسی	مُحَامِي	بِلَادِه	پیشنهاد	مَقْاطِعَةٍ	اقلیت	تَحرِيرِيم	تَحرِيرِيم
ثورة	دبیر خانہ	أَمَانَةُ الْعَامَةِ	أَبْرِيَاء	غير ظالمی	عَلَاقَةٍ	بِلَادِه	هسته ای	تَدْمِيرٍ	انقلاب	ثَوْرَةٍ	ثَوْرَةٍ
إنقلاب	دبیر کل	أَمِينُ الْعَامِ	فَاجِعَه	كَارِثَةٍ	تَصْوِيتٍ	بِلَادِه	تخریب	تَبْدِيَّةٍ	کودتا	إِنْقَلَابٍ	إِنْقَلَابٍ
أزمة	پاسکاھا پیلس	مَخْفَرُ شَرْطَةٍ	شامل	فَرَاجِير	نَاخِبٍ	بِلَادِه	توريست	تَضَخَّمٍ	بحران	نَوْيَةٍ	أَزْمَةٍ
تشحین	پاسکاھا مرزی	مَخْرُوكَدُوی	إِنْتَهَازِيٍّ	فِرَصَتُ طَلَبٍ	رَكُودٍ	بِلَادِه	هسته ای	فَتَنَهُ كَرِي	بازرس	شَارِزٍ	تَشْحِينٍ
مفتش	بازرسازی	بَرْزَگَرَاه	فُرُوبَاشِي	رَكُورِدٍ	نَفَنَگٍ	بِلَادِه	تولید	بَنْدرٍ	بَنْدر	بَنْدرٍ	مَفْتَشٍ
ميناء	بازار آزاد	شارع رئیسي	إِنْهِيَار	رَقْمِيَّاسِيٍّ	رَوْنَدٍ	بِلَادِه	توزم	مَوَامِرَةٍ	مَيْنَاءٍ	مَيْنَاءٍ	مَيْنَاءٍ
میزانیة	چراغ سبز	الضوء الأخضر	نَهَبٍ	غَارَتُ كَرْدَن	مَنْظَمَةٍ	بِلَادِه	تولید	بَوْدَجَه	بَوْدَجَه	بَوْدَجَه	مَيزَانِيَّةٍ
مفسکر	خاور میانہ	الشرق الأوسط	إِعْدَادَةٍ	فَرَهَنَگٍ	مسَارٍ	بِلَادِه	توزم	مَهْجاَنٍ	پادگان	مَهْجاَنٍ	مَفْسَكَرٍ
ملف	خودکاری	السوق الحرة	إِتْفَاقِيَّةٍ	قَرَارَادَ	سَازِشَكَارٍ	بِلَادِه	فتنه گری	بَوْنَدَه	بَوْنَدَه	بَوْنَدَه	مَلَفٍ
وطني	زیر باران	چراغ سبز	إِنْهِيَار	نَهَبٍ	سَازَمَانٍ	بِلَادِه	إنْتَاجٍ	مَلَىٰ	شَبابٍ	شَبابٍ	وَطْنِيٍّ
خریطة	رمی بالزراصان	الضوء الأخضر	إِنْهِيَار	غَارَتُ كَرْدَن	سِجَنٍ	بِلَادِه	بَوْدَجَه	نَقْشَه	مُوَاطِنٍ	مُوَاطِنٍ	خَرِيْطَه
موحد	نیز باران	نیز باران	إِنْهِيَار	مَجَرَّةٍ	مَوْشَكٍ	بِلَادِه	هَمُوتَن	يَكِيَارِه	إِنْذَارٍ	مَذَكَرَه	مَوْهَدٍ
صفح بمیاران کردن	نخست وزیر	رئیس الوزراء	نخست وزیر	كَشْتَلٍ	صَارُوخٍ	بِلَادِه	هَشَدَار	وَقْدٍ	هَيَّتٍ	هَيَّتٍ	قَصْفٍ بِمَيَارَانِ كَرْدَن
إِلْتِجَاءُ بِنَاهِدَهِ شَدَن	نزاد برست	عنصری	نزاد برست	كَانِدِيَا	مُرْشَحٍ	بِلَادِه	نَاهِدَهِ شَدَن	يَادِداشت	مَذَكَرَه	يَادِداشت	إِلْتِجَاءُ بِنَاهِدَهِ شَدَن
سیطرة ایست بازرسی	سود ملی	تشید وطنی	سود ملی	كَسْمَكَشٍ	سِجَنٍ	بِلَادِه	نَاهِدَهِ شَدَن	دَسْتَغِيرَ كَرْدَن	عِتَاقَالٍ	عِتَاقَالٍ	سَيْطَرَهُ اِیَّسْتَ بِاَزَرَسِی
استعراض عسكري	بطاقة هوية	استعراض عسكري	بطاقة هوية	صَرَاعٍ	مَجَالٍ	بِلَادِه	نَاهِدَهِ شَدَن	تعایش	مَذَكَرَه	يَادِداشت	إِسْتَعْرَاضُ عَسْكَرِيٍّ
إِنْجَاءُ بِنَاهِدَهِ شَدَن	کارت شناسی	کارت شناسی	کارت شناسی	نَاهِدَهِ شَدَن	نَاهِدَهِ شَدَن	بِلَادِه	نَاهِدَهِ شَدَن	نَاهِدَهِ شَدَن	عِتَاقَالٍ	عِتَاقَالٍ	إِنْجَاءُ بِنَاهِدَهِ شَدَن

دو مین سوگواره بین المللی عکس هیأت

موضوع:

بخش اصلی؛ جلسه هیأت: فضای داخلی جلسه / فضای بیرونی جلسه / شام غریبان: عکس پایانی و یادبود مراسم هیأت
بخش جنبی؛ دسته عزا / عکس های قدیمی و کهن

بخش ویژه؛ کاروان عشق: پیاده روی اربعین (از نجف تا کربلا)

داوران:

آقایان: سید عباس میرهاشمی / فرهاد سلیمانی / محمد مهدی رحیمیان / محمد حسین حیدری

جوایز:

بخش اصلی: رتبه اول: یک سکه بهار آزادی به همراه سه میلیون تومان کمک به هیأت.

رتبه دوم: نیم سکه بهار آزادی به همراه دو میلیون تومان کمک به هیأت.

رتبه سوم: ربع سکه بهار آزادی به همراه یک میلیون تومان کمک به هیأت.

بخش جنبی: رتبه اول هر بخش: نیم سکه بهار آزادی.

بخش ویژه: رتبه اول: یک سکه بهار آزادی.

آخرین مهلت ارسال آثار: دهم دی ماه ۱۳۹۲ مصادف با حلت رسول اکرم (ص)

قوانين:

۱- آثار ارسلانی می تواند به صورت تک عکس یا مجموعه عکس باشد.

۲- برای شرکت در سوگواره می باشد از طریق ثانی اینترنیت ۰۰۰۱۵۴۲۰۱۷۶۰۵-۱۴۳۵ قم: سوگواره هیأت (حتماً نام صندوق قید شود) ارسال نمایید.

با فرم ورده صندوق پستی: ۰۰۰۱۵۴۲۰۱۷۶۰۵-۱۴۳۵ سوگواره هیأت.

۳- آثار باید با فرمت JPEG, Modern نگی RGB و اندازه ۲۵۰ پیکسل برای ضلع بزرگ ارسال شده و کیفیت مناسب جهت چاپ در ابعاد ۵۵ در ۷۰ را داشته باشد.

۴- هر عکاس مجاز است حداقل ده اثر برای شرکت در مسابقه ارسال نماید.

۵- عکس های دستکاری شده با سیستم های نرم افزاری پذیرفته نخواهد شد.

۶- ارسال عکس نوشته برای هر اثر الزامی می باشد.

تذکر: ۱- ستدبرگزاری، ارسال کننده اصحاب اثر می شانند و در صورت اثبات خلاف آن، اثر مربوطه را زراساخته حذف می نماید.

۲- برگزار کننده مجاز است که از اثار ارسلانی برای انتشارات، اطلاع رسانی و تبلیغات و ارتقای سطح هنری هیأت های مذهبی استفاده نماید.

۳- ارسال از بهمن ماه پذیری مقررات مسابقه است. تضمیم گیری رایه ها و مسالی پیش مبنی شدند و تفسیر شرطی بر بعده ستدبرگزاری سوگواره می باشد.

۴- آثار ارسلانی به دیرینه سوگواره معرفت داده نخواهد شد.

برگزار کننده:
جامعه ایمانی مشعر

دوسنگ حواره میان الملبی عاشورا هی عکس هایی

بین المللی

المهرجان العاشرورائی الدولی الثاني تحت عنوان صورا لھیة

Second International collection of Ashoura mourning pictures from religious program committees

آخرین مدت ارسال آثار
۱۳۹۴/۰۸/۲۰
دستوری باشند
متوجه پایانه می شوند
Deadline for
all submissions
31/12/2013
with anniversary of
the Holy Prophet (SAW)
پیغمبر اسلام (صلوات الله علیہ و آله و سلم)
دستوری باشند
دوستانه بود و بروز
www.1542.ir
امیریه
رسانی

info@1542.ir

TV ۱۵۴۲ - ۱۷۲۵

For more information:
Visit www.1542.ir
Email info@1542.ir
Postal address:
3 7 1 9 5 - 1 4 3 3 5

Main section:

Pictures of gatherings of committees

Internal environment of gatherings of committees

External environment of gathering of committees

Commemorative pictures of ceremonies of committees

Sub section:

Assembly of mourning sessions

Previous activities pictures

Special Section:

Caravan of love; Walk from Najaf to Karbala on the day of Ashra'een

Prizes of main section:

First position: One golden Bahar-e-azadi and three million Toman in assistance to the committee

Second position: Half golden Bahar-e-azadi and two million Toman in assistance to the committee

Third position: Quarter golden Bahar-e-azadi and one million Toman

in assistance to the committee Considerable prizes assigned for best works from sub and special sections

All participants will be presented with a gift as a token of appreciation

www.1542.ir

فدراسیون جهانی احزام

کاروان ایشان پیاده روی میان گنجی تکاب

جشنواره عاشورا

بین المللی

عکس هایی

لهم عزیز

دیوار
سپاهیوی
ترین

۸۲

سید رضا
شrine
جذب
۸۳

سید رضا
شrine
جذب

لبیک یا حسین

در صورتی که تمایل دارید از برنامه های ستاد راهیان کربلا باخبر شوید.
کلمه «لبیک یا حسین» را به شماره ۱۰۰۶۰۰۰۲۳ پیامک نمایید.
همچنین جهت دریافت عکس ها و فیلم های سفر نیز کلمه «کاروان کربلا» را به
همین شماره پیامک کنید تا زمان نحوه دریافت آن هامطلع شوید.